 Universitat de Lleida
Registre General

19 SET. 1995

UNIVERSITAT DE LLEIDA

E: 3901

S:

**L'AGRICULTURA I LA RAMADERIA DE
LLEIDA DAVANT LES NOVES
PERSPECTIVES: ESTUDI PER LA PRESA
DE DECISIONS.**

Tesi Doctoral dirigida per:

Dr. JOAN BARÓ I LLINÀS

Catedràtic d'Economia Aplicada

Dr. JOSEP Mª BONET i BOIX

Professor d'Economia de l'Empresa

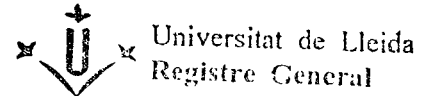

Setembre 1995

RAMON GUIU i RIUS

(643) "1995" Gui

16001153 24

Universitat de Lleida
Registre General

19 SET. 1995

E: 3901

S:

CAPÍTOL 9

9. RAMADERIA.

9.1 INTRODUCCIÓ.

A Espanya, com a qualsevol altre estat desenvolupat, les produccions ramaderes estan plenament justificades per una sèrie de raons:

-la primera per la relació que guarda amb l'increment de produccions agrícoles (farratges, grans, subproductes etc...)

-la segona, la necessitat d'atendre convenientment la demanda interior.⁵¹

---

⁵¹ Checchi, A. " El problema ramader a Catalunya", Monografies de l'Obra Agrícola de la Caixa de Pensions, pàgs. 5-29. Barcelona, 1982.

0110-54460

Altres raons són:

-creació de llocs de treball fixes, directes i indirectes, en el camp , en la indústria i en els serveis.

-millor utilització dels recursos naturals.

-distribució més equitativa del treball i de la riquesa nacionals.

-estimular les iniciatives empresarials en totes les àrees de l'activitat econòmica general, no solament en l'agricultura.

-i, finalment, evitar la desertització del camp amb la fixació de la població en el medi rural evitant el seu èxode.

Les principals produccions ramaderes varen tenir lloc en el decenni de 1960 i 1970, el seu augment es pot qualificar d'espectacular. La posta d'ous per al consum humà es va triplicar, la producció de llet es va duplicar i la producció total de carn d'abastiment quasi es quintuplicà degut a la forta expansió de la producció de la carn d'aus i de la carn de porcí.

El nivell de desenvolupament de les produccions ramaderes (carn, llet i ous), pot ser un bon indicador de la situació general del sector agrari; l'augment generalitzat de les produccions ramaderes millorà la producció i la participació agrària passant del 30% dels anys 50 al 40% dels anys 70.

A començaments de la passada dècada (1980-1990) hi ha hagut una problemàtica molt forta en el sector que ha trencat la marxa ascendent de la ramaderia espanyola. En lloc d'encarar els problemes en els seus orígenes, especialment els que tenien una solució més fàcil, es va deixar que les explotacions ramaderes es defenguessin amb els seus únics mitjans, missió pràcticament impossible de complir en les empreses més marginades davant la indiferència de la societat espanyola per la problemàtica de la seva agricultura i ramaderia.

Al llarg del passat decenni dels 80 l'aportació de la producció ramadera a la producció final agrària, expressada en percentatges va evolucionar de la següent manera:

QUADRE 40: APORTACIÓ DE LA RAMADERIA A LA PRODUCCIÓ FINAL AGRÀRIA EN PERCENTATGES

1980	40,2
1981	44,2
1982	45,1
1983	42,8
1984	38,7
1985	38,2
1986	41,2
1987	38,3
1988	38,3
1989	39,4

Font: Estadístiques agràries del DARP

Es pot comprovar com després dels màxims en que es va arribar l'any 1981 i 1982, l'aportació de la producció ramadera a la producció final agrària va perdre quasi 6 punts percentuals al llarg dels set anys següents.

9.2 PRODUCCIONS RAMADERES.

QUADRE 41: EVOLUCIÓ DE LES PRINCIPALS PRODUCCIONS RAMADERES DURANT EL PERÍODE 1980-1989 (1.000 TONES)

Anys	Ous	Llet (*)	Carn (**)
1980/82(mitjana)	734	6.409	2.775
1983	752	6.638	2.862
1984	685	6.835	2.911
1985	688	6.697	2.899
1986	723	6.583	2.894
1987	713	6.339	3.046
1988/90(mitjana)	706	6.332	3.341
% increment			
1988/90-1980/82	-3,8	-1,2	20,4

(*) Llet de vaca, ovella i cabra.

(**) Pes en canal de la carn de les espècies bovina, ovina i cabrum, porcina i aviram.

Font: M.A.P.A.

D'acord amb la informació facilitada pel M.A.P.A. en l'anterior taula es recollen les produccions d'ous, llet i carn del decenni anterior. Només la producció de carn, que va passar de 2.775.000 tones, mitjana del trienni 1980/1982, a 3.341.000 tones, mitjana del trienni 1988/1990, va registrar un augment que en termes relatius fou del 20,4% equivalent a un augment absolut de 566.000 tones en 10 anys, és a dir, l'increment mig anual va pujar a 56.600 tones. Les altres produccions ramaderes bàsiques (ous i llet) van experimentar un descens, essent el major de tots el sofert per la posta d'ous.

La baixa de l'oferta global de productes ramaders de primera necessitat (ous i llet) té el seu fidel reflexe en el comportament del comerç exterior d'aquest mateixos productes al llarg del passat decenni i en l'actualitat, ja que la menor oferta nacional d'ous i llet va obligar i segueix obligant a realitzar importacions de certa quantia per evitar un desabastiment més gros del mercat interior.

**QUADRE 42: EVOLUCIÓ DELS DÈFICITS DEL COMERÇ EXTERIOR
AMB ANIMALS VIUS, CARNS, OUS, LLET I PRODUCTES LÀCTICS. 1980-
1990 (MILS DE MILIONS DE PESSETES)**

Anys	Animals vius	Carn	Ous, llet i prod.làctics	Dèficit total
1980	0,2	4,0	6,2	10,4
1981	0,5	4,2	6,1	10,8
1982	1,5	6,0	8,7	16,2
1983	1,7	5,4	12,9	20,0
1984	3,8	8,6	16,4	28,8
1985	8,8	12,7	19,1	40,6
1986	20,5	28,5	29,7	78,7
1987	15,6	25,5	22,7	63,8
1988	17,4	29,3	26,0	72,7
1989	33,0	37,9	29,4	100,3
1990	28,7	36,5	29,3	94,5

Font: Ministeri d'Economia i Hisenda. Madrid.

El quadre anterior exposa l'evolució dels saldos negatius en el comerç exterior dels capítuls 1,2, i 4, segons l'informació del Ministeri d'Economia i Hisenda. Es pot advertir que durant el període 1980-89 el dèficit total dels intercanvis amb aquests productes s'han multiplicat per 10 al passar dels 10.400 milions de pessetes de 1980 als 100.300 milions de 1989. L'ingrés d'Espanya en la CEE va suposar duplicar el dèficit d'aquests productes en aquell mateix any de 1986. Afortunadament el dèficit global de 1990 fou lleugerament inferior al de 1989, 94.500 milions de pessetes.

Segons el M.A.P.A, per subsectors ramaders, el desenvolupament de les diferents produccions fou com segueix:

9.3 OUS.

El sector espanyol productor d'ous va haver de superar tres grans crisis la de 1982, 1986 i 1988, durant aquests anys es venien els ous pràcticament a preu de cost, la qual cosa va suposar que les granges menys competitives haguessin de tancar a l'ésser pràcticament impossible d'arribar a un acord satisfactori amb els seus creditors.

L'ingrés d'Espanya a la CEE ha representat una agressivitat comercial major als ous nacionals⁵², existeix la competència dels ous de França, Bèlgica i Països Baixos, i per una o altra causa a Espanya les explotacions de gallines ponedores no s'han modernitzat, no hi ha cap comunitat autònoma que hagi pogut treure de la crisi aquest sector.

9.4 LLET.

En els últims deu anys s'ha incrementat el rendiment per vaca, s'ha passat d'una producció de 2160 litres de llet/any a 3070 en el mateix període; però aquesta millora per vaca muniyidora no ha pogut compensar la reducció que hi ha hagut de 19.000 vaques que varen ser sacrificades al tancar els seus estables.

---

⁵² Buixade, C. El desafío. La ganaderia española en la C.E.E. de los doce, Ediciones Mundi-Prensa. pàgs. 67-106. Madrid, 1988.

La reducció de producció total de llet (de vaca, ovella i cabra) entre 1981 i 1989 va descendre 72.000 tones, un 1'2% en termes relatius. L'increment de les produccions de llet d'ovella i cabra no han pogut compensar el descens en la producció de llet de vaca que ha disminuït d'un 92'4 l'any 1980 a un 88'4 a l'actualitat. Les participacions en el mercat de les tres classes de llet és la següent:

llet de vaca	88'4%
llet d'ovella	4'8%
llet de cabra	6'8%

Aquesta reducció de la producció de llet de vaca ha estat deguda:

-al tancament de les explotacions de vaques de llet pitjor dotades (sobretot l'any 1986, arran de l'ingrés d'Espanya ala C.E.E.).

-i també, a la sequera que ha afectat a algunes regions d'Espanya durant els últims deu anys⁵³.

Actualment continua el tancament a un fort ritme, algunes de les causes són: la jubilació del ramader, la falta de successió per fer-se càrrec de la ramaderia, la fugida de joves a les àrees urbanes, la implantació de l'I.V.A., l'obligació i sacrificis que exigeix una explotació ramadera de llet

---

⁵³ Remon, J. "Perspectivas de la ganaderia vacuna", El Campo. Boletín de Información Agraria, número 118, pàgs. 9-14. Banco Bilbao-Vizcaya,1990.

ben portada, la recalificació de les terres rurals per edificar o per expropiació: construir una autovia etc...

Gairebé totes les comunitats autònomes de l'estat han disminuït la producció de llet, llevat de Galícia, Cantabria, Catalunya i Castella-"La Mancha" que produeixen més que a començaments de la passada dècada.

9.5 CARN.

La carn de porc és la que més ha incrementat la seva producció durant els darrers deu anys, la segueixen el vacú i el boví; en canvi la producció de carn d'aus és inferior actualment, a la de començaments de la dècada 1980⁵⁴.

La producció total de carn (bovina, ovina, porcina i aviram) ha augmentat 556.000 tones en deu anys, un 20'4% en termes relatius.

Totes les comunitats autònomes espanyoles llevat de les Balears, Madrid i Comunitat Valenciana van aconseguir augmentar els seus nivells de producció de carn des de començaments de la passada dècada.

---

⁵⁴ Iturbe, T. " El sector de la avicultura de carne en España", El Campo. Boletín de Información Agraria, número 118, pàgs. 37-39. Banco Bilbao-Vizcaya, 1990.

QUADRE 43: 1989: RESULTATS DEL COMERÇ EXTERIOR AMB LES PRINCIPALS ESPÈCIES DE BESTIAR I PRODUCTES RAMADERS

	Pes en tones		Milions de pessetes	
	Importac	Exportac	Importac.	Exportac
Bovins vius	52.799	2.624	19.140	993
Porcins vius	38.923	406	9.635	76
Ovins vius	12.138	5.057	4.544	819
Galls, gallines	6.449	2.516	1.840	1.098
Resta del capítol	592	132	925	121
Total Capítol 1	110.901	10.735	36.084	3.107

	Pes en tones		Milions de pessetes	
	Importac	Exportac	Importac.	Exportac
Carn bovina fresca	10.548	27.791	6.468	9.852
Carn bovina congel.	33.383	12.705	12.730	3.813
Carn de porcí	67.190	3.907	19.904	1.139
Carn d'oví	16.338	5.501	5.501	1.686
Carn d'aus	69.837	6.533	11.378	1.737
Resta del capítol	19.117	11.684	2.619	2.436
Total capítol 2	216.413	68.121	58.600	20.663

	Pes en tones		Milions de pessetes	
	Importac	Exportac	Importac.	Exportac
Llet-nata sense con.	211.336	2.397	11.639	427
Llet i nata concen.	41.938	21.877	9.287	5.325
Ous amb closca	29.451	1.732	4.019	289
Ous sense closca	1.389	204	441	25
Resta del capítol	88.833	35.268	23.298	13.242
Total del capítol 4.	372.947	61.478	48.684	19.308

Totals cap. 1, 2 i 4   700.261   140.334   143.368   43.078

Dèficit dels 3 capít.   -559.927   -100.290

Participació en el dèficit agroalimentari total (%): 75,6.

Font: Ministeri d'Economia i Hisenda. Madrid.

En el quadre anterior apareix el detall per partides d'aquest mateix comerç exterior en pes i valor. Es pot veure com el major dèficit en pessetes es dona en el capítol 2 (carns) seguit del capítol 1 (animals vius). No obstant, encara que el saldo negatiu en pessetes del capítol 4 (llet i ous) sigui el més reduït en volum resulta ser el de major quantia: 311.469 tones.

Importar articles alimenticis de primera necessitat -perque s'han deixat d'obtenir en el propi país en quantitat suficient- equival a permetre que altres realitzin l'esforç que nosaltres no estem disposats a afrontar, important més atur. Contràriament, l'exportació d'aquests mateixos productes tenen unes conseqüències molt més beneficioses ja que crea

llocs de treball en el camp, en les indústries de capçalera i de transformació, en el comerç, en el transport, etc.

9.6 PRINCIPALS PROBLEMES.

La ramaderia espanyola és molt més variada que l'agricultura i, per tant, els problemes als que ha de fer front la mateixa, difereixen d'unes regions a altres. No obstant, existeix una sèrie de problemes que són comuns a totes les explotacions ramaderes espanyoles, tant grans com petites, ja siguin de ramat boví, oví, porcí i aus.

El problema més difícil de resoldre, i que afecta a totes les explotacions ramaderes de qualsevol regió, és la **baixa rendibilitat de les granges** que impideix perpetrar qualsevol acció de millora, en les terres de la finca o en les instal·lacions.

Per un altre costat, **l'alt nivell aconseguït pels tipus d'interès** agreuja encara més la situació, per una part, desviant els capitals disponibles en el mercat cap altres inversions que ofereixen major seguretat o rendibilitat, i per altra, encarint el recurs al crèdit per abordar les millores d'explotació més urgents, el que origina que moltes d'aquestes millores es posposin o no es portin mai a la fi.

Una altra limitació comú a l'immensa majoria de les explotacions ramaderes espanyoles lligada a la terra és l'existència d'un acusat **minifundi**. Mentre en els Estats fundadors de la C.E.E., excepte en Itàlia, el problema del minifundi es va resoldre fa molts anys mitjançant l'oportuna fusió de les explotacions no viables, en Espanya, no es té

notícia de cap Autonomia que hagi finalitzat alguna concentració parcelaria digna de menció des que l'IRYDA cedí les seves competències a les Conselleries d'Agricultura de les diferents comunitats autònomes. A més de l'anomenat problema del minifundi, encara pendent de solucionar, existeixen els d'**infraestructura**: falta d'aigua potable en moltes àrees rurals, defectuosa electrificació -quan no absència total- que impideixen el normal funcionament de les diferents màquines instal·lades i de la resta dels equipaments, tant els propis de l'estable com els de la llar del ramader.

Tampoc podem oblidar que el **preu dels pinsos és més alt que en altres Estats de la C.E.E.**

A les limitacions anteriors s'ha d'afegir la injustificada **lentitud burocràtica**, que causa grans perjudicis als ramaders. Els ajuts de l'Administració, són pocs, tant per inversió com per subvenció a la producció i quan aquests ajuts es donen apart són partides molt petites, són lents en la seva execució i lents en la seva concessió.

El següent és el de la **comercialització**, que és el més antic i complexe. En general, els circuits de comercialització de tots els productes ramaders són excessivament llargs, havent d'abonar, quasi tots ells, una àmplia sèrie de comissions a expenses del productor ramader i del consumidor final i que, en part, expliquen la raó de la relativa carestia dels preus en el mercat espanyol de l'alimentació en comparació amb els preus que són habituals en els mercats de la C.E.E. amb major poder adquisitiu que el mercat espanyol mig. Dins de la comercialització també ens trobem amb uns **preus que no són transparents**, hi ha una diferència entre el preu fixat a la llotja i el preu pagat al ramader; la comercialització es rígida i ens trobem a més amb un risc amb els agents comercials. Una altra carència de la ramaderia és en comerç exterior,

Espanya ha mantingut una política molt irregular, efectuant-se operacions d'exportació esporàdiques. Es troba en **falta una clara vocació exportadora**.

Si a totes aquestes restriccions li afegim la **producció irregular de matèries primes, degut als agents metereològics**, que amb diferent intensitat han castigat en els últims anys a les regions espanyoles, es comprendrà fàcilment que un gran nombre de petites explotacions ramaderes de qualsevol espècie hagin hagut de tancar les seves portes.

CAPÍTOL 10

10. SECTOR OVÍ I CABRUM.

10.1 INTRODUCCIÓ.

Igual que en el sector boví, l'oví i cabrum té dues vessants, la de la carn i la de la llet.

La producció actual lletera d'aquest sector representa només un 11,6%, repartit entre el 4,8% per la llet d'ovella i el 6,8% per la de cabra; l'altre 88,4% correspon a la de vaca.

El cens oví espanyol ha experimentat un fort creixement especialment des de l'ingrés d'Espanya a la CE. L'increment ha estat de 6.876.000 caps, això és un 38,43% en termes relatius desde 1986⁵⁵.

El cens oví i cabrum actual a tot l'Estat ascendeix a 24,8 i 2,7 milions de caps respectivament⁵⁶.

10.2 CENS D'OVÍ A CATALUNYA I LLEIDA.

A Catalunya les dades s'extreuen de l'enquesta d'explotacions d'oví i cabrum que realitza cada any (desembre) amb les Seccions Territorials de Programes i Estadística del DARP sota la coordinació del Gabinet Tècnic. L'enquesta és obligatòria en tots els països de la CEE i té com a objectiu avaluar els efectius de bestiar oví i cabrum segons la normativa comunitària.

Les Seccions Territorials d'Estadística, en coordinació amb les Seccions de Ramaderia, han confeccionat uns directoris d'explotacions d'oví i cabrum que contenen les dades bàsiques de totes i cadascuna de les explotacions, així com de la capacitat corresponent.

---

⁵⁵ Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación. Las cuentas del sector ganadero, Secretaria General Técnica. Madrid, 1990.

⁵⁶ Michelina, P. "Perspectivas de la ganaderia ovina y caprina", El Campo. Boletín de Información Agraria, número 118, pàgs. 21-24. Banco Bilbao-Vizcaya, 1990.

Dels quadres adjunts que es publiquen, el Departament d'Agricultura fa referència a dues qüestions:

- En primer lloc, cal remarcar que les dades que figuren en aquests quadres són dades de capacitat de les explotacions. Per tant, no s'han de confondre mai les dades de capacitat (places) amb les dades de cens (caps de bestiar). Els directoris contenen l'estructura de les explotacions i l'enquesta fa una fotografia censal en un moment concret.

- En segon lloc s'ha de dir que les dades de capacitat que figuren en aquests quadres resum no estan actualitzades de forma exhaustiva. Això vol dir que hi pot haver explotacions ovines que hagin cessat en la seva activitat productiva i que encara figurin en la llista; i algunes explotacions que hagin modificat la seva estructura (ampliació de la granja o canvi d'orientació) i que aquest fet no estigui recollit en el directori. En principi, el llistat s'elabora a partir de totes les fonts d'informació que poden aportar dades individuals de granges ovines. Una de les fonts fonamentals és el *LLIBRE D'EXPLOTACIÓ RAMADERA* que gestiona el Servei de Ramaderia del DARP. Justament la manca d'actualització del directori de les explotacions prové del fet que els ramaders no sempre actualitzen les dades del *LLIBRE D'EXPLOTACIÓ*. En molts casos cessen en l'activitat o modifiquen la seva estructura productiva sense fer-ho constar en el mateix moment en el Llibre d'Explotació Ramadera. Amb tot, les dades són una aproximació a la dimensió estructural del sector oví de Catalunya.

El cens d'oví a Catalunya i Lleida és, a partir de l'enquesta de desembre de 1992 el següent:

QUADRE 44: CENS D'OVÍ A CATALUNYA, LLEIDA I PERCENTATGE DE LLEIDA SOBRE CATALUNYA A PARTIR DE L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992.

	CATALUNYA	LLEIDA	LL.s/ CAT.en %
Animals per vida			
Sementals	21.520	7.429	34,52
Femelles			
- Han parit	727.718	303.163	41,66
- No han parit	111.228	53.246	47,87
Per sacrifici			
Corders i altres	263.147	113.638	43,18
TOTAL BESTIAR OVÍ	1.123.613	477.476	42,49

Font: DARP. Estadística i Informació Agrària i elaboració pròpia.

L'enquesta de desembre de 1992 pel cens oví dona un resultat de 1.123.613 caps de bestiar, xifra que és 9% inferior a la data global d'aquest tipus de bestiar que es va estimar en l'enquesta de fa un any, és a dir, en el mes de desembre de 1991.

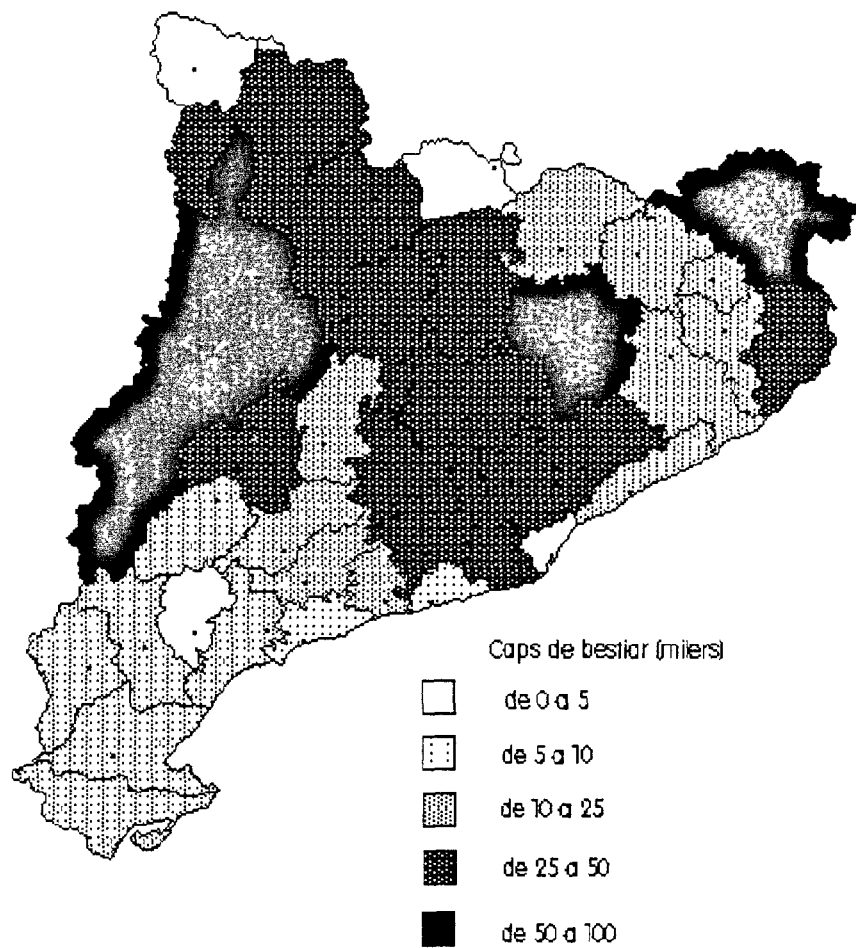
Lleida amb un cens de 477.476 caps representa un 42,49% sobre el global de Catalunya, aquest percentatge global va desde el 34,52% pels

sementals, el 41,66% per les femelles que han parit, el 47,87% per les femelles que no han parit i el 42,18% pels animals per sacrifici.

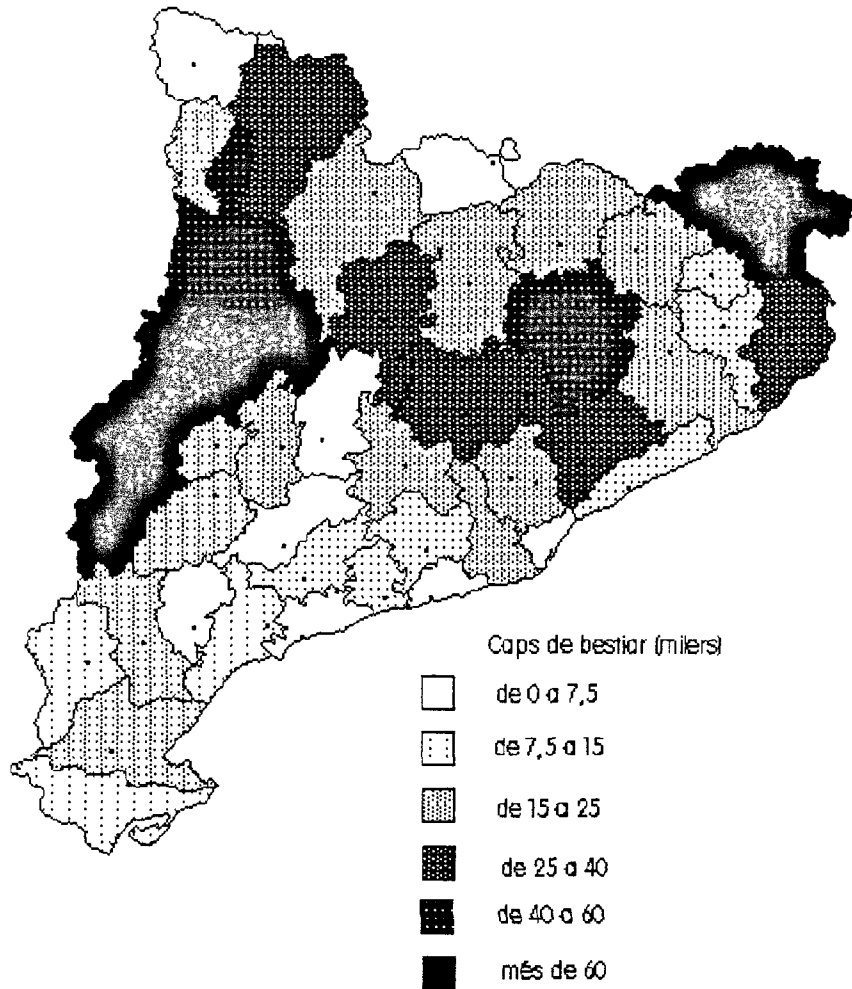
L'aportació que fa Lleida amb el 42,49% sobre Catalunya es completa amb les altres províncies amb els següents percentatges, Barcelona 26,47%, Girona 18,97% i Tarragona 12,07%.

Mapa 11: Cens d'oví a Catalunya per comarques.

Font: Estadístiques Agràries del DARP.

Mapa 12: Cens de total d'ovelles a Catalunya per comarques.

Font: Estadístiques Agràries del DARP.

QUADRE 45: CENS OVÍ PER COMARQUES DE LLEIDA, A PARTIR DE L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992.

ALT	ALTA	G	N	PALLARS JUSSA	PALLARS S	PLA D'	SEGARRA	SEGRIA	S	URGELL	VALL D'	TOTAL
UR	RI	ARR	OGU	SOB	UR	DR	SEGARRA	SEGRIA	SOB	URGELL	VALL D'	TOTAL
UR	RI	ARR	OGU	SOB	UR	DR	SEGARRA	SEGRIA	SOB	URGELL	VALL D'	TOTAL
UR	RI	ARR	OGU	SOB	UR	DR	SEGARRA	SEGRIA	SOB	URGELL	VALL D'	TOTAL
UR	RI	ARR	OGU	SOB	UR	DR	SEGARRA	SEGRIA	SOB	URGELL	VALL D'	TOTAL
UR	RI	ARR	OGU	SOB	UR	DR	SEGARRA	SEGRIA	SOB	URGELL	VALL D'	TOTAL
UR	RI	ARR	OGU	SOB	UR	DR	SEGARRA	SEGRIA	SOB	URGELL	VALL D'	TOTAL
UR	RI	ARR	OGU	SOB	UR	DR	SEGARRA	SEGRIA	SOB	URGELL	VALL D'	TOTAL
UR	RI	ARR	OGU	SOB	UR	DR	SEGARRA	SEGRIA	SOB	URGELL	VALL D'	TOTAL
UR	RI	ARR	OGU	SOB	UR	DR	SEGARRA	SEGRIA	SOB	URGELL	VALL D'	TOTAL
Animals per vida												
457	422	386	1.395	1.101	599	419	152	1.484	541	395	78	7.429
Femelles												
18.378	17.596	15.261	57.099	45.175	24.121	16.866	6.370	60.867	22.192	16.242	2.997	303.164
- Han partit												
3.346	2.875	2.818	9.782	7.879	4.442	3.044	1.102	10.554	3.939	2.722	739	53.242
Per sacrifici												
5.756	6.480	5.323	18.655	14.825	7.565	5.512	5.214	24.628	10.477	8.440	762	113.637
27.937	27.373	23.788	86.931	68.980	36.727	25.841	12.838	97.533	37.149	27.799	4.576	477.472
TOTAL BESTIAR OVÍ												

Font: DARP. Estadística i Informació Agrària.

QUADRE 46: CENS OVÍ PER COMARQUES DE LLEIDA EN PERCENTATGES, A PARTIR DE L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992.

ALT	ALTA	G	N	PALLARS JUSSA	PALLARS	PLA	SEGARRA	SEGRIA	S	URGELL	VALL	TOTAL
UR	RI	ARR	ONGU	SOBIBIR	SORR	D'UR	SGARRA	SGRIA	SO	UR	D'AR	CO
EL	AG	RI	NERA	IRRA	UR	UR	SGARRA	SGRIA	SON	UR	AN	MS
L	OR	GU	RA	RA	UR	UR	SGARRA	SGRIA	SON	UR	AN	MS
	QA	ES							ES			ES
Animals per vida												
Sementals	6,15	5,68	5,20	18,78	14,82	8,06	5,64	2,05	19,97	7,28	5,32	1,05
Femelles												
- Han part	6,06	5,80	5,03	18,84	14,90	7,96	5,56	2,10	20,08	7,32	5,36	0,99
- No han part	6,28	5,39	5,29	18,37	14,83	8,34	5,71	2,07	19,82	7,40	5,11	1,39
Per sacrifici												
Corders i altres	5,06	5,70	4,68	16,42	13,05	6,66	4,85	4,59	21,67	9,22	7,43	0,67
TOTAL BESTIAR OVÍ	5,85	5,73	4,98	18,21	14,45	7,69	5,41	2,69	20,43	7,78	5,82	0,96

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del DARP. Estadística i Informació Agrària.

10.3 CENS D'OVÍ A LLEIDA PER COMARQUES I PERCENTATGES COMARCALS.

En els dos quadres anteriors es pot observar el cens oví per comarques de Lleida (quadre 45) i a nivell comarcal en percentatges (quadre 46).

Les comarques del Segrià, La Noguera i el Pallars Jussà, representen més de la meitat (53,09%) del cens oví de Lleida; totes les restants estan entre el 5 i 7%, a excepció de la Vall d'Aran on la seva representació és minsa.

La distribució territorial del cens d'oví queda reflectida en els mapes adjunts on es representen el nombre total de caps i el nombre d'ovelles de cada comarca. Tal com es pot veure, només quatre comarques, Segrià, Noguera, Pallars Jussà i Osona, superen la xifra de 50.000 caps de bestiar oví. Seguidament, apareix un important grup de comarques que es situen en l'estrat de 25.000 a 50.000 caps. Les comarques de menys cens són les de Tarragona i les costaneres, llevat de les dues comarques ampurdaneses.

Pel que fa a les ovelles, el cens total de Catalunya es situa en 838.946 caps, xifra força similar a l'assolida l'any anterior i compatible amb les dades que fa servir el Servei de Ramaderia del DARP en base a les sol.licituds de primes per a aquest tipus de bestiar.

10.4 CENS D'OVÍ A LA COMUNITAT ECONÒMICA EUROPEA.

El cens total de bestiar oví a la Comunitat Europea, avaluat a partir de l'enquesta duta a terme en tots els països membres en el mes de desembre de 1992 dóna una xifra global de quasi 100 milions de caps.

QUADRE 47: CENS D'OVÍ A LA COMUNITAT EUROPEA SEGONS L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992 (MILERS DE CAPS)

	1990	1991	1992 (*)	%92/91
EUROPA 12	100.835	98.368	99.142	0,8
BELGICA	136	129	129	-0,5
DINAMARCA	111	122	102	-16,4
ALEMANYA	3.229	2.488	2.298	-7,6
GRECIA	10.150	9.837	10.108	2,8
ESPANYA	24.022	24.608	24.770	0,7
FRANÇA	11.071	10.643	10.505	-1,3
IRLANDA	5.864	5.988	6.125	2,3
ITALIA	10.848	10.435	10.403	-0,3
LUXEMBURG	7	6	7	3,4
HOLANDA	1.880	1.800	1.870	3,9
PORTUGAL	3.360	3.380	3.348	-0,9
G.BRETANYA	30.147	28.932	29.477	1,9
CATALUNYA			1.123	

(*) Dades provisionals o estimatives.

Font: DARP. Estadística i Informació Agrària.

Tal com es pot veure en el gràfic, els països que tenen més importància dins aquesta activitat ramadera són: Gran Bretanya (30%), Espanya (25%), França (11%), Itàlia (10%), Grècia (10%), Irlanda (6%) i Portugal (3%).

El cens total d'oví de Catalunya suposa únicament el 5% del cens global d'Espanya i poc més d'un 1% del cens de la CE.

Després d'una forta davallada en la xifra global de bestiar oví a la Comunitat Europea l'any 1991, aquest ramat s'ha recuperat lleugerament l'any 1992 i el mes de desembre-92 s'han comptabilitzat a la CE 99.142.000 caps. Respecte a 1991 això representa un creixement del 0,8%, 774.000 animals. Si ho analitzem per Estats membres, aquesta evolució ha estat molt variable. Amb un increment del 3,9% els Països Baixos han comptabilitzat el creixement més elevat. Al Regne Unit i a Espanya (que agrupen prop de la meitat del bestiar Oví comunitari) el cens d'aquesta espècie ha augmentat l'1,9% i el 0,7% respectivament. Segons les dades de l'enquesta del mes de desembre de 1992, el ramat oví danès està en franca regressió (-16,4%). A Alemanya (després de la unificació) el bestiar ha disminuït respecte el desembre de 1991 en un 7,6% i a França un 1,3%. Portugal marca una baixada del 0,9% i Itàlia es manté estable amb una disminució insignificant de -0,3%.

10.5 CENS DE CABRUM A CATALUNYA I LLEIDA.

El cens de cabrum a Catalunya i Lleida a partir de l'enquesta de 1992 era el següent:

QUADRE 48: CENS DE CABRUM A CATALUNYA I LLEIDA, A PARTIR DE L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992

	CATALUNYA	LLEIDA	% LLEID. s/CAT.
Animals per vida			
. Sementals	2.520	852	33,81
. Femelles			
- Han parit	44.617	13.578	30,43
- No han parit	5.623	1.661	29,54
Fer sacrifici			
. Cabrits i altres	10.194	2.966	29,10
TOTAL BESTIAR CABRUM	62.954	19.057	30,27

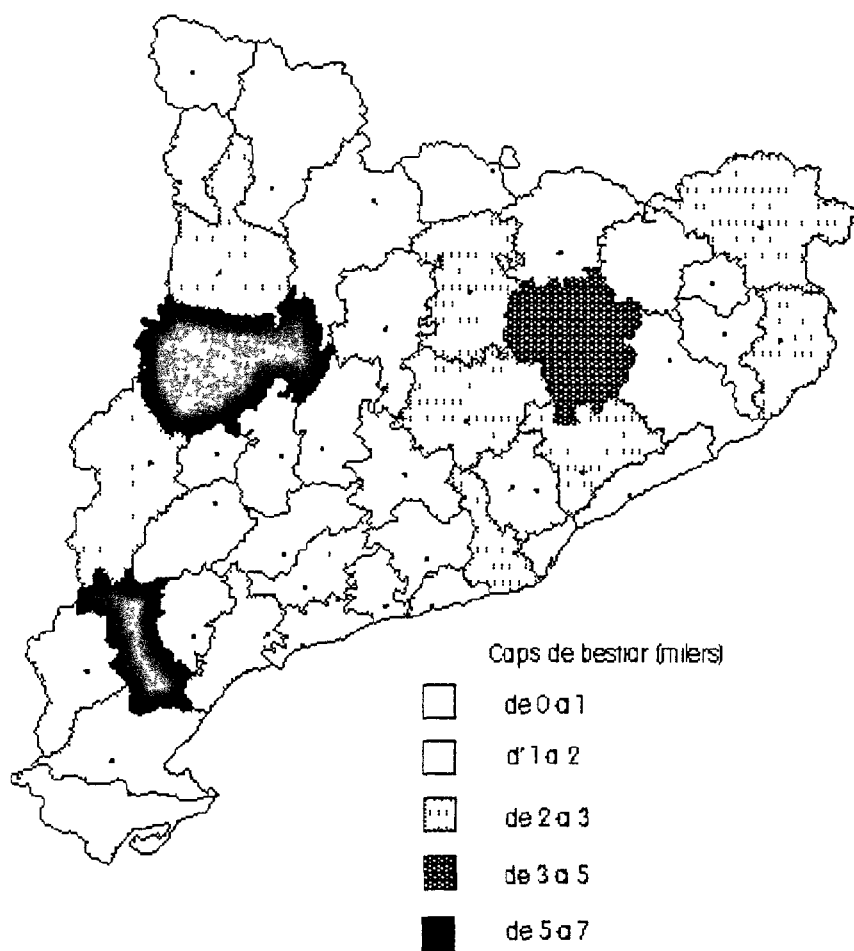
Font: DARP. Estadística i Informació Agrària i elaboració pròpia.

El nombre de caps de bestiar cabrum determinats a partir de l'enquesta de desembre de 1992, ha estat de 62.954. Aquesta xifra global suposa una disminució d'un 14% respecte a la xifra de fa un any. Amb tot, s'ha de remarcar el fet que la mostra d'explotacions tipificades com a cabrum és molt petita i això fa que l'error estadístic pugui ser molt més gran.

Lleida representa un 30,27% sobre Catalunya, respecte l'aportació de les altres províncies, Barcelona és un 30,43%, Girona un 15,38% i Tarragona un 23,92%.

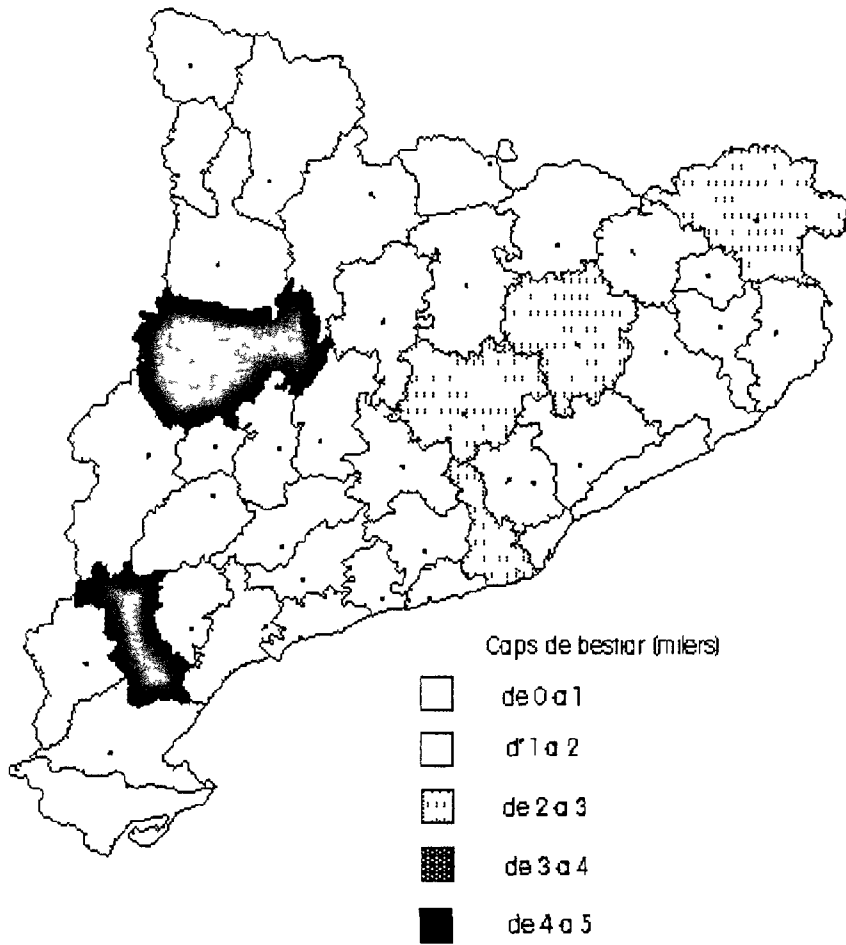
Per categories de bestiar, Lleida aporta el 30% de les femelles i 29% dels animals que es sacrifiquen.

Mapa 13: Cens de cabrum a Catalunya per comarques.

Font: Estadístiques Agràries del DARP.

Mapa 14: Cens total de cabres a Catalunya per comarques.

Font: Estadístiques Agràries del DARP.

QUADRE 49: CENS CABRUM PER COMARQUES DE LLEIDA, A PARTIR DE L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992

	ALT	ALTA	G	N	PALLARS JUSSA	PALLARS S	PLA	SEGARRA	SEGRÀ	S	URGELL	VALL	TOTAL
	U R G E L L	R I B A G O R Ç A	A R R I G U E S	O G U E R A		O B I R À	D' U R G E L L			O L S O N È S		D' A R A N	C O M A R Q U E S
Animals per vida													
Sementals	66	21	37	194	104	82	31	29	132	91	32	33	852
Femelles													
- Han parit	1 072	216	474	4 041	1 636	1.199	476	531	1 769	1.354	499	309	13.576
- No han parit	136	21	52	519	206	148	55	69	194	169	64	27	1.660
Per sacrifici													
Cabruts i altres	222	53	91	1 081	327	210	123	132	381	238	100	7	2.965
TOTAL BESTIAR CABRUM	1.496	311	654	5.835	2.273	1.639	685	761	2.476	1.852	695	376	19.053

Font: DARP. Estadística i Informació Agrària.

QUADRE 50: CENS CABRUM PER COMARQUES DE LLEIDA EN PERCENTATGES, A PARTIR DE L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992

ALT	ALTA	G	N	PALLARS JUSSA	PALLARS	PLA	SEGARRA	SEGRIA	S	URGELL	VALL	TOTAL
UR	RI	ARR	NOG	OB	SO	D'U	SEGARRA	SEGRIA	SO	URGELL	D'VA	COM
EL	AG	RI	GU	IB	OB	D'U	SEGARRA	SEGRIA	SO	URGELL	D'VA	MA
L	GO	IG	REA	RA	OB	D'U	SEGARRA	SEGRIA	SO	URGELL	D'VA	RR
	OR	UE	A	A	OB	D'U	SEGARRA	SEGRIA	SO	URGELL	D'VA	QU
	ÇA	S			OB	D'U	SEGARRA	SEGRIA	SO	URGELL	D'VA	UES
	A				OB	D'U	SEGARRA	SEGRIA	SO	URGELL	D'VA	S
Animals per vida												
Sementals	7,75	2,46	4,34	22,77	12,21	9,63	3,64	15,49	10,68	3,76	3,87	100
Femelles												
- Han partit	7,90	1,59	3,49	29,76	12,05	8,83	3,51	13,03	9,97	3,68	2,28	100
- No han partit	8,19	1,26	3,13	31,26	12,41	8,92	3,31	11,69	10,19	3,85	1,63	100
Per sacrifici												
Cabrits i altres	7,49	1,79	3,07	36,46	11,02	7,08	4,15	12,86	8,02	3,37	0,24	100
TOTAL BESTIAR CABRUM	7,85	1,63	3,43	30,62	11,93	8,60	3,60	13,00	9,72	3,65	1,97	100

Font: Pròpia a partir de les dades del DARP.

10.6 CENS DE CABRUM A LLEIDA PER COMARQUES I PERCENTATGES COMARCALS.

En el quadre 49 anterior hi ha el cens de cabrum per comarques a Lleida a partir de l'enquesta de desembre de 1992 i en el quadre 50 a nivell comarcal en percentatges.

Com he comentat abans la mostra de cabrum és petita, per tant les dades només són una aproximació.

En aquest cens les comarques que sobresurten sobre les altres són les mateixes que en les ovelles, La Noguera, el Segrià i el Pallars Sobirà.

La distribució comarcal del cens total de cabrum i del cens de cabres, queda reflectida en els mapes adjunts. Com es pot observar, l'explotació conjunta d'ovelles i cabres fa que la distribució comarcal d'ambdues espècies sigui paral·lela. S'observen però algunes diferències atribuïbles, bàsicament, a la major proporció de cabres a dins dels ramats, però també a la presència de ramats de cabrum, com a tals. Aquest és el cas de la Ribera d'Ebre.

10.7 CENS DE CABRUM A LA COMUNITAT ECONÒMICA EUROPEA.

El cens total de bestiar cabrum a la Comunitat Europea, avaluat a partir de l'enquesta duta a terme en tots els països membres el mes de desembre de 1992 dóna un xifra global de poc més de 12 milions de caps.

QUADRE 51: CENS DE CABRUM A LA COMUNITAT EUROPEA SEGONS L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992 (MILERS DE CAPS)

	1990	1991	1992 (*)	%92/91
EUROPA 12	13.050	12.244	12.036	-1,7
BELGICA	8	9	9	-4,5
DINAMARCA	0	0	0	0
ALEMANYA	90	83	88	6,0
GRECIA	5.918	5.832	5.850	0,3
ESPANYA	3.526	2.843	2.670	-6,1
FRANÇA	1.162	1.118	1.073	-4,0
IRLANDA	0	0	0	0
ITALIA	1.298	1.314	1.321	0,5
LUXEMBURG	1	1	1	-17,3
HOLANDA	77	77	73	-5,2
PORTUGAL	857	862	858	-0,5
G.BRETANYA	113	105	94	-10,5
CATALUNYA			63	

(*) Dades provisionals estimatives.

Font: DARP. Estadística i Informació Agrària.

Tal com es pot veure en el gràfic, els països que tenen més importància dins aquesta activitat ramadera són: Grècia (49%), Espanya (22%), Itàlia (11%), França (9%) i Portugal (7%).

El cens total de cabrum de Catalunya suposa únicament el 2% del cens global d'Espanya.

La xifra global de cens de cabrum a la CE l'any 1992, 12.036.000 caps suposa una lleugera davallada d'un 1,7% respecte la xifra avaluada en l'enquesta d'oví i cabrum del mes de desembre de 1991.

10.8 PROBLEMÀTICA DEL SECTOR OVI.

Els problemes bàsics del sector oví són els següents:

Baixa fiabilitat de les estadístiques oficials. Donades les dificultats que troben els enquestadors oficials per realitzar la seva tasca informativa, les dades oficials de sacrificis han de ser agafades amb compte. Hi ha un desfàsament proper al 33% entre els sacrificis controlats i els que s'escapen a qualsevol estadística.

Escasa eficiència dels centres de sacrifici. Per múltiples causes, la situació dels escorxadors privats espanyols d'oví no és satisfactòria, i és baixa la rendibilitat dels principals escorxadors privats. Les diferents Administracions tenen la seva part de responsabilitat. S'ha donat un suport irracional a la capacitat de sacrifici dels escorxadors municipals, les pèrdues dels quals es salden amb càrrec a l'erari públic.

El potencial exportador espanyol es veu **limitat** per varis factors:

- . Els lletons són poc conformats i els mercats susceptibles de rebre'ls troben altres **proveïdors més competitiu**s o més propers: Grècia i Itàlia.

- . Els **corders demanats** pel mercat europeu són **més pesats** que les produccions que poden donar les estirpes peninsulars, que en l'estat actual únicament proporciona corders febles.

- . En el sector oví **no existeixen operadors** amb la professionalitat i agressivitat suficient com per introduir-se en els mercats exteriors de forma estable.

- . El segment més segur del **mercat exterior** per l'oví espanyol es **limita al de les ovelles de rebuig** que troben en França una demanda procedent de la seva important comunitat islàmica o per la seva utilització en la preparació dels cuinats hivernals propis de la gastronomia francesa.

La carn d'oví i cabrum, **ha disminuït la seva participació en la producció mundial** de carns del 7,2 al 5,4%.

En general, la ramaderia ovina s'explota en règim extensiu en les praderes que no són aptes per la ramaderia de llet o de carn de boví. Igual com passa amb la carn d'au, la producció de carn d'oví es troba bastant dispersa. Cap país del món posseeix una participació superior al 12%. Els majors productors són la U.R.S.S., Austràlia i Nova Zelanda, encara que en Austràlia l'orientació bàsica d'aquesta ramaderia és la producció de llana. En l'actualitat, el major productor de carn d'oví és la C.E.E. La venda d'aquesta carn s'acostuma a fer amb **grans fluctuacions de preu**, encara, no obstant, aquestes fluctuacions es veuen disminuïdes

per la intervenció governamental i altre tipus de regulacions com és el cas de la C.E.E. (prima ovina i caprina).

La ramaderia comunitària d'ovíns i caprins per carn és l'única que no produeix carn suficient per atendre a tota la demanda que existeix en la C.E.E.

El cens oví i cabrum total de la C.E.E. s' eleva a 99 milions d'ovins i 12 milions de bestiar cabrum. El més elevat cens oví és el del Regne Unit amb 29,5 milions de caps, el segueix el d'Espanya amb 24,7 milions de caps. El 48,6% del cens cabrum comunitari es troba a Grècia amb 5,8 milions d'animals.

L'estructura de les explotacions ovines i cabrunes varia molt d'un país a l'altre. Les granges ovines més grans es troben en el Regne Unit en les seves regions del Nord, les més petites a Grècia.

Actualment la producció total de carn d'oví s' eleva a 1,1 milions de tones, però com es preveu que el consum pujarà a uns 1,35 milions de tones, el dèficit que es produeix es cobreix amb importacions. La C.E.E. té firmats varis acords per aquesta finalitat. A l'entrar el Regne Unit la Comunitat va firmar una **importació de 300.000 tones de Nova Zelanda i Australia**, això fa que els preus a nivell comunitari estiguin enfonsats.

10.9 OVELLA.

10.9.1 ESTUDI ECONÒMIC DE L'OVELLA EN ESTABULACIÓ.

Aquesta forma de cria d'ovelles és caracteritzada en que l'ovella no surt fora a pasturar i tot l'aliment es compra, això comporta com veurem més endavant que no sigui rendible. A Catalunya hi ha un percentatge elevat d'explotacions ramaderes que es convinen amb l'agricultura i això fa que les despeses d'alimentació disminueixin considerablement, ja sigui perquè ensitgen, guarden el menjar o perquè les treuen al prat o als terrenys comunals a pasturar.

Característiques:

He considerat per l'estudi una nau de 1.500 m² i un pati de 2.500, amb una inversió de 15.000 pessetes/m² per la nau i 200.000 pessetes la valoració del terreny.

El valor de la nau: $15.000 \text{ m}^2 \times 15.000 \text{ ptes./m}^2 = 22.500.000 \text{ ptes.}$, es divideix en un 60% a edifici i un 40% a instal·lacions, quedant uns valors de 13.500.000 ptes. per l'obra civil i 9.000.000 ptes. per les instal·lacions.

Una capacitat de 1.000 ovelles i 25 mascles, i una mitjana anual de 1,8 cries, per tant 1.800 corders.

Una ovella té un cicle reproductor mitjà de 7 anys i un mascle un mínim de 4 anys.

Els corders es deslleten als 45 dies de neixement amb un pes de 12 quilos i després s'engreixen fins que pesen entre 23 i 25 quilos i es venen a 6.500 ptes./corder.

Les ovelles es compren amb un pes d'entre 50 i 60 quilos i valen 9.000 ptes. per cap i els mascles solen pesar entre 80 i 90 quilos i valen a 50.000 ptes. per animal.

El preu de venda de les ovelles i dels mascles que ja no serveixen sol ser de 3.000 ptes. per cap, encara que aquest preu puja o baixa segons l'edat de l'animal.

Costos:

Compra	1.637.000
Alfals deshidratat	3.240.000
Raigràs	3.130.000
Concentrat d'ovella	6.021.875
Concentrat de corders	2.047.500
Palla consum	2.555.000
Palla llit	255.500
Medicaments i vacunes	260.000
Esquilar	120.000
Autònoms	289.476
Amortització	1.575.000
Total	21.131.351

En aquesta quantitat total es podrien afegir els interessos de finançament de les compres anteriors.

Valor brut de la producció:

Corders: 1800 x 6500 ptes.	11.700.000
Ovelles: 143 x 3000 ptes.	429.000
Mascles: 7 x 3000 ptes.	21.000
Llana: 1000 Kgs. x 20 ptes./kg.	20.000
Prima ovina (1000 + 3200) x 1000	4.200.000
Total	16.370.000

Els preus⁵⁷ s'han obtingut com a mitjana de les liquidacions dels ramaders en els anys 1989, 1990, 1991, 1992 i 1993.

Les ovelles i els mascles és 1/7 i 1/4 respectivament del cicle de renovació.

La prima ovina és la subvenció de la Comunitat Econòmica Europea.

Resum:

Valor brut de la producció	16.370.000
Costos	21.131.351
Marge Net	-4.761.351

---

⁵⁷ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona.

En aquest cas l'explotació ramadera d'ovelles en estabulació ens dóna un marge net negatiu. Aquest fet fa que únicament poguem aplicar alguns dels valors de l'equació de la ramaderia, esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2 , i per aquesta raó no es pot efectuar el càlcul final de la mateixa.

Supòsits:

Capacitat granja:	1.000 caps
Sou:	1.750.000
Inversió:	22.500.000
Rendiment:	-4.761.351

Rendiment negatiu

La cria d'ovelles en estabulació és caracteritzada en que l'ovella no surt al camp a pasturar i tot l'aliment consumit es compra.

L'estudi dóna un rendiment negatiu en aquests tipus d'explotació ramadera, degut a que les despeses superen els ingressos.

Una possible causa és l'enfonsament dels preus des de l'ingrés d'Anglaterra a la Comunitat Econòmica Europea i als elevats costos en alimentació.

L'explicació de que hi hagi explotacions ovines és que, a Catalunya hi ha un percentatge elevat d'explotacions ramaderes que conviuen amb l'agricultura i això fa que les despeses d'alimentació (partida més elevada de les despeses) disminueixin considerablement, ja sigui perquè s'ensitja el menjar o perquè les tenen al prat a pasturar.

10.9.1.1 Desglossament de les despeses.

Compra:	1.637.000
. 143 ovelles x 9.000 ptes.	1.287.000
. 7 mascles x 50.000 ptes.	350.000

El cicle de vida reproductor de les mares és de 7 anys i el dels mascles de 4 anys, per tant cada any s'ha d'anar renovant 1/7 part de les ovelles i 1/4 dels mascles.

Alfals deshidratat:	3.240.000
. 240.000 Kgs. x 13,5 ptes./kg.	3.240.000
Raigràs:	3.130.000
. 313.000 Kgs. x 10 ptes./kg	3.130.000

El farratge que mengen és de 1,5 Kgs. al dia; entre alfals i raigràs. La proporció aplicada a les quantitats anteriors és de 0,65 Kgs. d'alfals i 0,85 Kgs. de raigràs. El quilo i mig que consumeixen depèn de les explotacions, pot ésser en una proporció o en una altra o inclús substituït per algun altre farratge.

Concentrat d'ovella: 6.021.875

. 1025 anim.x 250 kg.x 23.5 ptes./kg 6.021.875

El pinso que mengen, a l'any és 250 Kgs., que representa uns 700 grs. al dia.

Concentrat de corders: 2.047.500

.1800 cord. x 32,5 kg x 35 ptes./kg 2.047.500

Pinso que mengen des dels 45 dies, que és quan es desmamen, i ja solen pesar 12 quilos, fins que fan un pes de entre 23 i 25 quilos que és el adequat per la seva venda. L'edat aproximada en la qual aconseguen aquest pes és entre els 2 mesos i mig i els 3 mesos.

Palla consum: 2.555.000

. 365.000 Kgs. x 7 ptes./kg 2.555.000

És el complement alimentari del farratge i del concentrat.

La quantitat que mengen de palla sol ésser d'un quilo al dia.

Palla llit: **255.500**

. 36.500 quilos x 7 ptes./kg. 255.500

Es necessita un promig de 100 quilos al dia per que puguin dormir aïllats de l'humitat del terra.

Medicaments i vacunes: **260.000**

Tractaments i vacunes que es donen als animals durant el seu cicle de vida.

Esquilar: **120.000**

. 1000 ovelles x 120 ptes. 120.000

Quan arriba el bon temps se'ls esquila la llana que els hi ha anat creixent durant l'any.

Autònoms: **289.476**

. 24.123 ptes. x 12 mesos 289.476

És la quantitat mensual que es paga al Règim General d'Autònoms.

Amortització: **1.575.000**

. Obra civil: 5% s/ 13.500.000 675.000

. Instal.lac.: 10% s/ 9.000.000

900.000

TOTAL DESPESES

21.131.351

CAPÍTOL 11

11. SECTOR PORQUÍ.

11.1 INTRODUCCIÓ.

El sector porquí com les altres produccions ramaderes tenen el seu auge als decennis 1960 i 1970.

Dins el sector de la carn és el que més ha crescut en els últims 10 anys⁵⁸.

---

⁵⁸ Del Barrio, J.A. "Análisis del sector porcino en la C.E.E.", El Campo. Boletín de Información Agraria, número 118, pàgs. 25-29. Banco Bilbao-Vizcaya, 1990.

11.2 CENS PORQUÍ A CATALUNYA I LLEIDA.

A Catalunya les dades es treuen de l'enquesta d'explotacions de porquí que realitza cada quatre mesos (abril, agost i desembre) les Seccions Territorials de Programes i Estadística del DARP sota la coordinació del Gabinet Tècnic. L'enquesta és obligatòria en tots els països de la CEE i té com a objectiu avaluar els efectius de bestiar porquí classificats segons la normativa comunitària.

Les Seccions Territorials d'Estadística, en coordinació amb les Seccions de Ramaderia, han confeccionat uns directoris de granges de porquí que contenen les dades bàsiques de totes i cadascuna de les explotacions, així com la capacitat corresponent.

Dels quadres adjunts que es publiquen, el Departament d'Estadística fa referència a dues qüestions.

En primer lloc, cal remarcar que les dades que figuren en aquests quadres són dades de capacitat de les explotacions, en concret hi ha enregistrades les places de truges reproductores i les places de porcs d'engreix. Per tant, no s'han de confondre mai les dades de capacitat (places) amb les dades de cens (caps de bestiar). Els directoris contenen l'estructura de les explotacions i l'enquesta fa una fotocòpia censal en un moment concret.

En segon lloc s'ha de dir que les dades de capacitat que figuren en aquests quadres resum no estan actualitzats de forma exhaustiva. Això vol dir que hi poden haver explotacions porquines que hagin cessat en la

seva activitat productiva i que encara figurin en el llistat. A més, hi poden haver explotacions que hagin modificat la seva estructura (ampliació de la granja o canvi d'orientació d'engreix a cycle tancat per exemple) i que aquest fet no estigui recollit en el directori. En principi, el llistat s'elabora a partir de totes les fonts d'informació que poden aportar dades individuals de granges porcines. Una de les fonts fonamentals és el LLIBRE D'EXPLOTACIÓ RAMADERA que gestiona el Servei de Ramaderia del DARP. Justament la manca d'actualització del directori de les explotacions prové del fet que els ramaders no sempre actualitzen les dades del Llibre d'explotació. En molts casos, cessen en l'activitat o modifiquen la seva estructura productiva sense fer-ho constar, en el mateix moment, en el Llibre d'Explotació Ramadera. Amb tot, les dades són una aproximació a la dimensió estructural del sector porquí de Catalunya.

El cens porquí a Catalunya i Lleida segons l'enquesta de desembre de 1992 era el següent:

QUADRE 52: CENS PORQUÍ A CATALUNYA, LLEIDA I PARTICIPACIÓ DE LLEIDA S/ CATALUNYA, A PARTIR DE L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992.

	CATALUNYA	LLEIDA	%LLEID. s/CAT.
Garrins	1.257.591	535.549	42,59
Porcs de 20 a 49 kg.	1.522.446	796.726	52,33
Porcs d'engreix			
. de 50 a 79 kg.	1.080.923	458.633	42,43

. de 80 a 109 kg.	749.867	351.318	46,85
. de més de 109 Kgs.	9.071	5.822	64,18
Mascles reproductors	17.468	6.441	36,87
Truges reproductores			
. No han parit			
- No cobertes	33.288	14.546	43,70
- Cobertes 1er cop	43.639	19.547	44,79
. Han parit			
- Cobertes	246.392	88.584	35,95
- Criant o en repòs	122.556	36.850	30,07
TOTAL ANIMALS	5.083.241	2.314.016	45,52

Font: DARP i elaboració pròpia.

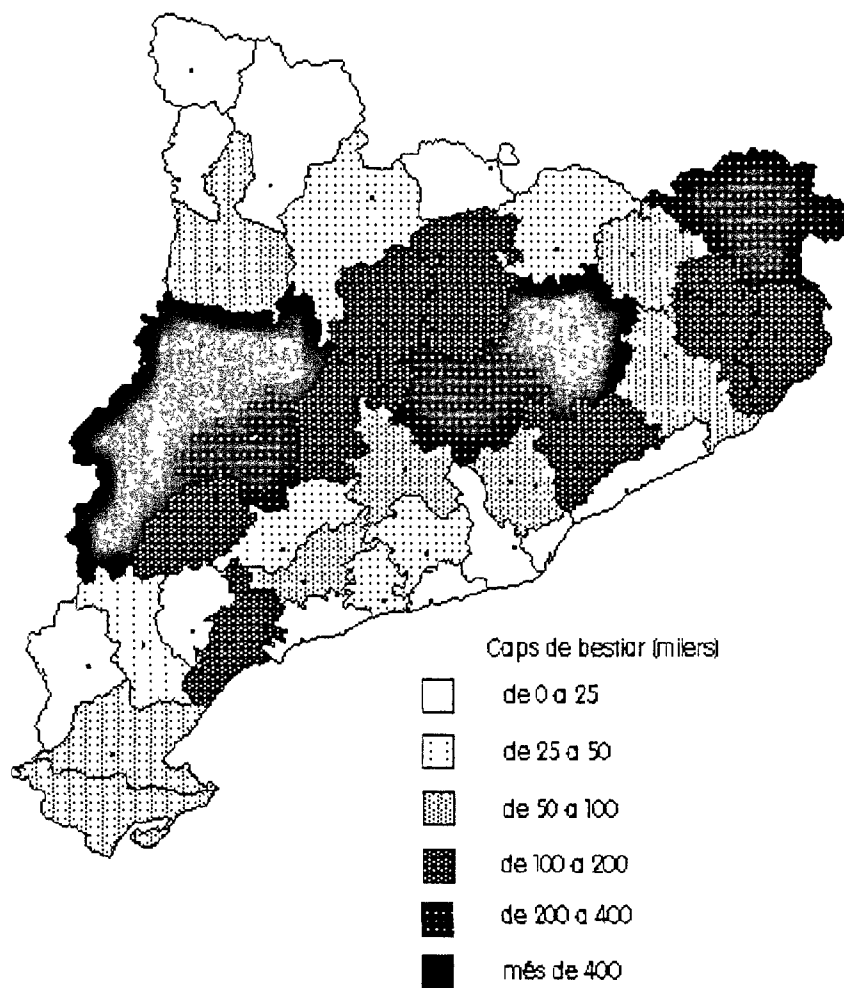
L'enquesta d'explotacions de bestiar porquí, duta a terme durant el mes de desembre de 1992, reflecteix un cens total de 5.083.241 caps. Aquesta dada global és un 6% superior al cens detectat en l'anterior enquesta del mes d'agost de 1992 i un 9% superior al cens de desembre de 1991. L'augment del total de bestiar porcí des de desembre de 1991 a desembre de 1992 es generalitza a les quatre demarcacions territorials.

Lleida amb un cens de 2.314.016 representa un 45,52% sobre el global català, aquest percentatge com es veu al quadre va des de el 30,07% de

truges reproductores que han parit i estan criant o en repòs al 64,18% de porcs d'engreix de més de 109 quilos. Els percentatges de les altres províncies catalanes són 9,56% a Tarragona, 19,10% a Girona i el 25,82% restant a la província de Barcelona.

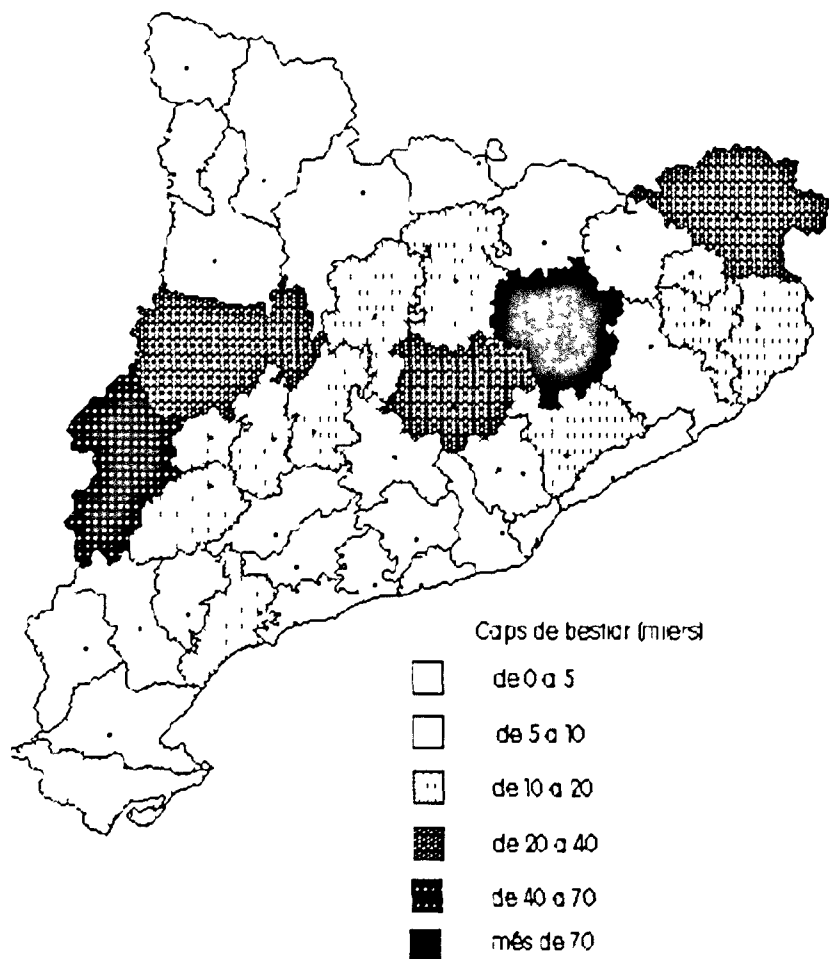
En conjunt, el total de 5.083.241 caps de porcs a Catalunya, està constituït per més del 36% en porcs d'engreix, una quarta part en garrins, un 30% en porcs entre 20 i 49 quilos i la resta en truges reproductores.

Mapa 15: Cens de porquí a Catalunya per comarques.

Font: Estadístiques Agràries del DARP.

Mapa 16: Cens de truges a Catalunya per comarques.

Font: Estadístiques Agràries del DARP.

QUADRE 53: CENS DE PORQUÍ A LLEIDA PER COMARQUES, A PARTIR DE L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992.

ALT	ALTA	G	N	PAILLARS JUSSA	PALLARS S O B I R A	PLA	SEGARRA	SEGRIA	S	URGELL	VALL D'ARANA	BAIXA CERDANYA (*)	TOTAL
7 979	110	34 611	107 666	30 295	3 012	54 649	36 834	173 911	33 224	51 190	0	2 068	535.549
957	31	73 894	136 595	16 699	1.580	120 056	52 649	280 387	21 770	84 362	0	1 746	796.726
5 985	27	34 105	86 182	15 790	1 761	61 811	31.447	149 262	22 013	48 687	0	1 563	458.633
3 432	60	30 163	62 836	9 623	982	47 866	25 932	120 143	12 112	37 419	0	750	351.318
64	3	489	1 071	255	26	654	368	2 026	253	597	0	16	5.822
117	2	370	1 338	395	44	619	436	2 016	457	616	0	31	6.461
251	5	907	2 960	899	100	1 331	997	4 702	997	1 331	0	66	14.546
395	6	1 244	3 933	1 247	138	1 800	1 297	6 281	1 320	1 744	0	142	19.547
1 422	22	5 734	17 571	5 181	532	8 683	5 714	28 805	6 124	8 430	0	366	88.584
629	9	2 268	7 521	2 202	240	3 584	2 546	11 767	2 476	3 447	0	161	36.850
27.231	275	183.78	427.67	82.586	8.415	301.05	158.220	779.300	100.74	237.82	0	6.909	2.314.016
			5	3	3				6	3			

(*) Baixa Cerdanya, es la diferència que hi ha entre el total de Lleida i el total de les comarques.

Font: DARP. Estadística i Informació Agrària.

QUADRE 54: CENS DE PORQUÍ A LLEIDA PER COMARQUES, EN PERCENTATGE A PARTIR DE L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992.

	ALT	ALTA	G	N	PALLARS JUSSA	PALLARS SOLANES	PLA	SEGARRA	SEGRIA	S	URGELL	VALL D'ARANA	BAIXA CERDANYA (*)	TOTAL
Garrins	1,49	0,02	6,46	20,10	5,66	0,56	10,20	6,89	32,47	6,20	9,56	0	0,39	100
Porcs de 20 a 49 kg	0,87	0	9,28	17,14	2,10	0,20	15,07	6,61	35,19	2,73	10,59	0	0,22	100
Porcs d'engreix														
de 50 a 79 kg.	1,31	0	7,43	18,79	3,44	0,38	13,48	6,86	32,55	4,80	10,62	0	0,34	100
de 80 a 109 kg.	0,98	0,02	8,59	17,89	2,74	0,28	13,61	7,38	34,20	3,45	10,65	0	0,21	100
de més de 109 Kgs	1,10	0,05	8,40	18,40	4,38	0,45	11,23	6,32	34,80	4,35	10,25	0	0,27	100
Mascles reproductors	1,82	0,03	5,74	20,78	6,13	0,68	9,61	6,77	31,30	7,10	9,56	0	0,48	100
Truges reproductores														
No han parit														
- No cobertes	1,73	0,03	6,24	20,35	6,18	0,69	9,15	6,85	32,33	6,85	9,15	0	0,45	100
- Cobertes 1er cop	2,02	0,03	6,36	20,12	6,38	0,71	9,21	6,64	32,13	6,75	8,92	0	0,73	100
Han parit														
- Cobertes	1,61	0,02	6,47	19,84	5,85	0,60	9,80	6,45	32,52	6,91	9,52	0	0,41	100
- Criant o en repòs	1,71	0,02	6,15	20,41	5,98	0,65	9,73	6,91	31,93	6,72	9,35	0	0,44	100
TOTAL ANIMALS	1,18	0,01	7,94	18,48	3,57	0,36	13,01	6,84	33,68	4,35	10,28	0	0,30	100

(*) Baixa Cerdanya, és la diferència que hi ha entre el total de Lleida i el total de comarques.

Font: Elaboració pròpia a partir del DARP. Estadística i Informació Agrària.

11.3 CENS PORQUÍ A LLEIDA PER COMARQUES I PERCENTATGES COMARCALS.

Dels dos quadres anteriors, en el primer (quadre 53) hi ha a nivell de la província de Lleida, els cens porquí distribuït per les diferents comarques, i en el quadre 54 a nivell comarcal en percentatges.

Destaca del quadre anterior la comarca del Segrià, que ella sola representa un terç del total del porc que es fa a Lleida; la segueix en importància La Noguera amb un 18,48%, el Pla d'Urgell amb un 13,01% i l'Urgell amb el 10,28%. Només entre les quatre comarques anteriors sumen un percentatge del 75% del total del cens a Lleida.

Hi ha comarques com l'Alt Urgell, Alta Ribagorça, els dos Pallars i la Baixa Cerdanya on els percentatges de producció són molt baixos.

En els mapes adjunts, es reflecteix la distribució territorial del cens total i del cens de verres reproductores. A nivell comarcal, quatre comarques lleidatanes, Segrià, Noguera, Urgell i Pla d'Urgell, juntament amb les barcelonines del Bages i Osona i l'Alt Empordà de Girona, constitueixen censos superiors als 200.000 caps.

11.4 CENS PORQUÍ A LA COMUNITAT ECONÒMICA EUROPEA.

El cens total de bestiar porquí a la Comunitat Europea, avaluat a partir de l'enquesta duta a terme a tots els països membres el mes de desembre de 1992 dóna una xifra global de quasi 110 milions de caps.

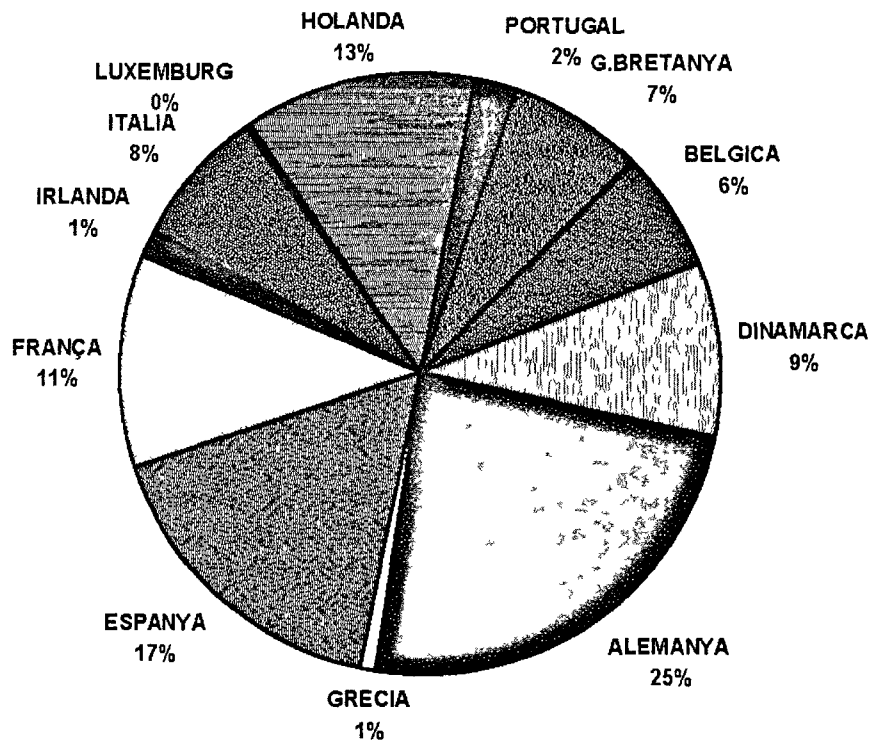
QUADRE 55: CENS PORQUÍ A LA COMUNITAT EUROPEA SEGONS L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992. (MILERS DE CAPS).

	1990	1991	1992 (*)	% 92/91
EUROPA 12	109.620	106.378	109.461	2,9
BELGICA	6.426	6.533	7.037	7,7
DINAMARCA	9.282	9.767	10.345	5,9
ALEMANYA	30.819	26.063	26.466	1,5
GRECIA	1.143	974	1.099	12,8
ESPANYA	15.949	17.209	18.177	5,6
FRANÇA	12.013	12.067	12.574	4,2
IRLANDA	1.249	1.346	1.423	5,7
ITÀLIA	8.837	8.549	8.307	-2,8
LUXEMBURG	70	64	66	2,9
HOLANDA	13.788	13.727	13.709	-0,1
PORTUGAL	2.664	2.560	2.547	-0,5
G.BRETANYA	7.380	7.519	7.711	2,6
CATALUNYA			5.083	

(*) Dades provisionals o estimatives.

Font: DARP. Estadística i Informació Agrària.

Gràfic 30: Percentatge del cens porquí de cada país en relació al total comunitari

Font: Elaboració pròpia a partir de Estadística i Informació Agrària del DARP.

Com es pot veure en el gràfic anterior els països que tenen més importància dins aquesta activitat ramadera són: Alemanya -després de la unificació- 25%, Espanya amb el 17%, Holanda 13%, França 11% i Dinamarca 9%. El cens total porquí de Catalunya amb 5 milions de caps suposa més d'una quarta part (28%) del cens total d'Espanya i quasi un 5% del cens comunitari.

El bestiar porquí de la Comunitat Europea el desembre de 1992 ha crescut un 2,9% respecte al desembre de 1991. En xifres absolutes, aquest augment és de poc més de 3 milions de caps, arribant als 109.461.000 animals. La forta taxa de creixement es divideix segons els països de la següent forma: Grècia un 12,8%, Bèlgica un 7,7%, Dinamarca 5,9%, Irlanda 5,7%, Espanya 5,6%, França 4,2% i a Luxemburg un 2,9%.

11.5 PROBLEMÀTICA DEL SECTOR PORQUÍ.

El sector porcí de la C.E.E. va entrar en crisi a partir de la **reunificació d'Alemania**. Aquesta crisi conjunta de preus que ve afectant als ramaders de la Comunitat, pot agreujar-se degut a l'increment de preus que va adquirint el sector en els mercats de matèries primeres.

La crisi conjunta que pateix el sector porcí es pot allargar, motivada per les següents causes:

a) **Increment de censos.** Els últims censos aprecien un increment en reproductores en la C.E.E. de l'1,9%.

b) **Descens de consum en països de la C.E.E.** En els últims anys en Alemania Federal s'ha passat d'un consum de 62 kg/habitant/any a 58, el que suposa un descens de 244.000 tones. L'ex-República Democràtica d'Alemania registra un consum d'uns 80 kgs./habitant/any. Amb la reunificació es preveu que aquesta sigui equivalent a l'actual de l'Alemania Federal, 58 kgs/habitant/any, amb el que tindrà un excedent

de 368.000 tones. No només en aquest país s'aprecia un descens en el consum, sinó també en altres de la C.E.E.

c) **Els excedents de la Comunitat han de competir en tercers països amb els països de l'Est** (Hongria, Polònia, Xina, Taiwan, etc.), netament exportadors, que dificulten les exportacions de la C.E.E. (de Dinamarca a Japó o d'Holanda i resta de la Comunitat a Rússia, fonamentalment).

La producció porcina de la C.E.E. podrà dirigir-se amb preferència a la Unió Soviètica que amb un consum de 22 kgs/habitant/any, Iugoslavia, 35; Rumania, 38 i Bulgària 40 kgs/habitant/any.

La producció de carn de porc va experimentar un **lleuger increment en la seva participació en el total mundial** al llarg dels últims 20 anys degut principalment a l'espectacular creixement de la **producció de Xina**. Al llarg de la passada dècada, la R.P. de la Xina va aconseguir quasi doblar la seva producció de carn de porc aportant el 60% de l'increment mundial durant el període 1969-89. Fins la supresió del sistema col·lectivista de producció agrària en els anys 70, el consum de carn representava una part insignificant de la dieta diària xina. En l'actualitat, la producció de carn de porc representa el 75% de la producció total de carn xinesa. En altres nacions la producció de carn de porc va augmentar a un ritme més petit que en República Popular de Xina.

En Estats Units es va registrar un descens en el consum de carn de porc i va augmentar el de la carn d'au. El creixement de la producció de carn de porc en la C.E.E. s'ha d'atribuir, fonamentalment, als ramaders d'Espanya, Països Baixos i Itàlia, que van ser els que més van augmentar les seves produccions.

En la C.E.E. el consum de carn de porc es veu estimulat pel seu **preu relativament baix** en comparació al de la carn de boví.

La carn de porc és la principal classe de carn d'abastiment de la C.E.E. amb els seus 14,6 milions de tones produïdes en el bienni 1988/89, que representa la meitat de la producció total de carn d'abastiment de la C.E.E.

Després del fort creixement de la ramaderia porcina intensiva de la C.E.E. hi ha un lleugera contracció en el tamany del cens porcí comunitari des del màxim de 1987 (85,3 milions de caps en la C.E.E.-10). En l'actualitat es disposa de poc més de 109 milions de caps en tota la C.E.E., un cop incorporat el cens d'Alemania Oriental.

Quasi un terç del cens total porcí es troba a Alemania, un cop reunificada, amb 26 milions d'animals. Espanya i els Països Baixos tenen una població porcina de 18 i 13,7 milions de caps respectivament. El nombre d'explotacions porcines no deixa de reduir-se en la C.E.E., degut a la concentració empresarial que s'està enregistrant. **El 85% del cens es troba ara en explotacions amb més de 200 caps.** Però, el tamany mig de la granja porcina de la C.E.E. és encara reduït en comparació amb el tamany mig de les granges porcines americanes. El nombre de **granges porcines comunitàries amb més de 1.000 caps representa el 1,1% del total de les explotacions mentre que a Estats Units més del 40% de les ramaderies tenen més de 1.000 porcs cadascuna.**

11.6 PORC.

He considerat sis vies en estudi:

1. Cicle tancat per compte propi.
2. Cicle tancat en integració.
3. Garrins per compte propi.
4. Garrins en integració.
5. Engreix per compte propi.
6. Engreix en integració.

11.6.1 - ESTUDI ECONÒMIC PORC. CICLE TANCAT PROPI.

El granger té de la seva propietat les verres i els mascles; els mamellons que neixen els engreixa fins al final del cicle i els ven pel seu compte a l'escorxador.

Característiques:

Considero una inversió de 50.000.000 pessetes, aquesta quedaria dividida en 20.000.000 pessetes per obra civil i 30.000.000 pessetes per instal·lacions. En cycle tancat es considera una inversió de 250.000 ptes./verra, amb una proporció del 40% per obra civil i 60% per instal·lacions.

Capacitat per 200 verres i 8 mascles; una mitjana de 19 mamellons per verrea/any: $200 \times 19 = 3.800$ (els 19 és la quantitat dels porquets que queden després de descomptar els que neixen morts, els que la mare xafa i els que moren per mort natural); i amb un 5% de baixes: $3.800 - 190 = 3.610$ garrins/any. La quantitat de 19 neixements de mitjana a l'any es pot elevar fins a 22 ó 23 neixements, depèn de les explotacions.

El cycle reproductor mitjà d'una verrea és de 3 anys, i el mateix període amb el mascle. Per tant, cada any s'ha de renovar una tercera part.

Els garrins des que neixen fins que pesen 100 quilos, que és quan es venen, sol passar un període de sis mesos.

Es considera el període de l'activitat de la granja en estudi d'un any.

Una persona al 100%.

Costos:

Compres	2.184.000
Pinso	35.801.200
Medicaments i vacunes	3.923.500
Calefacció i llum	1.140.000
Aigua	186.685
Reparacions	375.000
Guies	66.222
Purín	0
Autònoms	289.476
Amortització	4.000.000
Total	47.966.083

A la quantitat total de les despeses s'hi podria afegir els interessos de les compres de pinso i de medicaments que de vegades es paguen amb finançament del 16%, a dies; sinó les compres es realitzen al comptat.

Valor brut de la producció:

66 mares x 180 Kgs. x 105 ptes.	1.247.400
3 mascles x 250 Kgs. x 95 ptes.	71.250
3610 porcs x 97,5 Kgs. x 166 ptes.	58.427.850
Total	59.746.500

Les mares són la tercera part que s'ha de canviar cada any, el mateix succeeix amb els mascles.

Els preus⁵⁹ s'han obtingut com a mitjana de les liquidacions dels ramaders en els anys 1989, 1990, 1991, 1992 i 1993 a pes viu.

A l'escorxador es descompta 5 quilos a les mares i 2,5 quilos als porcs sobre el total de pes, per la budellada.

Resum:

Valor brut de la producció	59.746.500
Costos	47.966.083
Marge Net	11.780.417

Es considera una explotació ramadera de porcs en cicle tancat per compte propi . El marge net resultant és positiu, per tant podem aplicar l'equació de la ramaderia esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2.

Supòsits:

Capacitat granja:	200 verres
Sou:	1.750.000
Inversió:	50.000.000

---

⁵⁹ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona i la Cooperativa d'Artesa de Segre.

Rendiment: 11.780.417

$$1.750.000 + 10\% \text{ s/}50.000.000 = 6.750.000$$

$$6.750.000 < 11.780.417$$

RENDIBLE (5.030.417)

El cicle tancat propi dóna un rendiment molt elevat amb un diferencial positiu de 5.030.417 ptes, resultat de la suma del sou i els interessos sobre la inversió que és de 6.750.000 i un marge net d'11.780.417 ptes.

En aquest cas es aconsellable dedicar-se a la cria de porcs, en els supòsits anteriors.

11.6.1.1 Desglossament de les despeses.

Compres:	2.184.000
. 66 mares híbrides x 29.000 ptes.	1.914.000
. 3 mascles híbrids x 90.000 ptes.	270.000

És una tercera part de les mares i dels mascles que s'han d'anar renovant cada tres anys, que és el cicle reproductor mitjà que tenen.

Pinso: 35.801.200

. Mares: 200 x 1100 kgs.. x 27 ptes./kg.	5.940.000
. Mascles: 8 x 1200 kgs. x 27 ptes./kg.	259.200
. Porcs:	
.- 3.610 x 10 kgs. x 65 ptes./kg.	2.346.500
.- 3.610 x 18 kgs. x 42,5 ptes./kg.	2.761.650
.- 3.610 x 230 kgs. x 29,5 ptes./kg.	24.493.850

1.100 quilos a les verres i 1.200 quilos als mascles és el que mengen durant un any.

Les tres subclassificacions dels porcs són:

La primera és fins que arriben als 12 quilos de pes i solen estar entre 25 i 28 dies, durant aquest període és menja 10 quilos.

La segona que sol durar 21 dies, és fins que l'animal pesa 18 quilos, durant aquestes tres setmanes consumeix un promig de 18 quilos.

L'última que és fins que el porc es porta a l'escorxador, sol pesar llavors un promig de 100 quilos de pes viu, i ja ha passat 6 mesos aproximadament des que va néixer, durant aquesta fase d'engreix menja 230 quilos.

Medicaments i vacunes: 3.923.500

.Mares i garrins: 3.800 x 700 ptes. 2.660.000

.Porks: 3610 x 350 ptes. 1.263.500

Són les quantitats que es destina a vacunes i medicaments dels animals durant un any.

Calefacció, llum: 1.140.000

. 3800 x 300 ptes. 1.140.000

És la despesa que ocasiona el subministrament de la llum i la calefacció que necessiten els mamellons al néixer.

Aigua: 186.685

. 208 x 14 l. x 365 dies x 0,012 ptes./l. 12.755

. 3610 x 11 l. x 365 dies x 0,012 ptes./l. 173.930

Les mares beuen una mitjana de 12 a 15 litres al dia, i els porcs entre 10 i 11 litres.

El cost de l'aigua el calculo a 12 ptes./m3.

Aquesta despesa es podria anul.lar o rebaixar si s'aprofites l'aigua de la pluja.

Reparacions: **375.000**

. 0,75% s/ 50.000.000 **375.000**

Les reparacions que hi ha durant l'any varien molt d'un any a un altre però es pot considerar acceptable un 0,75% sobre la inversió.

Guies: **66.222**

. 3.679 x 18 ptes. **66.222**

La suma dels porcs més les mares i mascles de rebuig és la de 3.679 que surten cap a l'escorxador.

Aquesta quantitat no es paga si el granger és soci d'una cooperativa.

Purín: **0**

Generalment es pot considerar que es dóna el purín als pagesos a canvi de que el treguin de la granja; encara que ens podem trobar que el granger ha de pagar perquè li treguin.

Autònoms: **289.476**

. 24.123 x 12 mesos **289.476**

És la quota mensual que es paga al Règim General d'Autònoms.

Amortització:	4.000.000
. Obra civil: 5% s/ 20.000.000	1.000.000
. Instal.lac.: 10% s/ 30.000.000	3.000.000

El tant per cent aplicat a l'obra civil pot semblar elevat, però 20 anys és la vida que sol tenir una granja.

TOTAL DE DESPESES	47.966.083
--------------------------	-------------------

11.6.2 ESTUDI ECONÒMIC DEL PORC. CICLE TANCAT INTEGRACIÓ.

El granger posa la granja i la mà d'obra a disposició de la casa d'integració i a canvi rep una quantitat per porc engreixat.

La casa que contracta per fer l'engreix posa les mares, el pinso, els medicaments i s'encarrega de portar-los a l'escorxador.

Característiques:

Considero una inversió de 50.000.000 de pessetes, aquesta quedaria dividida en 20.000.000 per obra civil i 30.000.000 per instal.lacions. En

aquest cicle tancat es considera una inversió de 250.000 ptes./verra, amb una proporció del 40% per obra civil i 60% per instal·lacions.

Hi ha una capacitat per 200 verres i 8 mascles; amb una mitjana de 19 mamellons per verra/any: $200 \times 19 = 3.800$ (19 és la quantitat de porquets que queden després de descomptar els que neixen morts, els que la mare xafa i els que moren per mort natural); i amb un 5% de baixes: $3.800 - 190 = 3.610$ garrins/any. Hi ha explotacions que la quantitat de 19 neixements a l'any es pot elevar fins a 22 ó 23.

Els garrins des que neixen fins que pesen 100 quilos, que és el pes aproximat que es venen, sol passar un període de 6 mesos.

Es considera el període de l'activitat de la granja en estudi d'un any.

Una persona al 100%.

Costos:

Calefacció	1.083.000
Aigua	186.685
Reparacions	375.000
Purín	0
Autònoms	289.476
Amortització	4.000.000
Total	5.934.161

Valor brut de la producció:

3.610 porcs x 2.550 ptes. 9.205.500

Total 9.205.500

2.550 ptes. és el preu⁶⁰ que sol pagar la casa on s'ha contractat la integració, a partir d'aquí aquesta quantitat pot augmentar si:

a) El pes dels porcs amb els dies que es tenen, és superior al normal, o si fan els pes normal amb menys dies de cria.

b) El nombre de baixes és inferior al normal.

Resum:

Valor brut de la producció	9.205.500
Costos	5.934.161
Marge Net	3.271.339

El cas analitzat considera una explotació ramadera de porcs de cicle tancat en integració. El marge net resultant és positiu, per tant podem aplicar l'equació de la ramaderia esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2.

Supòsits:

---

⁶⁰ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona i la Cooperativa d'Artesa de Segre.

Capacitat granja:	200 verres
Sou:	1.750.000
Inversió:	50.000.000
Rendiment:	3.271.339

$$1.750.000 + 10\% \text{ s/ } 50.000.000 = 6.750.000$$

$$6.750.000 > 3.271.339$$

NO RENDIBLE (-3.478.661)

En cicle tancat integració ens dona que no és rendible, perdent un mínim de 3.478.661 ptes. Davant els resultats, no és gens aconsellable construir granges per aquest tipus de cria.

L'explicació que hi hagi granges d'aquest tipus és deu a dues qüestions, la primera que a Catalunya les granges que es construeixen semblen palaus comparades amb les de la resta d'Europa i per tant la inversió ha de disminuir, i la segona que les granges que existeixen en aquest tipus d'explotació són velles i ja estan amortitzades.

Si les granges ja estan amortitzades, la cria en cicle tancat integració passa a ser rendible, ajustant les despeses.

11.6.2.1 Desglossament de les despeses.

Calefacció: **1.083.000**

3.610 porcs x 300 ptes. **1.083.000**

És la despesa que ocasiona el subministrament de la llum i la calefacció que necessiten els mamellons al néixer, també la calefacció necessària en èpoques fredes, quan ja són adults.

Aigua: **186.685**

208 x 14 l. x 365 dies x 0,012 ptes./l. **12.755**

3.610 x 11 l. x 365 dies x 0,012 ptes./l. **173.930**

14 litres és el promig que necessiten les mares i 11 litres el que necessiten els porcs per beure i dutxar-se a l'estiu.

El cost de l'aigua el calculo a 12 pessetes el metre cubic.

Aquesta quantitat podria disminuir si s'aprofita l'aigua de la pluja o passa una sèquia per la vora. I també augmentar si no es tenen les característiques anteriors i hem de portar-la del municipi més proper o transportar-la en cubes.

Reparacions: **375.000**

0,75% s/ 50.000.000	375.000
---------------------	---------

Les reparacions poden variar molt d'any a l'altre, però es pot considerar normal un 0,75% sobre la inversió realitzada.

Purín:	0
---------------	----------

És pot considerar un cost nul degut a que el pagès l'aprofita pel camp i li dóna al granger a canvi de treure-li.

Autònoms:	289.476
------------------	----------------

24.123 x 12 mesos	289.476
-------------------	---------

És la quota mensual que es paga la Règim General d'Autònoms.

Amortització:	4.000.000
----------------------	------------------

Obra civil: 5% s/20.000.000	1.000.000
-----------------------------	-----------

Instal.lacions: 10% s/30.000.000	3.000.000
----------------------------------	-----------

Percentatges aplicats sobre la vida útil de la granja, 20 anys per l'obra civil i 10 anys per les instal.lacions.

TOTAL DESPESES	5.934.161
-----------------------	------------------

11.6.3 ESTUDI ECONÒMIC DEL PORC. GARRINS PER COMPTE PROPI.

El granger té les verres i els mascles i cuida les cries fins al període de l'engreix que és quan les ven.

Característiques:

Seran quasi les mateixes característiques que en cicle tancat.

Una inversió de 34.000.000 pessetes, aquesta quedaria dividida en 20.000.000 pessetes per obra civil i 14.000.000 pessetes per instal·lacions. En garrins per compte propi hi ha una proporció del 60% per obra civil i 40% per instal·lacions. Aquestes disminueixen en relació al cicle tancat ja que no es necessiten les instal·lacions de l'engreix.

Capacitat per 200 verres i 8 mascles; una mitjana de 19 mamellons per verra/any: $200 \times 19 = 3.800$ (els 19 és la quantitat dels porquets que queden després de descomptar els que neixen morts, els que la mare xafa i els que moren per mort natural); i amb un 3% de baixes: $3.800 - 114 = 3.686$ garrins/any. Depent de les granges la quantitat de 19 naixements de mitjana a l'any es pot elevar fins a 22 ó 23 naixements.

El cicle reproductor promig d'una verra és de 3 anys, i el mateix període amb el mascle. Per tant, cada any se n'ha de renovar una tercera part.

Es considera el període de l'activitat de la granja en estudi d'un any.

Una persona dedicada al 100%

Costos:

Compres	2.184.000
Pinso	11.414.890
Medicaments i vacunes	2.660.000
Calefacció i llum	855.000
Aigua	12.755
Reparacions	255.000
Varis	100.000
Purín	0
Autònoms	289.476
Amortització	2.400.000
Total	20.171.121

A la quantitat total de les despeses s'hi podria afegir els interessos de les compres de pinso i de medicaments que es paguen amb un finançament del 16%, sinó les compres s'han de realitzar al comptat.

Valor brut de la producció:

66 mares x 180 Kgs. x 105 ptes.	1.247.400
3 mascles x 250 Kgs. x 95 ptes.	71.250
3686 porcs x 5.700 ptes.	21.010.200
Total	22.328.850

Les mares són la tercera part que s'han de renovar cada any, el mateix succeeix amb els mascles.

Els preus⁶¹ s'han obtingut com a mitjana de les liquidacions dels ramaders en els anys 1989, 1990, 1991, 1992 i 1993 a pes viu.

Resum:

Valor brut de la producció	22.328.850
Costos	20.171.121
Marge Net	2.157.729

S'analitza, en aquest cas, la cria de garrins per compte propi. El marge net resultant és positiu, per tant podem aplicar l'equació de la ramaderia esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2.

Supòsits:

Capacitat granja: 200 verres

Sou: 1.750.000

Inversió: 34.000.000

Rendiment: 2.157.729

$$1.750.000 + 10\% \text{ s}/34.000.000 = 5.150.000$$

---

⁶¹ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona i la Cooperativa d'Artesa de Segre.

5.150.000 > 2.157.729

NO RENDIBLE (-2.992.271)

En les explotacions de garrins per compte propi ens dona un diferencial negatiu de quasi 3 milions. Davant aquests resultats, no és rendible construir granges per aquests tipus de cria.

L'explicació que hi hagi granges d'aquest tipus és degut a dues qüestions, la primera que a Catalunya les granges que es construeixen semblen palaus comparades amb les de la resta d'Europa i per tant la inversió ha de disminuir, i la segona que les granges que existeixen en aquest tipus d'explotació són velles i ja estan amortitzades.

Si les granges ja estan amortitzades, la cria de garrins per compte propi, passa a ser rendible ajustant les despeses.

11.6.3.1 Desglossament de les despeses.

Compres:	2.184.000
. 66 mares híbrides x 29.000 ptes.	1.914.000
. 3 mascles híbrids x 90.000 ptes.	270.000

Una tercera part de les truges i dels mascles s'han d'anar renovant cada tres anys, que és el cicle reproductor mitjà que tenen.

Pinso:	11.414.890
. Mares: 200 x 1100 kg. x 27 ptes./kg.	5.940.000
. Mascles: 8 x 1200 kg x 27 ptes./kg	259.200
. Garrins:	
. 3.686 x 10 kg x 65 ptes./kg	2.395.900
. 3.686 x 18 kg x 42,5 ptes./kg	2.819.790

La quantitat de 1.100 quilos a les verres i 1.200 quilos als mascles és el que mengen durant un any.

Les dos subclassificacions dels garrins són:

La primera és la fase que va des que l'animal neix fins que pesa 12 quilos, aquest cicle sol durar de 25 a 28 dies, i durant aquest període consumeix 10 quilos de pinso.

La segona és fins que arriba a pesar 18 quilos, etapa on comença l'engreix, i quan el granger els ven. En aquest període, que sol durar 21 dies, consumeixen una mitjana de 18 quilos de pinso.

Medicaments i vacunes:	2.660.000
.Mares i garrins: 3.800 x 700 ptes.	2.660.000

Quantitat necessària per la medicació i vacunes, tant a mares com garrins.

Calefacció, llum: **855.000**

. 3800 x 225 ptes. **855.000**

Quantitat que inclou el consum de la granja, de les instal·lacions i la calefacció que necessiten els animals.

Aquesta quantitat pot oscil·lar entre 225 i 250 pessetes per animal.

Aigua: **12.755**

. 208 x 14 l. x 365 dies x 0,012 ptes./l. **12.755**

És el que gasten d'aigua les mares durant un any a un cost de 0,012 ptes./litre.

Aquesta despesa es pot disminuir o anul·lar si el granger ha previst o invertit en fer un dipòsit i guardar l'aigua de la pluja.

Reparacions: **255.000**

. 0,75% s/ 34.000.000 **255.000**

És la quantitat que pot tenir com a reparacions en la granja, aquesta xifra pot variar d'uns anys a uns altres però es pot considerar com a xifra mitjà.

Varis: **100.000**

Aquesta xifra inclou una sèrie de despeses indirectes que no es poden preveure.

Purín: **0**

Per ara al granger no li és despesa, ja que hi ha pagesos que el treuen de la granja gratuïtament i els hi serveix d'adob per al camp.

Autònoms: **289.476**

. 24.123 x 12 mesos **289.476**

És la quota mensual que es paga al Règim General d'Autònoms.

Amortització: **2.400.000**

. Obra civil: 5% s/ 20.000.000 **1.000.000**

. Instal.lac.: 10% s/ 14.000.000 **1.400.000**

El tant per cent aplicat a l'obra civil pot semblar elevat, però 20 anys és la vida que sol tenir una granja.

TOTAL DE DESPESES

20.171.121

11.6.4 ESTUDI ECONÒMIC DEL PORC. GARRINS EN INTEGRACIÓ.

El propietari de la granja posa a disposició aquesta i la seva mà d'obra i es fa càrrec de les despeses de calefacció i aigua, a canvi rep una quantitat per cuidar i alimentar les cries fins l'època de l'engreix.

La casa que contracta per fer l'engreix li posa les mares, el pinso i els medicaments.

Característiques:

Seran quasi les mateixes característiques que la producció de garrins per compte propi.

Una inversió de 34.000.000 pessetes, dividida en 20.000.000 pessetes per obra civil i 14.000.000 pessetes per instal·lacions.

Capacitat per 200 verres i 8 mascles; un promig de 19 mamellons per verrea/any: $200 \times 19 = 3.800$ (els 19 és la quantitat dels porquets que queden després de descomptar els que neixen morts, els que la mare xafa i els que moren per mort natural); i amb un 3% de baixes: $3.800 - 114 = 3.686$ garrins/any. Depèn de les granges la quantitat de 19 naixements de mitjana a l'any es pot elevar fins a 22 ó 23 naixements.

Es considera el període de l'activitat de la granja en estudi d'un any.

Una persona dedicada al 100%

Costos:

Calefacció i llum	829.350
Aigua	12.755
Reparacions	255.000
Purín	0
Autònoms	289.476
Amortització	2.400.000
Total	3.786.581

Valor brut de la producció:

3686 garrins x 1.400 ptes. 5.160.400

Total 5.160.400

1.400 pessetes és la quantitat⁶² que paga la casa on es té contractada la integració, aquesta pot augmentar si el nombre de baixes és inferior.

Resum:

---

⁶² Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona i la Cooperativa d'Artesa de Segre.

Valor brut de la producció	5.160.400
Costos	3.786.581
Marge Net	1.373.819

El cas que hem analitzat, en aquest cas, és la cria de garrins en integració. Com que el marge net resultant és positiu hom creu convenient aplicar l'equació de la ramaderia esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2.

Supòsits:

Capacitat granja: 200 verres

Sou: 1.750.000

Inversió: 34.000.000

Rendiment: 1.373.819

$$1.750.000 + 10\% \text{ s}/34.000.000 = 5.150.000$$

$$5.150.000 > 1.373.819$$

NO RENDIBLE (-3.776.181)

En les explotacions de garrins en integració ens donen un diferencial negatiu de més de 3 milions. Davant aquests resultats, no és rendible construir granges per aquests tipus de cria.

L'explicació que hi hagi granges d'aquest tipus és degut a dues qüestions, la primera que a Catalunya les granges que es construeixen semblen palaus comparades amb les de la resta d'Europa i per tant la inversió ha de disminuir, i la segona que les granges que existeixen en aquest tipus d'explotació són velles i ja estan amortitzades.

11.6.4.1 Desglossament de les despeses.

Calefacció, llum:	829.350
. 3686 x 225 ptes.	829.350

Quantitat que inclou les despeses de llum de la granja i la calefacció que necessiten els animals al néixer.

Aquesta quantitat pot oscil·lar entre 225 i 250 pessetes per animal.

Aigua:	12.755
. 208 x 14 l. x 365 dies x 0,012 ptes./l.	12.755

És el que gasten les mares d'aigua durant un any a un cost de 0,012 ptes./litre.

Aquesta despesa es pot disminuir o anul·lar si el granger ha previst o invertit en fer un dipòsit i guardar l'aigua de la pluja; també disminuiria si la granja és en un terreny de reg i la sèquia passa per la vora de la granja.

Reparacions: 255.000

. 0,75% s/ 34.000.000 255.000

Quantitat que pot ser elevada, ja que el granger quan està amb integració busca el màxim benefici amb el mínim cost possible, per tant hi pot haver desperfectes que no arregli o reperi.

Purín: 0

Considero zero ja que el pagès l'aprofita pel camp i el treu gratuïtament.

Autònoms: 289.476

. 24.123 x 12 mesos 289.476

És la quota mensual que es paga al Règim General d'Autònoms.

Amortització: 2.400.000

. Obra civil: 5% s/ 20.000.000 1.000.000

. Instal.lac.: 10% s/ 14.000.000 1.400.000

Percentatges aplicats en funció de la vida útil de la granja.

TOTAL DESPESES 3.786.581

11.6.5 ESTUDI ECONÒMIC DEL PORC. ENGREIX PER COMPTE PROPI.

El granger compra els porquets que solen tenir entre 46 i 49 dies amb un pes de 18 quilos i els engreixa i ven pel seu compte.

Característiques:

Considero una inversió de 16.000.000 pessetes, aquesta quedaria dividida en 9.600.000 pessetes per obra civil i 6.400.000 pessetes per instal.lacions. En aquest cicle hi ha una proporció del 60% per obra civil i 40% per instal.lacions.

Una granja amb 1000 places; es pot fer 2,5 engreixaments a l'any: $1000 \times 2,5 = 2.500$ porcs; i amb un 5% de baixes: $2.500 - 125 = 2.375$ porcs/any.

Els porcs surten de la granja amb un pes mig de 100 quilos, des que entren fins aconseguir aquest pes acostuma a passar 135 dies.

Es considera el període de l'activitat de la granja en estudi d'un any.

La dedicació d'una persona al 50%, encara que podria ésser inferior aquest percentatge.

Costos:

Compres	15.000.000
Pinso	16.284.000
Medicaments i vacunes	840.000
Calefacció i llum	120.000
Aigua	115.632
Reparacions	200.000
Guies	43.200
Purín	0
Autònoms	289.476
Amortització	1.120.000
Total	34.012.308

A la quantitat total de les despeses s'hi podria afegir els interessos de les compres de pinso i de medicaments que de vegades es fa amb finançament del 16%, per dies; sinó aquestes despeses es realitzen al comptat.

Valor brut de la producció:

2.375 porcs x 97,5 Kgs. x 166 ptes. 38.439.375

Total 38.439.375

Els preus⁶³ s'han obtingut com a mitjana de les liquidacions dels ramaders en els anys 1989, 1990, 1991, 1992 i 1993 a pes viu.

---

⁶³ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona i la Cooperativa d'Artesa de Segre.

El pes mitjà del porc quan arriba a l'escorxador és de 100 quilos, però hi ha un descompte de 2,5 quilos.

Resum:

Valor brut de la producció	38.439.375
Costos	34.012.308
Marge Net	4.427.067

Analitzem la cria de porcs per compte propi. El marge net resultant és positiu i conseqüentment apliquem l'equació de la ramaderia esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2.

Supòsits:

Capacitat granja: 1.000 caps

Sou: 1.750.000

Inversió: 16.000.000

Rendiment: 4.427.067

$$1.750.000 + 10\% \text{ s/ } 16.000.000 = 3.350.000$$

$$3.350.000 < 4.427.067$$

RENDIBLE (1.077.067)

A l'engreix per compte propi, la suma del sou i els interessos sobre la inversió és de 3.350.000 davant un benefici de 4.427.067 amb una diferència positiva de 1.077.067 ptes.

En aquest cas es aconsellable dedicar-se a la cria de porcs, en els suposits dels estudis anteriors.

11.6.5.1 Desglossament de les despeses.

Compres: **15.000.000**

. 2.500 porcs x 6.000 ptes. . 15.000.000

Els 2.500 porcs correspon a 1.000 porcs cada engreixada a un promig de 2,5 a l'any. Aquests animals al comprar-los solen tenir unes set setmanes i pesar uns 18 quilos.

El preu de compra sol ésser de 5.800 pessetes i se li afegix 200 pessetes de transport.

Pinso: **16.284.000**

. 2.400 porcs x 230 Kgs. x 29,5 ptes. 16.284.000

És el cost que té el pinso que mengen els porcs durant l'època d'engreix i fins que solen pesar 100 quilos.

Per saber el que menja el porc es fa la següent fórmula matemàtica:

$$(\text{Kgs. venda} - \text{Kgs. compra}) \times 2,8$$

$$(100 - 18) \times 2,8 = 230 \text{ quilos}$$

Medicaments i vacunes: 840.000

$$. 2.400 \text{ porcs} \times 350 \text{ ptes.} \quad 840.000$$

És la quantitat que solen gastar els porcs durant un any per medicaments i vacunes.

Calefacció, llum: 120.000

$$. 2.400 \times 50 \text{ ptes.} \quad 120.000$$

Despesa del subministrament de la llum de la granja i la calefacció necessària en les èpoques més fredes de l'any.

Aigua: 115.632

$$. 2.400 \times 11 \text{ l.} \times 365 \times 0,012 \text{ ptes./l.} \quad 115.632$$

El consum mitjà diari és de 11 litres a un cost de 12 ptes./m³.

Aquesta quantitat es pot anul.lar o disminuir si s'aprofita l'aigua de la pluja.

Reparacions: **200.000**

. 1,25% s/ 16.000.000 200.000

Les reparacions que hi ha durant l'any varien molt d'un any a un altre però es pot considerar acceptable un 1,25% sobre la inversió.

Guies: **43.200**

. 2.400 x 18 ptes. 43.200

Aquesta quantitat no es paga si el granger és soci d'una cooperativa.

Purín: **0**

Aquesta partida, la considero zero ja que moltes vegades el granger el dóna a canvi de que li treguin de la granja.

Autònoms: **289.476**

. 24.123 x 12 mesos 289.476

És la quota mensual que es paga al Règim General d'Autònoms.

Amortització: **1.120.000**

. Obra civil: 5% s/ 9.600.000 480.000

. Instal.lac.: 10% s/ 6.400.000 640.000

L'obra civil sol tenir una duració de 20 anys i les instal.lacions tècniques 10 anys.

TOTAL DE DESPESES 34.012.308

11.6.6 ESTUDI ECONÒMIC DEL PORC. ENGREIX PER INTEGRACIÓ.

El granger l'únic que fa es posar la granja i la seva mà d'obra a disposició d'una casa d'integració i a canvi rep una quantitat per porc engreixat.

Les cases d'integració li porten els garrins, el pinso i els medicaments i s'encarreguen de portar-los a l'escorxador.

Característiques:

Les característiques d'aquest estudi són les mateixes que per l'engreix per compte propi:

Una inversió de 16.000.000 pessetes, quedaria dividida en 9.600.000 pessetes per obra civil i 6.400.000 pessetes per instal.lacions. En aquest cicle hi ha una proporció del 60% per obra civil i 40% per instal.lacions.

Una granja amb 1000 places; es pot fer 2,2 engreixaments a l'any: $1000 \times 2,2 = 2.200$ porcs; i amb un 5% de baixes: $2.200 - 110 = 2.090$ porcs/any.

La diferència és que per compte propi les engreixades són 2,5 i en canvi a la integració són 2,2, això és degut a que quan el granger és empresari no deixa passar gaires dies des que treu els porcs fins que entren els nous, en canvi quan treballa per les cases d'integració, aquestes no tenen tanta presa per omplir la granja.

Es considera el període de l'activitat de la granja en estudi d'un any.

Una persona al 50%, encara que podria ésser inferior; l'única feina que té és donar de menjar als porcs, i si les instal·lacions estan automatitzades només ha de comprovar que tot funcioni i que els porcs mengin.

Costos:

Calefacció i llum	104.500
Aigua	100.696
Reparacions	200.000
Purín	0
Autònoms	289.476
Amortització	1.120.000
Total	1.814.672

Valor brut de la producció:

2.090 porcs x 1150 ptes. 2.403.500

Total **2.403.500**

1.150 ptes. és el preu⁶⁴ mínim que paga la casa on s'ha contractat la integració, a partir d'aquí aquesta quantitat pot augmentar si:

a) El pes dels porcs amb els dies que es tenen es superior al normal, o si fan el pes normal amb menys dies de cria.

b) El nombre de baixes és inferior al normal.

Resum:

Valor brut de la producció	2.403.500
Costos	1.814.672
Marge Net	588.828

S'analitza una explotació ramadera de porcs d'engreix en integració. El marge net que obtenim ens dona un valor petit però positiu. Podem conseqüentment aplicar l'equació de la ramaderia esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2.

Supòsits:

---

⁶⁴ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona i la Cooperativa d'Artesa de Segre.

Capacitat granja: 1.000 caps.

Sou: 1.750.000

Inversió: 16.000.000

Rendiment: 588.828

$$1.750.000 + 10\% \text{ s/ } 16.000.000 = 3.350.000$$

$$3.350.000 > 588.828$$

NO RENDIBLE (-2.761.172)

L'engreix en integració ens dóna un diferencial negatiu, de quasi tres milions de ptes. Davant els resultats, no és rendible construir granges per aquest tipus de cria.

Aquí podem fer la mateixa consideració que en les explotacions porquines, amb resultats negatius, referides a les granges que semblen "palaus" i a l'amortització de les mateixes.

11.6.6.1 Desglossament de les despeses.

Calefacció, llum: 104.500

. 2.090 x 50 ptes. 104.500

Són les despeses ocasionades per la llum de la granja i de les instal·lacions, així com també de la calefacció si és necessària en èpoques fredes.

Aigua: **100.696**

. 2.090 x 11 l. x 365 x 0,012 ptes./l. 100.696

Els porcs consumeixen una mitjana d'11 litres/diaris a un cost de 12 ptes./m3.

Aquesta quantitat es pot disminuir si el granger té un dipòsit on recollir l'aigua de la pluja o té la sèquia de reg a la vora de la granja.

Reparacions: **200.000**

. 1,25% s/ 16.000.000 200.000

Quantitat que es pot considerar com a normal si l'engreix és per compte propi, però elevada si l'engreix és en integració, doncs el granger en aquest cas va a buscar el màxim benefici amb el cost més petit possible.

Purín: **0**

Partida no comptabilitzada ni com a despesa ni com a ingrés degut a que el pagès generalment el dona a canvi de que se l'emportin.

Autònoms: **289.476**

. 24.123 x 12 mesos	289.476
---------------------	---------

És la quota mensual que es paga al Règim General d'Autònoms.

Amortització:	1.120.000
----------------------	------------------

. Obra civil: 5% s/ 9.600.000	480.000
-------------------------------	---------

. Instal.lac.: 10% s/ 6.400.000	640.000
---------------------------------	---------

L'obra civil sol tenir una duració de 20 anys per això l'amortització de l'obra civil és del 5%.

TOTAL DE DESPESES	1.814.672
--------------------------	------------------

CAPÍTOL 12

12. SECTOR BOVÍ.

12.1 INTRODUCCIÓ.

El sector boví engloba dues parts, la de la llet i la de la carn.

Pel que fa a la llet la major part, un 88,4% del mercat actual és de llet de vaca, i la resta correspon a la llet d'ovella amb un 4,8% i la llet de cabra amb un 6,8%.

La llet de vaca a començaments dels anys 80 tenia una participació al mercat del 92,4%, això es degut, en part, a la sequia que amb més o menys intensitat, i segons les regions, ha sofert l'Espanya verda en els

últims deu anys, admesa menor producció de llet de vaca⁶⁵ s'ha atribuït també al tancament de les explotacions de vaca de llet pitjor dotades i que la seva marginalitat va començar a aflorar al 1986, degut a l'ingrés d'Espanya a la CEE.

La carn de boví va lligada amb les vaques i la seva producció; com tot el sector de la carn el boví va fer un fort augment als decennis 60 i 70; els anys 80 ha augmentat lleugerament respecte als anteriors, encara que no amb gaire quantitat⁶⁶.

A nivell mundial aquesta carn ha disminuït el seu consum, sobretot en els últims vint anys, degut al descens de consum als Estats Units i la CEE.

12.2 CENS BOVÍ A CATALUNYA I LLEIDA.

A Catalunya les dades es treuen de l'enquesta d'explotacions de boví que realitza cada sis mesos (juny i desembre) les Seccions Territorials de Programes i Estadística del DARP sota la coordinació del Gabinet Tècnic. L'enquesta és obligatòria en tots els països de la CEE i té com a objectiu avaluar els efectius de bestiar boví classificat segons la normativa comunitària.

---

⁶⁵ El Campo. "Carne y productos lácteos", Boletín de Información Agraria, número 109, pàgs. 65-68. Banco Bilbao-Vizcaya, 1988.

⁶⁶ El Campo. "La carne de bovino en España: producción y venta", Boletín de Información Agraria, número 121, pàgs. 5-15. Banco Bilbao-Vizcaya, 1991.

Les Seccions Territorials d'Estadística, en coordinació amb les Seccions de Ramaderia, han confeccionat uns directoris d'explotacions de boví que contenen les dades bàsiques de totes i cadascuna de les explotacions, així com la capacitat corresponent.

En els quadres adjunts que es publiquen, les Seccions Territorials d'Estadística fan referència a dues qüestions.

En primer lloc cal remarcar que les dades que figuren en aquests quadres són dades de capacitat de les explotacions. Per tant, no s'han de confondre mai les dades de capacitat (places) amb les dades de cens (caps de bestiar). Els directoris contenen l'estructura de les explotacions i l'enquesta fa una fotografia censal en un moment concret.

En segon lloc s'ha de dir que les dades de capacitat que figuren en aquests quadres-resum no estan actualitzades de forma exhaustiva. Això vol dir que hi pot haver explotacions bovines que hagin cessat en la seva activitat productiva i que encara figurin en el llistat, o explotacions que hagin modificat la seva estructura (ampliació de la granja o canvi d'orientació de llet a carn per exemple) i que aquest fet no estigui recollit en el directori. La relació s'ha elaborat a partir de totes les fonts d'informació que poden aportar dades individuals de granges bovines. Una de les fonts fonamentals és el LLIBRE D'EXPLOTACIÓ RAMADERA que gestiona el Servei de Ramaderia del DARP. Justament la manca d'actualització del directori de les explotacions prové del fet que els ramaders no sempre utilitzen les dades del Llibre d'Explotació. En molts casos cessen en l'activitat o modifiquen la seva estructura productiva sense fer-ho constar en el mateix moment en el Llibre d'Explotació Ramadera. Amb tot, les dades són una aproximació força orientativa de la dimensió estructural del sector boví de Catalunya.

El cens boví a Catalunya i a Lleida, segons l'enquesta de desembre de 1992 era el següent:

QUADRE 56: CENS BOVÍ A CATALUNYA I A LLEIDA. PERCENTATGE DE LLEIDA SOBRE CATALUNYA SEGONS L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992.

	CATALUNYA	LLEIDA	% LL.s/CAT.
Animals de + 24 mesos			
. Mascles	1.950	858	44
. Femelles			
- Es munyen			
.- han parit	109.789	30.855	28,10
.- no han parit	10.805	805	7,45
- No es munyen			
.- han parit	48.358	17.477	36,13
.- no han parit	4.534	1.794	39,57
Animals entre 12-24 mesos			
. Mascles	884	40	4,52
. Femelles	23.212	9.423	40,60
Animals de - 12 mesos			
. Sacrifici abans 12 m.	276.725	116.283	42,02

. Altres			
- Mascles	4.388	0	0
- Femelles	22.561	7.252	32,14
T. BESTIAR BOVÍ	503.206	184.787	36,72

Font: DARP. Estadístiques Agràries i elaboració pròpia

Analitzant els resultats de l'enquesta d'explotacions de bestiar boví duta a terme en el mes de desembre de 1992, es pot veure que el nombre total d'animals -503.206- disminueix un 5% respecte al cens de juny de 1992, continuant amb la davallada que es va detectar ja en l'anterior enquesta de juny de 1992. El nombre total d'efectius de boví suposa una disminució del 10% respecte a les dades de desembre de 1991.

Lleida amb un cens de 184.787 representa un 36,72% sobre el global de tota Catalunya, aquest percentatge segons el quadre anterior va des dels percentatges del 44% en mascles de més de 24 mesos i el 42,02% en animals de menys de 12 mesos sacrificats, a percentatges nuls en mascles de menys de 12 mesos i 4,52% en mascles entre 12 i 24 mesos.

Per categories de bestiar, podem veure que el grup de vedells d'engreix anomenat "animals de menys de 12 mesos destinats a sacrifici" representa globalment un 39,27%.

També convé comentar les vaques de llet. El cens de vaques lleteres segons les dades de l'enquesta de desembre de 1992 arriba a Catalunya als 120.594 caps (sumant les vaques lleteres que han parit i les que

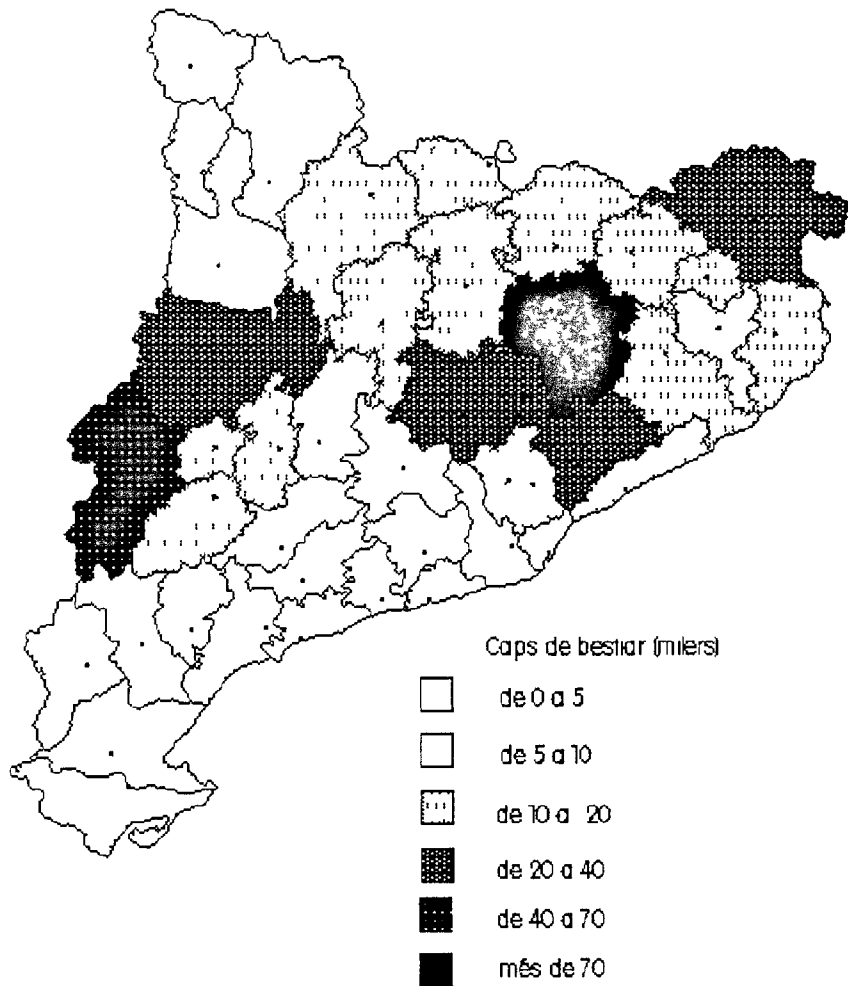
encara no han parit), mentre que a Lleida és de 31.660 caps, xifra que representa un 26,25% sobre el global de Catalunya.

L'aportació del 36,72% de Lleida sobre Catalunya es complementa amb el 35,92% de Barcelona, 25,13% de Girona i 2,23% de Tarragona, xifres calculades sobre el total de bestiar boví.

Les variacions censals detectades en relació al mateix cens de l'any anterior estarien relacionades amb la problemàtica del sector que veu com disminueix el seu nombre d'explotacions, sobretot les de poca dimensió productiva. Es tracta d'una veritable reestructuració del sector motivada per l'establiment de les quotes lleteres i la cojuntura dels mercats de boví. També s'ha de remarcar la influència que ha tingut sobre els efectius, l'abandonament subvencionat per la CE.

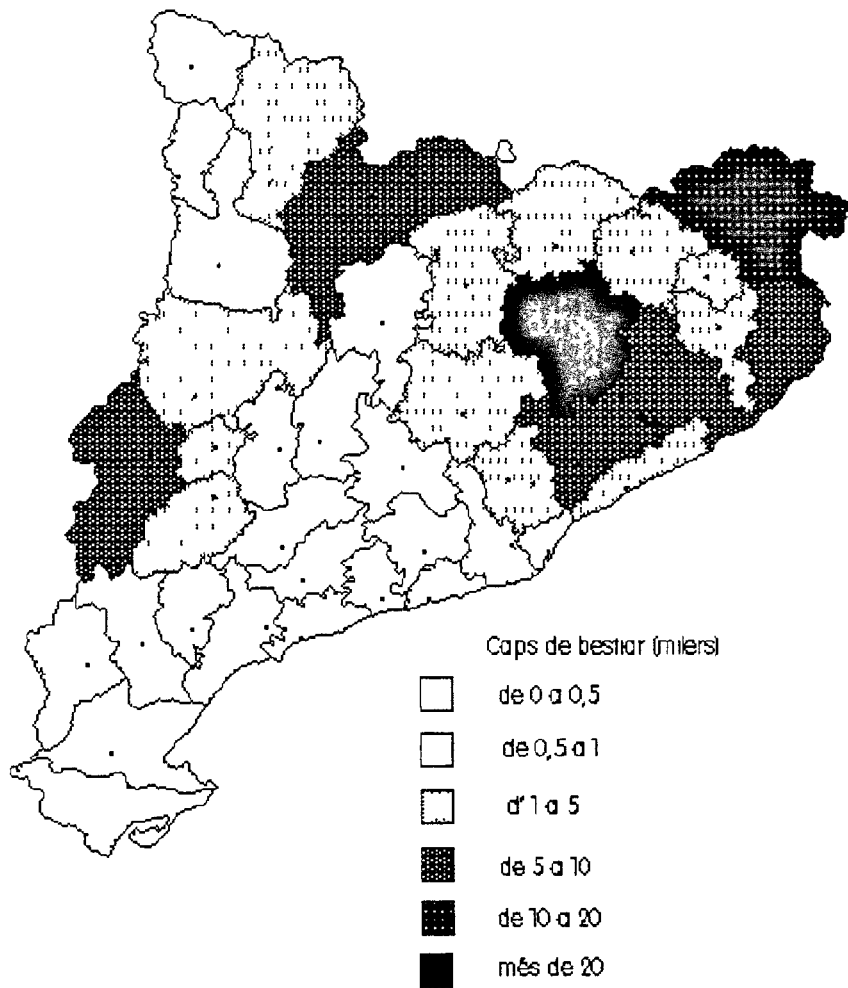
En conjunt, l'espècie bovina de Catalunya és propera als 500.000 caps, dels quals quasi una quarta part són vaques lleteres. Els vedells d'engreix (276.728) constitueixen el 55% del total de bestiar boví i les vaques d'aptitud carn són per més del 10%.

Mapa 17: Cens de boví a Catalunya per comarques.

Font: Estadístiques Agràries del DARP.

Mapa 18: Cens de vaques lleteres a Catalunya per comarques.

Font: Estadístiques Agràries del DARP.

QUADRE 57: CENS DE BOVÍ A LLEIDA PER COMARQUES, A PARTIR DE L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992.

	ALT	ALTA	G	N	PALLARS JUSSA	FALLARS	PLA	SEGARRA	SEGRIA	\$	URGELL	VALL	BAIXA CERDANYA (*)	TOTAL
	U R G E L L	A R I B A G O R E Ç A	A R R I G U E S	O G U E R A		S O B I R A	D' U R G E L L			O L S N E S		D' A R A N		C O M A R Q U E S
Animals de + 24 mesos	171	68	22	75	56	149	49	4	105	60	12	31	56	858
Mascles														
Femelles														
- Es munyen														
- han parit	9 423	414	1 575	4 083	643	2 010	3 676	15	5 337	404	404	391	2 480	30 855
- no han parit	247	7	48	124	10	36	110	0	153	8	9	0	53	805
- No es munyen														
- han parit	1 579	1 361	1 048	1 482	1 264	598	110	0	153	1 671	610	404	637	17 473
- no han parit	193	236	20	65	222	598	39	8	85	151	18	86	73	1 794
Animals entre 12-24 mesos														
Mascles	14	2	1	5	1	3	5	0	7	2	1	0	0	41
Femelles	2 337	253	502	1 249	312	795	970	42	1 773	345	211	80	554	9 423
Animals de - 12 mesos														
Sacrifici abans 12 mes.	3 641	517	12 958	15 573	3 116	795	12 412	6 977	37 953	9 322	12 070	134	820	116 288
Altres														
- Mascles	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Femelles	1 740	297	356	719	304	869	689	34	1 203	255	148	170	468	7 252
TOTAL BESTIAR BOVÍ	19 345	3 155	16 530	23 375	5 984	8 230	18 779	7 331	49 978	12 218	13 483	1 296	5 141	184 789

(*) Baixa Cerdanya, és la diferència entre el total de Lleida i el total de les comarques.

Font: DARP i Estadística i Informació Agrària.

QUADRE 58: CENS DE BOVÍ A LLEIDA PER COMARQUES EN PERCENTATGE A PARTIR DE L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992.

ALT	ALTA	G	N	PALLARS JUSSA	PALLARS S O B I G E L L	PLA	SEGARRA	SEGRIA	S	URGELL	VALL	BAIXA CERDANYA (*)	TOTAL
UR	RI	ARR	NOG	U	UR	D'	D'	SO	OL	D'	DA	C	CO
EL	BA	RI	UE	IB	UR	UR	UR	SO	SO	DA	DA	DA	OM
LL	GO	GU	EA	Á	Á	EL	EL	ES	ES	AN	AN	AN	ARR
	RA	ES				LL	LL			ES	ES	ES	QU
	CA												UES
Animals de + 24 mesos													
Mascles	19,93	7,93	2,56	10,47	1,71	8,94	5,71	0,47	12,24	6,69	1,39	3,61	6,53
Femelles													
- Es munyen													
- han parit	30,54	1,34	5,10	13,23	2,09	6,51	11,91	0,05	17,30	1,31	1,31	1,27	8,04
- no han parit	30,69	0,87	5,96	15,40	1,24	4,47	13,67	0	19,01	0,99	1,12	0	6,58
- No es munyen													
- han parit	9,04	7,79	6	8,48	7,23	17,03	4,75	1,44	19,23	9,56	3,49	2,31	3,65
- no han parit	10,76	13,16	1,11	3,62	12,38	33,33	2,17	0,45	4,74	8,42	1	4,79	4,07
Animals entre 12-24 mesos													
Mascles	34,14	4,88	2,44	12,20	2,44	7,31	12,20	0	17,07	4,88	2,44	0	0
Femelles	24,80	2,68	5,33	13,25	3,31	8,44	10,29	0,45	18,82	3,66	2,24	0,85	5,88
Animals de - 12 mesos													
Sacrifici abans 12 mes	3,13	0,44	11,14	13,39	2,68	0,68	10,67	6	32,64	8,02	10,38	0,12	0,71
Altres													
- Mascles	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Femelles	24	4,10	4,90	9,91	4,19	11,99	9,50	0,47	16,59	3,52	2,04	2,34	6,45
TOTAL BESTIAR BOVÍ	10,47	1,71	8,94	12,65	3,21	4,45	10,16	3,97	27,05	6,61	7,30	0,70	2,78

(*) Baixa Cerdanya, és la diferència entre el total de Lleida i el total de les Comarques.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del DARP.

12.3 CENS BOVÍ A LLEIDA PER COMARQUES I PERCENTATGES COMARCALS.

Els dos quadres anteriors, corresponen el primer al cens boví a Lleida per comarques, a partir de l'enquesta de desembre de 1992 i en el segon a nivell percentual.

Del quadre anterior només hi ha una comarca que s'emporta ella sola més de la quarta part del total del bestiar boví, aquesta és la comarca del Segrià, la segueixen i de lluny La Noguera amb el 12,65%, l'Alt Urgell amb el 10,47%, Pla d'Urgell amb el 10,16% i les altres, la seva participació sobre el total no arriba al 10%.

En els mapes adjunts, es representa la distribució territorial del cens total de boví i el cens de vaques lleteres a partir dels resultats de l'enquesta del mes de desembre de 1992. Es pot veure que el bestiar boví es distribueix pel territori d'una forma força homogènia cobrint les comarques del nord del Principat des del Pla de Lleida fins a l'Empordà. Pel que fa a les vaques lleteres les comarques gironines mostren una més gran concentració d'aquest bestiar, juntament amb el Segrià i l'Alt Urgell.

12.4 CENS BOVÍ A LA COMUNITAT ECONÒMICA EUROPEA.

El cens total de bestiar boví a la Comunitat Europea, avaluat a partir de l'enquesta duta a terme en tots els països membres el mes de desembre de 1992 dóna una xifra global de quasi 80 milions de caps.

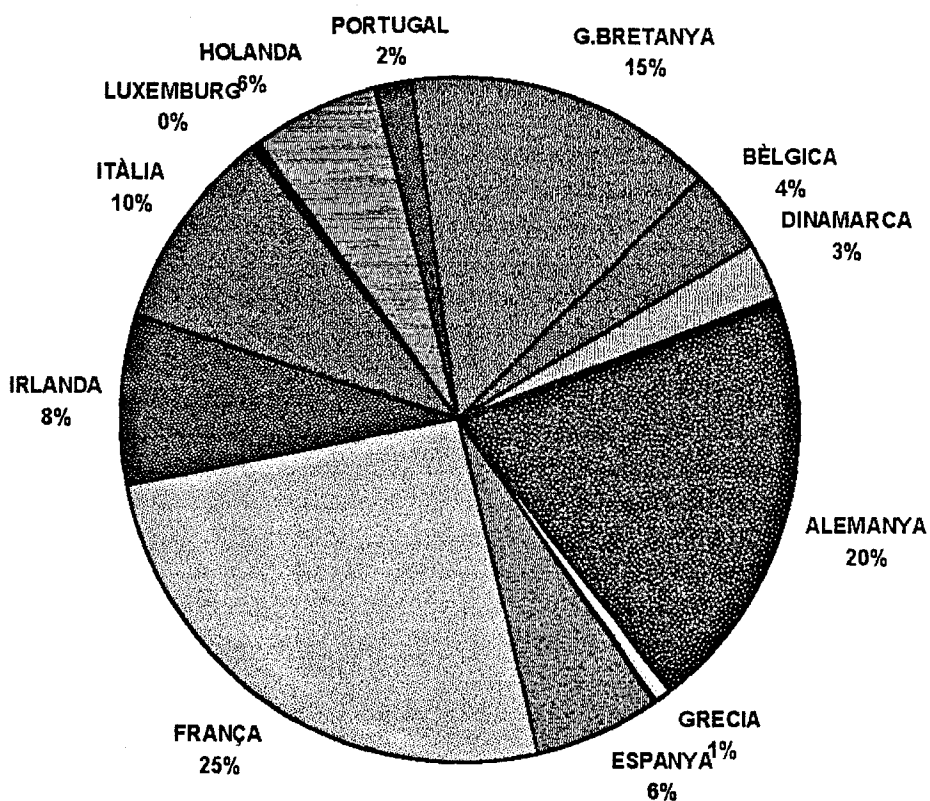
QUADRE 59: CENS DE BOVÍ A LA COMUNITAT EUROPEA SEGONS L'ENQUESTA DE DESEMBRE DE 1992. (MILERS DE CAPS)

	1990	1991	1992 (*)	%92/91
EUROPA 12	84.675	81.438	79.645	-2,2
BELGICA	3.146	3.106	3.138	1,0
DINAMARCA	2.241	2.222	2.180	-1,90
ALEMANYA	19.488	17.134	16.267	-5,1
GRECIA	687	631	629	-0,3
ESPANYA	5.104	5.046	4.967	-1,6
FRANÇA	21.446	20.970	20.378	-2,8
IRLANDA	6.101	6.158	6.265	1,7
ITALIA	8.235	8.087	7.875	-2,6
LUXEMBURG	215	205	202	-1,7
HOLANDA	4.830	4.876	4.794	-1,7
PORTUGAL	1.340	1.381	1.345	-2,6
G.BRETANYA	11.843	11.623	11.605	-0,2
CATALUNYA			503	

(*) Dades provisionals o estimatives.

Font: DARP. Estadística i Informació Agrària.

Gràfic 31: Percentatges de cens boví dels països comunitaris en relació al total.

Font: Elaboració pròpia a partir de Estadística i Informació Agrària del DARP.

Tal com es pot veure en el gràfic anterior, els països que tenen més importància dins d'aquesta activitat ramadera són: França 25%, Alemanya després de la unificació- 20%, Regne Unit 15%, Itàlia 10%, Irlanda 8%, Espanya 6%, Holanda 6%, Bèlgica 4% i Dinamarca 3%.

El cens total de boví de Catalunya (500.000 caps) suposa únicament el 10% del cens global d'Espanya i no arriba a un 1% del cens de la Comunitat Europea.

Entre desembre de 1991 i desembre de 1992, el bestiar boví a la CE ha disminuït un 2,2%. És Alemanya, principalment, l'origen d'aquesta davallada amb una disminució d'un 5,1% (867.000 caps menys). Però el boví ha estat en regressió en la major part dels estats membres. Només Bèlgica i Irlanda han tingut augments respectius de l'1% i l'1,7%.

12.5 PROBLEMÀTICA DEL SECTOR BOVÍ.

La carn de boví ha disminuït la participació en el total mundial en els últims 20 anys, baixa que s'explica per dos motius:

a) **Descens del consum a Estats Units i la C.E.E.**, consum que s'ha desplaçat cap a la carn de porc i molt especialment cap a la carn d'aus que tenen unes preferències que augmenten a un ritme més gros que la carn de boví. Comparada amb aquestes dos classes de carn, la de boví és moltíssim més cara. D'altra banda el sistema de preparació de la carn de pollastre, és molt més senzill i gaudeix a més d'una millor imatge des de el punt de vista de la salut dels consumidors.

b) Baixada experimentada pels stocks de carn de boví especialment a Estats Units i la C.E.E. per les mesures restrictives que s'adoptaren en els anys 70 i 80 per disminuir els censos bovins, fonamentalment els dedicats a la producció de llet. La contractació experimentada pel censos de vaques lleteres va tenir un efecte negatiu en la producció de carn de boví.

El cens total de ramat boví de la C.E.E. és d'uns 80 milions de caps dels quals 25,1 són vaques de llet i uns 7 milions són vaques nodrisses. La producció total de carn en el bienni 1988/89, va pujar a 8 milions de tones de bestiar. França i Alemanya disposen dels censos més grans bovins de la C.E.E. amb 20,3 i 16,3 milions de caps respectivament. Espanya només disposa de poc menys de 5 milions de caps. En la C.E.E. es sacrifiquen anualment uns 30 milions de caps: 12 milions d'anyells, 7 milions de vedells i la resta vedelles i vaques de rebuig i altres vaques.

El cens de ramaders de bovins a la C.E.E. disminueix a bon ritme. En els 12 Estats comunitaris (sense comptar Alemanya de l'Est) la C.E.E. tenia el 1987, 2,5 milions d'explotacions bovines de les quals 1,6 milions eren de vaques de llet. Aproximadament 600.000 explotacions mantenien vaques nodrisses de les quals únicament 150.000 compten amb més de 10 vaques. Unes 4.500 granges disposen de més de 100 vaques nodrisses que es localitzen al Regne Unit, Espanya i França on el ramat boví de carn s'explota en règim extensiu. França és amb gran diferència el que més vaques manté: 2,6 milions de caps.

Estimulada per una sèrie d'avantatges, la producció de carn d'anyell i vedella de la C.E.E. va experimentar un fort impuls en els anys 70 arribant a l'autoabastiment per finals d'aquesta dècada i en 1980 es van produir excedents per primer cop, havent de recórrer a la intervenció.

12.6 PROBLEMÀTICA DE LA LLET.

Segons les fonts d'informació oficials la producció total de llet de vaca, ovella i cabra, entre 1981 i 1989 es va reduir en 72.000 tones.

La menor producció de llet de vaca s'ha d'atribuir també al **tancament de les explotacions de vaques de llet pitjor dotades i la marginalitat** comença a aflorar en 1986, arrel de l'ingrés d'Espanya en la C.E.E.

En els últims deu anys, **el cens de les vaques de llet es var reduir en 19.000 vaques** i encara que el rendiment per vaca va passar de 2.160 litres de llet/any a 3.070 en el mateix període, aquesta millora de la productivitat per vaca munyidora no va poder compensar la pèrdua de la producció de 19.000 vaques de llet, que van haver de ser sacrificades al tancar-se els seus estables.

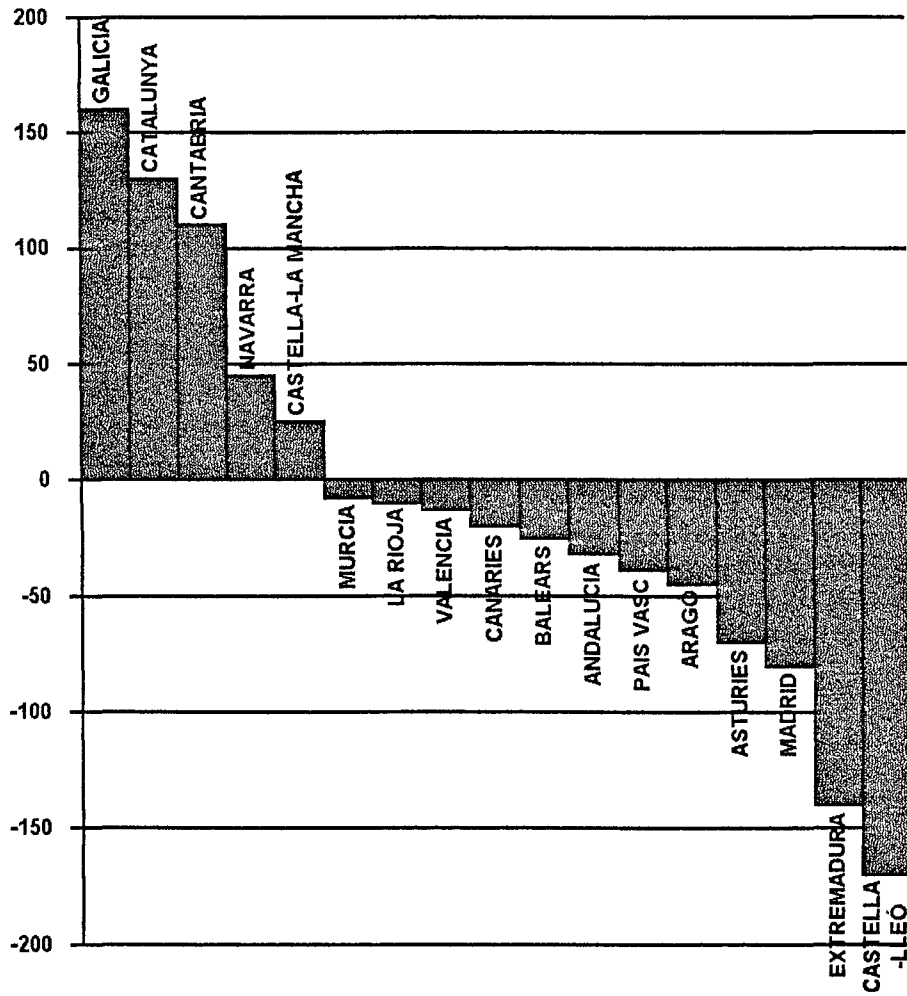
Els obstacles que han d'afrontar les explotacions de vaques de llet són tan grans que en l'actualitat prosegueix el tancament, a un fort ritme, i que són incapaços d'evolucionar per poder superar les dificultats. En els casos de tancament de granges s'està al·legant alguna de les següents causes: **jubilació del ramader, falta de successió per fer-se càrrec de la ramaderia, fugida dels joves a les àrees urbanes per trobar més atractius els llocs de treball en activitats diferents a la agrària, els grans sacrificis que exigeix una explotació ramadera de llet ben portada, la recalificació de les terres rurals per edificar.**

Per aquests motius, només les comunitats autònomes de Galícia, Cantabria, Catalunya i Castilla-La Mancha disposen ara de major

producció de llet que a començaments de la passada dècada, però en les altres comunitats la producció de llet segueix una línia descendent.

El gràfic següent recolleix les variacions experimentades per les produccions de llet de les diferents comunitats segons les últimes estadístiques publicades pel M.A.P.A.

Gràfic 32: Evolució en la producció de llet per autonomies. Milions de litres. 1981-1988

Font: MAPA. Madrid.

12.7 VAQUES.

12.7.1 ESTUDI ECONÒMIC DE LES VAQUES.

Explotació ramadera on es produeix llet i les vaques es compren.

Característiques:

Una granja amb 500 vaques, comptant amb una inversió de 200.000 ptes. per vaca: $500 \times 200.000 = 100.000.000$ pessetes repartides en 35.000.000 per obra civil i 65.000.000 per instal·lacions.

De les 500 vaques, es calcula que un 70% estan en producció i la resta el 30% són vaques seques i vedelles.

Les 350 vaques productives es desglossen en tres fases dins a la seva producció:

Un 40% que representa 140 vaques, en alta producció (AP), amb una mitjana de 27 litres al dia, aquest període dura els 3 primers mesos.

Un 30%, 105 vaques, en mitjana producció (MP), amb una mitjana de 22 litres al dia durant el quart, cinquè i sisè mes.

El 30% restant que són 105 vaques, en baixa producció (BP), amb un rendiment mitjà de 15,5 litres al dia durant el setè, vuitè, novè i desè mes.

Sol haver-hi un 20% de renovació de la granja cada any, per tant hi ha 100 vaques que surten cap a l'escorxador i 100 que entren.

Les cries es venen totes.

Costos:

Compres	18.000.000
Alimentació	72.089.690
Veterinari	2.000.000
Medicaments	1.850.000
Llum	1.800.000
Aigua	383.250
Reparacions	2.250.000
Carburant	1.650.000
Sous	8.400.000
Seguretat Social	3.360.000
Autònoms	289.476
Semen	100.000
Amortitzacions	5.500.000
Total	117.672.416

Valor brut de la producció:

Llet **109.851.490**

15,434 l.x 500x 39 ptes. x365 dies

Vaques **7.500.000**

100 vaques x 75.000 ptes.

Vedells **8.500.000**

425 vedells x 20.000 ptes.

Total **125.851.490**

Els preus⁶⁷ s'han obtingut com a mitjana de les liquidacions dels ramaders en els anys 1989, 1990, 1991, 1992 i 1993.

.- Producció de llet:

AP: 140 vaques x 27 l./dia = 3.780 litres durant el
1er, 2on i 3er mes.

MP: 105 vaques x 22 l./dia = 2.310 litres durant el
4art, 5è i 6è mes.

BP: 105 vaques x 15,5 l./dia= 1.627 litres durant el
7è, 8è, 9è i 10è mes.

---

⁶⁷ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona.

AP 3.780 l.

MP 2.310 l.

BP 1.627 l.

Total 7.717 l./dia

Producció/dia vaca productiva: $7.717 / 350 = 22,05$ l.

Producció/dia vaca: $7.717 / 500 = 15,434$ l.

Facturació diària: 7.717×39 ptes. = 300.963 ptes.

Facturació anual: $300.963 \times 365 = 109.851.490$ ptes.

.- Vaques:

El 20% de renovació anual de les 500 vaques són les 100 que es vénen.

.- Vedells:

500 vedells que neixen durant l'any amb unes baixes del 15% : $500 - 75$
= 425 vedells que es venen a 20.000 ptes. cadascun.

.- Assegurança:

Hi ha una assegurança que és voluntària que val 12.000 ptes. per vaca, el granger en paga 3.000 ptes. i les 9.000 ptes. restants estan subvencionades pel Ministeri.

Aquesta assegurança cobreix:

La mamitis, el timpanisme, els claus i els accidents que pugui tenir la vaca, pel valor assegurat.

Els parts que neixin morts es cobreixen per 25.000 ptes.

Resum:

Valor brut de la producció	125.851.490
Costos	117.672.416
Marge Net	8.179.074

L'explotació ramadera analitzada és de vaques de llet, on el resultat de calcular el seu marge net ens dóna un valor positiu. Podem conseqüentment aplicar l'equació de la ramaderia esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2.

Supòsits:

Capacitat granja:	500 vaques
Sou:	1.750.000
Inversió:	100.000.000
Rendiment:	8.179.074

$$1.750.000 + 10\% \text{ s/ } 100.000.000 = 11.750.000$$

$$11.750.000 > 8.179.074$$

NO RENDIBLE (-3.570.926)

L'estudi fet dóna un resultat de no rendibilitat, per tant si els ramaders dedicats a la cria de vaques i la producció de llet, haguessin de començar, no els hi fora rendible.

En la producció de llet ja es nota el tancament progressiu de les explotacions degut al baix rendiment i a la falta de continuïtat de la granja, ja que com tota la ramaderia, requereix una atenció diària.

Les explotacions anteriors podrien ser rendibles si és dóna algun dels casos següents: que les granges estiguin amortitzades, que no s'ha fet una inversió inicial tant elevada, o que es disminueix o elimina alguna despesa no imprescindible.

12.7.1.1 Desglossament de les despeses.

Compres:	18.000.000
100 vaques x 180.000 ptes.	18.000.000

Es el 20% de renovació anual de les vaques de la granja, a un preu de compra de 180.000 ptes. cadascuna.

Alimentació: 72.089.690

Alta Producció: 45,4 kg.x 13,52 ptes. 613,70 ptes.

Mitjana Producció: 45,8 kg.x 11,05 ptes. 506,40 ptes.

Baixa Producció: 39,65 kg.x 8,70 ptes. 345,20 ptes.

Seques i Vedelles: 21,10 kg.x 7 ptes. 147,80 ptes.

AP: 613,70 ptes. x 140 vaques 85.918 ptes.

MP: 506,40 ptes. x 105 vaques 53.172 ptes.

BP: 345,20 ptes. x 105 vaques 36.246 ptes.

Seques: 147,80 ptes. x 150 vaq. 22.170 ptes.

Total Cost Dia 197.506 ptes.

Cost dia/ Vaca productiva: 197.506/350 564 ptes.

Cost dia/ Vaca: 197.506/ 500 395 ptes.

Cost total alimentació: 197.506 x 365 dies 72.089.690

Desglossament de les dades anteriors sobre l'alimentació de les vaques:

Vaques d'alta producció:

Aliment	Kg.	Preu	Cost	Cost/kg
Pinso	11,5	30	345	
Alfals	5	14	70	
Bagàs de cervesa	7	4,5	31,5	
Sitja de panís	8	6	48	
Pulpa de remolatxa	2	22	44	
Pulpa de taronja	10	1,25	12,50	
Cotó	1,5	21	31,50	
Antiàcid	0,3	58	17,40	
Corrector	0,1	138	13,80	
	45,4		613,70	13,52

Vaques de mitjana producció:

Aliment	Kg.	Preu	Cost	Cost/kg
Pinso	8	30	240	
Alfals	5	14	70	
Bagàs de cervesa	10	4,5	45	
Sitja de panís	10	6	60	
Pulpa de remolatxa	1	22	22	
Pulpa de taronja	10	1,25	12,50	
Cotó	1,5	21	31,50	
Antiàcid	0,2	58	11,60	
Corrector	0,1	138	13,80	
	45,8		506,40	11,05

Vaques de baixa producció:

Aliment	Kg.	Preu	Cost	Cost/kg
Pinso	3	30	90	
Alfals	5	14	70	
Bagàs de cervesa	5	4,5	22,5	
Sitja de panís	14	6	84	
Pulpa de remolatxa	1	22	22	
Pulpa de taronja	10	1,25	12,50	
Cotó	1,5	21	31,50	
Antiàcid	0,1	58	5,8	
Corrector	0,05	138	6,90	
	39,65		345,20	8,70

Vaques seques i vedelles:

Aliment	Kg.	Preu	Cost	Cost/kg
Pinso	1	30	30	
Alfals	2	14	28	
Sitja de panís	6	6	36	
Polpa de taronja	8	1,25	10	
Palla	4	7,50	30	
Corrector	0,1	138	13,80	
	21,10		147,80	7 ptes.

Veterinari: **2.000.000**

500 vaques x 4.000 ptes.

Honoraris del veterinari per tenir cura de la granja, per inseminar, etc

Medicaments: **1.850.000**

500 vaques x 3.700 ptes.

Despesa anual de cada vaca per vacunes i medicaments.

Llum: **1.800.000**

500 vaques x 3.600 ptes./vaca

Consum de llum anual per vaca per les instal.lacions, sala munyidora, refrigerador.

Aigua: **383.250**

. Consum: 500 x 75 l. x 365 x 0,012 ptes./l. 164.250

. Neteja: 500 x 100 l. x 365 x 0,012 ptes./l. 219.000

Aquesta despesa pot ser inferior si la granja està localitzada en zona de regadiu i s'utilitza l'aigua de reg o si s'aprofita o instal.la dipòsit o bassa per l'aigua de la pluja.

Reparacions: **2.250.000**

2,25% s/ 100.000.000

Quantitat anual mitjana de despeses que es necessita en l'explotació per cobrir les possibles reparacions i desperfectes que es puguin ocasionar en les instal.lacions i en l'obra civil.

Carburant: **1.650.000**

500 vaques x 3.300 ptes.

Gas-oil necessari per transportar el menjar, triturar-lo, netejar la granja.

Sous: **8.400.000**

4 persones x 150.000 ptes. x 14 pagues.

Personal que treballa a la granja a part del titular de l'explotació, amb un sou de 150.000 ptes. al mes per 14 pagues.

Seguretat Social: 3.360.000

40% s/sous aproximadament

Cost de tenir assegurats als quatre treballadors.

Autònoms: 289.476

24.123 x 12 mesos

És la quota que paga mensualment el titular de l'explotació al Règim General d'Autònoms.

Semen: 100.000

1.000 dosis x 100 ptes./dosi

Hi ha comptades dos dosis per vaca, ja que és la probabilitat mitjana que quedi prenyada.

Existeix la possibilitat que en lloc de comprar les dosis es pugui tenir un semental propi.

Amortitzacions: 5.500.000

. Obra civil: 20.000.000 x 5%	1.000.000
. Instal.lacions: 45.000.000 x 10%	4.500.000

Percentatges aplicats segons la vida útil de l'immobilitzat.

TOTAL DESPESES	117.672.416
-----------------------	--------------------

12.8 VEDELLS.

12.8.1 ESTUDI ECONÒMIC DELS VEDELLS EN ESTABULACIÓ.

Característiques:

Una granja per 600 vedells en 4 lots de 150 cada/lot. Les naus per mamons, amb capacitat per 150, fetes amb llit de palla i les d'engreix, amb un total de 450 caps, fetes en SLAT per evitar així la neteja.

Les superfícies són de 300 m² pels mamons, a 2 m² per plaça i de 1.350 m² pels d'engreix, a 3 m² per plaça.

La inversió és de 12.500 ptes. per m² de les quals un 70% és per obra civil i un 30% per instal.lacions, això dóna un total de 20.000.000 ptes.

repartides en 14.000.000 per l'obra civil i la resta 6.000.000 per les instal.lacions. Aquesta inversió representa 33.000 ptes./plaça.

Els animals es compren als 45 dies, pesen 70 Kgs. i passen dels 70 als 150 Kgs. en 80 dies. A l'època d'engreix que dura 200 dies passen de 150 a 400 Kgs. que és quan es porten a l'escorxador.

Creixen 330 Kgs. en 280 dies el que fa una mitjana de 1,2 Kgs. per dia.

El nombre de baixes és del 4%, per tant surten engreixats: $600 - 24 = 576$ vedells.

El rendiment de la carn és del 55%, per tant arriben en 400 quilos a l'escorxador i surten en canal en 220 quilos.

L'explotació la pot portar una sola persona.

Costos:

Compra	26.400.000
Pinso	23.047.500
Llet maternitzada	930.000
Palla consum	1.293.600
Palla llit	369.600
Medicaments i tract.veterinar.	1.140.000
Aigua i llum	61.200
Reparacions	150.000
Guies	60.000
Purín	0
Autònoms	289.476
Amortització	1.300.000
Total	55.041.376

Valor brut de la producció: 56.390.400

600 vedells - 4% baixes: $600 - 24 = 576$ vedells

576 vedells x 400 kg x 55% rend = 126.720 kg en canal.

126.720 Kgs. x 445 ptes. = **56.390.400 ptes.**

Els preus⁶⁸ s'han obtingut com a mitjana de les liquidacions dels ramaders en els anys 1989, 1990, 1991, 1992 i 1993.

---

⁶⁸ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona.

Hi ha una subvenció de la Comunitat Econòmica Europea segons es tingui o no farratges:

. Subvenció farratgera:

a). Fins a 16 hectàrees dedicades a farratge es subvenciona un màxim de 90 vedells a 10.000 ptes. cada animal.

b). Fins a 32 hectàrees dedicades a farratges es subvenciona un màxim de 90 vedells a 15.000 ptes. cada animal.

. Subvenció no farratgera:

Fins a 25 vedells a 10.000 ptes. cada animal per cartilla d'explotació ramadera.

Resum:

Valor brut de la producció	56.390.400
Costos	55.041.376
Marge Net	1.349.024

El resultat de calcular el marge net d'una explotació ramadera de vedells en estabulació ens dóna un valor positiu. Aplicarem, per tant, l'equació de la ramaderia esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2.

Supòsits:

Capacitat granja: 600 vedells

Sou:	1.750.000
Inversió:	20.000.000
Rendiment:	1.349.024

$$1.750.000 + 10\% \text{ s}/20.000.000 = 3.750.000$$

$$3.750.000 > 1.349.024$$

NO RENDIBLE (-2.400.976)

L'estudi fet dona un resultat de no rendibilitat, per tant si els ramaders dedicats a la cria de vedells, haguessin de començar, no els hi fora rendible.

En la cria de vedells, el que ha fet molt de mal i ha enfonsat el preu és el clembuterol i les fortes oscil.lacions en els preus.

Les explotacions anteriors podrien ser rendibles si és dona algun dels casos següents: que les granges estan amortitzades, que no s'ha fet una inversió inicial tant elevada, o que es disminueix o elimina alguna despesa no imprescindible.

12.8.1.1 Desglossament de les despeses.

Compra:	26.400.000
----------------	-------------------

600 x 44.000 ptes.

És el preu que val el vedell de mitjana en els últims anys; si l'animal es compra, en els mercats d'origen (al nord d'Espanya, per ex.: Torrelavega, León, Avilés, Pola de Siero), el seu preu sol ser bastant més econòmic.

Al comprar el vedell pesa aproximadament uns 70 quilos i té 45 dies de vida.

Pinso: **23.047.500**

. Deslletament: 600 x 250 kg x 29,65 ptes. 4.447.500

. Engreix: 600 x 1250 kg x 24,80 ptes. 18.600.000

La fase de deslletament és la que va dels 70 quilos, que és al comprar-los fins als 150 quilos; s'ol durar 80 dies.

L'engreix és des de la fase anterior fins que ja estan a punt per vendre'ls, passant de 150 a 400 quilos en 200 dies.

En la primera fase mengen 250 quilos i en la següent 1.250 quilos.

Llet maternitzada: **930.000**

600 x 10 Kgs. x 155 ptes.

És el complement al pinso i es dóna en la fase de deslletament, el consum és de 10 quilos per cap.

Palla consum: 1.293.600

600 x 280 dies x 1,1 Kgs. x 7 ptes./kg

Utilitzada per a l'alimentació amb un consum de 1,1 quilos al dia de mitjana.

Palla llit: 369.600

600 x 80 dies x 1,1 Kgs. x 7 ptes./kg.

Només és per als mamons, que com he comentat tenen el llit de palla i aquesta els aïlla de la humitat del terra.

Medicaments i tract. veterinaris: 1.140.000

600 x 1900 ptes.

Honoraris del veterinari i medicaments per vacunes i malalties (vacuna BVD, masquilla, diarrea, tos).

Aigua i llum: 61.200

. Aigua: 600 x 6.000 l. x 0,012 ptes./l. 43.200

. Llum: 600 x 30 ptes. 18.000

Despesa de llum i aigua per animal.

Reparacions: 150.000

0,75% s/ 20.000.000

Percentatge que inclou la despesa de reparacions i manteniment de la granja i les seves instal·lacions.

Guies: 60.000

600 x 100 ptes.

Aquesta despesa serà zero quan la compra o la venda és dins el territori de Catalunya. Quan es compra un animal fora de la comunitat catalana i es porta a Catalunya es paga habitualment 40 ptes. per animal: si és sortida de Catalunya a una altra comunitat la quantitat és de 55 ptes.

Purín: 0

Fins ara el granger dóna el purín al pagès a canvi de treure-li de la granja.

Autònoms: 289.476

24.123 x 12 mesos

Quota mensual al Règim General d'Autònoms.

Amortitzacions:	1.300.000
. Obra civil: 5% s/ 14.000.000	700.000
. Instal.lacions: 10% s/ 6.000.000	600.000

Percentatges aplicats sobre la vida útil dels edificis i les instal.lacions.

TOTAL DESPESES	55.041.376
-----------------------	-------------------

Al total de despeses s'hi hauria d'afegir les despeses financeres per finançació del circulat, sinó aquest s'hauria de comprar al comptat.

12.8.2 ESTUDI ECONÒMIC DELS VEDELLS EN INTEGRACIÓ.

El granger fa un contracte amb una societat integradora que li paga 30 ptes. per animal i dia a canvi de cuidar i alimentar els vedells.

Característiques:

Les mateixes que els vedells en estabulació:

Una granja per 600 vedells en 4 lots de 150 cada/lot. Les naus per mamons, amb capacitat per 150, fetes amb llit de palla i 450 caps d'engreix, fetes en SLAT per evitar així la neteja.

Les superfícies són de 300 m² pels mamons, a 2 m² per plaça i de 1.350 m² pels d'engreix, a 3 m² per plaça.

La inversió és de 12.500 ptes. per m² de les quals un 70% és per obra civil i un 30% per instal.lacions, això dona un total de 20.000.000 ptes. repartides en 14.000.000 per l'obra civil i la resta 6.000.000 per les instal.lacions. Aquesta inversió representa 33.000 ptes./plaça.

Els animals els porten als 45 dies, pesen 70 Kgs. i passen dels 70 als 150 Kgs. en 80 dies. A l'època d'engreix que dura 200 dies passen de 150 a 400 Kgs. que és quan es solen portar a l'escorxador.

Creixen 330 Kgs. en 280 dies el que fa una mitjana de 1,2 Kgs. per dia.

El nombre de baixes és del 4%, per tant surten engreixats: $600 - 24 = 576$ vedells.

El rendiment de la carn és del 55%, per tant arriben en 400 quilos a l'escorxador i surten en canal en 220 quilos.

L'explotació la pot portar una sola persona.

Costos:

Palla llit	369.600
Aigua i llum	61.200
Reparacions	150.000
Purín	0
Autònoms	289.476
Amortització	1.300.000
Total	2.170.276

Valor brut de la producció: 4.838.400

600 vedells - 4% baixes: $600 - 24 = 576$ vedells

576 vedells x 280 dies x 30 ptes. = **4.838.400 ptes.**

A l'integració el normal es pagar 30 ptes.⁶⁹ per dia; però hi ha una altra possibilitat que es pagar 35 ptes./dia i animal mentre a aquest se li ha de donar llet, i se li rebaixa 5 ptes., o sigui a 30 ptes. fins que surt el vedell de la granja.

Resum:

Valor brut de la producció	4.838.400
Costos	2.170.276
Marge Net	2.668.124

S'analitza el cas d'una explotació ramadera de vedells en integració. El resultat de calcular el seu marge net d'explotació ens dóna un valor

---

⁶⁹ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona.

positiu i podem, per tant, aplicar l'equació de la ramaderia esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2.

Supòsits:

Capacitat granja: 600 vedells

Sou: 1.750.000

Inversió: 20.000.000

Rendiment: 2.668.124

$$1.750.000 + 10\% \text{ s/ } 20.000.000 = 3.750.000$$

$$3.750.000 > 2.668.124$$

NO RENDIBLE (-1.081.876)

L'estudi fet dóna un resultat de no rendibilitat, per tant si els ramaders dedicats a la cria de vedells, haguessin de començar, no els hi fora rendible.

En la cria de vedells, el que ha fet molt de mal i ha enfonsat el preu és el clembuterol i les fortes oscil.lacions en els preus.

Les explotacions anteriors podrien ser rendibles si és dóna algun dels casos següents: que les granges estan amortitzades, que no s'ha fet una

inversió inicial tant elevada, o que es disminueix o elimina alguna despesa no imprescindible.

12.8.2.1 Desglossament de les despeses.

Palla llit: **369.600**

600 x 80 dies x 1,1 Kgs. x 7 ptes./kg.

Només és per als mamons, que com he comentat tenen el llit de palla i aquesta els aïlla de l'humitat del terra.

Aigua i llum: **61.200**

. Aigua: 600 x 6.000 l. x 0,012 ptes./l. **43.200**

. Llum: 600 x 30 ptes. **18.000**

Despesa de llum i aigua per animal.

La despesa de l'aigua podria ésser inferior si s'aprofites l'aigua de reg o de la pluja.

Reparacions: **150.000**

0,75% s/ 20.000.000

Percentatge que inclou la despesa de reparacions i manteniment de la granja i les seves instal.lacions.

Purín: **0**

Fins ara el granger dóna el purín al pagès a canvi de treure-li de la granja.

Autònoms: **289.476**

24.123 x 12 mesos

Quota mensual al Règim General d'Autònoms.

Amortitzacions: **1.300.000**

. Obra civil: 5% s/ 14.000.000 700.000

. Instal.lacions: 10% s/ 6.000.000 600.000

Percentatges aplicats sobre la vida útil dels edificis i les instal.lacions.

TOTAL DESPESES **2.170.276**

CAPÍTOL 13

13. SECTOR AVIRAM.

13.1 INTRODUCCIÓ.

A partir del Pla d'Estabilització de 1959 el sector aviram va fer la seva transformació. Aquest Pla va comportar la lliberalització de gèneres selectes i determinades primeres matèries per la producció d'ous i carn, com el blat de moro i soja especialment⁷⁰.

---

⁷⁰ Buixade, C. El pollo de carne. Sistemas de explotación y técnicas de producción. Ediciones Mundi-Prensa, pàg. 53. Madrid, 1985.

Castelló, J.A. i altres. Producción de carne de pollo, Real Escuela de Avicultura, pàg. 20. Barcelona, 1991.

Els anys següents al Pla d'Estabilització , la producció d'ous va tenir un creixement desorbitat, va haver-hi diverses crisis per falta d'ajustos entre l'oferta i la demanda les quals varen provocar el tancament de les granges menys preparades per resistir la competència. Els que resistiren varen enfortir la posició, varen augmentar i varen créixer.

Igual com passa als altres països de la C.E.E. el sector dels ous, en l'actualitat, té una producció lleugerament excedentària. Aquest fet es veu agreujat perquè algunes nacions com els Països Baixos i França, tenen uns costos de producció inferiors als espanyols -preu més baix en els seus pinsos⁷¹ - la qual cosa facilita, en moltes ocasions, l'exportació dels seus excedents d'ous.

El pollastre de carn suposa el 89% del total de la carn d'au: podem dir que l'avicultura de carn a Espanya es basa principalment en el consum d'aquesta au: seguidament les gallines amb un 5% i els galls dindi amb un 3%. En canvi a França el pollastre suposa el 66%, el gall dindi el 22% i els ànecs i pintades arriben al 3% cadascun.

La producció es manté estable des de 1984, encara que hi ha petites oscil·lacions. El fred, la calor i altres factors incontrolables són les causes principals d'aquestes variacions.

Les estadístiques existents en aquest sector, sobretot en la producció d'ous, són poc fiables⁷², això és degut tant a les deficiències del sistema

---

⁷¹ Castelló, J.A. " Produccion de huevos en España. situacion actual y perspectivas . El Campo. Boletín de Información Agraria, número 118, págs. 30-36 Banco Bilbao-Vizcaya.1990

⁷² Castello, J.A. i altres Produccion de carne de pollo, Real Escuela de Avicultura, pag 33 Barcelona, 1991.

de recollida d'informació com del propi productor espanyol. que es mostra sumament remís a l'hora de facilitar informació.

13.2 CENS D'AVIRAM A CATALUNYA I LLEIDA.

El cens d'aviram a Catalunya i Lleida segons el Cens Agrari de 1989 és el següent

QUADRE 60: CENS D'AVIRAM A CATALUNYA, LLEIDA I PERCENTATGE DE LLEIDA SOBRE CATALUNYA SEGONS EL CENS AGRARI DE 1989

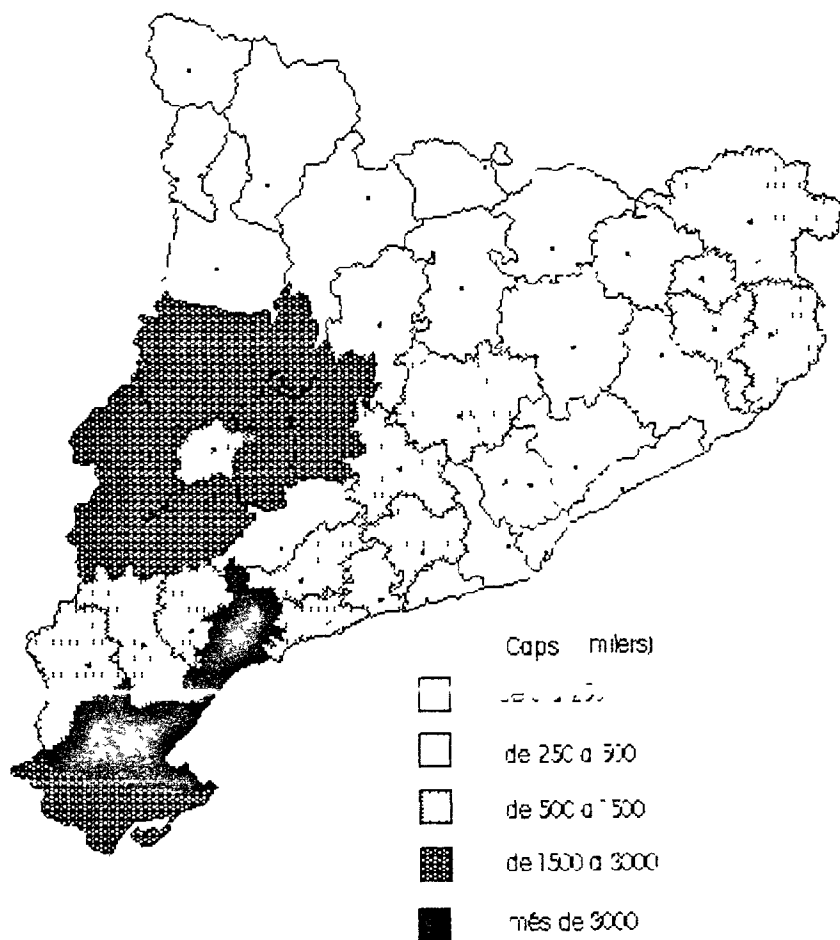
	CATALUNYA	LLEIDA	%LLEID.S/CAT.
Gallines	6.327.814	1.402.184	22,16
Polles destinades a pondre	3.405.566	833.652	24,48
Pollastres i galls	23.027.736	7.791.866	33,84
Galls dindi i ànecs	867.664	146.948	16,94
Oques	20.805	159	0,76
Altres avirams	3.392.548	2.601.721	76,69
TOTAL CAPS AVIRAM	37.042.133	12.776.530	34,49

Font: Cens Agrari de 1989.

Analitzant el quadre anterior podem veure que la participació de Lleida és del 34,49%, mentre que a les altres províncies és 13% a Barcelona, 9,86% a Girona i 42,65% a Tarragona.

Per classificacions dins el sector tenim que les gallines de Lleida representen un 22.16%, les destinades a pondre un 24.48%. Els pollastres criats a Lleida una tercera part dels de Catalunya, els galls dindi i ànecs un 16.94%, les oques un percentatge molt petit (0.76%). mentre que a altres avirams un 76.69%; aquest inclou a les guatlles (les tres quartes parts es produeixin en les nostres comarques).

Mapa 19: Cens d'aviram a Catalunya per comarques.

Font: Estadístiques Agràries del DARP.

QUADRE 61: CENS D'AVIRAMA LLEIDA PER COMARQUES A PARTIR DELS CENS DE 1989

ALT	ALTA	G	N	PALLARS JUSSÀ	PALLARS S	PIA	SI GARRA	SI GRIÀ	S	URGITI	VALL D'	LLEIDA (*)
18 251	1 032	451 950	203 556	13 929	3 725	22 551	277 888	162 712	16 312	216 083	2 596	1 402 184
175	12	110 153	125 274	13 368	116	115 333	113 877	151 662	15 101	188 658	0	833 652
87 086	25	1 071 462	1 363 588	130 538	234	561 315	1 053 714	1 968 153	361 872	1 197 992	55	7 791 807
289	13	74 918	8 827	123	50	17 125	16 822	16 100	345	11 611	58	1 16 948
19	0	28	10	12	0	111	7	11	32	16	10	218
283	69	1 073 110	145 585	10	14	581 361	221 016	480 318	1 478	95 121	11	2 601 721
TOTAL CAPS AVIRAM	106.10	1.151	2.781.621	1.846.840	157.910	4.169	1.304.49	1.683.324	2.779.289	395.143	1.709.517	2.730 12.776.530

6

(*) En alguns casos hi ha columnes en que la suma de la província i la de les comarques difereixen de forma irrellevant

Font: Cens Agrari de 1989.

QUADRE 62: CENS D'AVIRAM A LEIDA PER COMARQUES EN PERCENTATGE A PARTIR DEL CENS DE 1989

	ALT	ALTA	G	N	PALARS PALLAR JUSSA	PIA	SEGARRA	SICGRIA	S	URGIT	VALL D'	LEIDA (*)
	U	R	A	O	S	D'			O		A	
	R	I	R	G	S	U			L		R	
	G	B	R	U	O	R			S		A	
	L	A	I	F	B	G			O		A	
	L	Q	G	R	I	E			N		N	
	L	U	U	A	R	L			É		S	
		Q	R		À	L			S			
		Ç	E									
		À	S									
Galines	1,30	0,07	32,23	14,52	0,99	0,27	1,61	19,82	11,61	15,41	0,19	100
Polles destin a pondre	0,02	0	13,21	15,03	1,59	0,01	13,81	13,66	18,19	22,61	0	100
Pollastres i galls	1,12	0	13,75	17,50	1,68	0	21	13,52	25,26	15,38	0	100
Galls dundi i ànecs	0,20	0	51,33	6,05	0,08	0,03	11,94	11,53	11,03	7,98	0,04	100
Oques	11,95	0	17,60	6,29	7,55	0	6,92	4,40	8,81	10,06	6,29	100
Altres avirams	0,01	0	11,25	5,60	0	0	22,17	8,50	18,46	3,66	0	100
TOTAL CAPS AVIRAM	0,83	0,01	21,78	14,47	1,24	0,03	10,21	13,18	21,76	13,38	0,02	100

(*) En tots els casos, la suma és 100, no ho és en alguns degut a diferències inellevants.

Font: Pròpia a partir del Cens Agrari de 1989.

13.3 CENS D'AVIRAM A LLEIDA PER COMARQUES I PERCENTATGES.

Els dos quadres anteriors, corresponen al cens d'aviram a Lleida. el primer, per comarques i el segon a nivell percentual. Tots dos a partir del cens de 1989.

Hi ha dues comarques. Les Garrigues i el Segrià que entre les dues es produeix un 43.54% del sector a Lleida: les segueixen en importància La Noguera, el Pla d'Urgell, la Segarra i l'Urgell, totes elles passant cadascuna del 10% i la resta amb una producció molt petita o insignificant.

En el mapa adjunt, es presenta la distribució territorial del cens total d'aviram a partir del cens agrari de 1989. Es pot apreciar que la concentració està en les comarques de Tarragona i les de Lleida, a excepció de les de muntanya.

13.4 CENS D'AVIRAM A LA COMUNITAT ECONÒMICA EUROPEA.

La producció de carn d'aviram als països de la CEE era l'any 1989 el següent:

QUADRE 63: PRODUCCIÓ DE CARN D'AVIRAM A LA COMUNITAT EUROPEA. 1989 (MILERS DE TONES PES VIU)

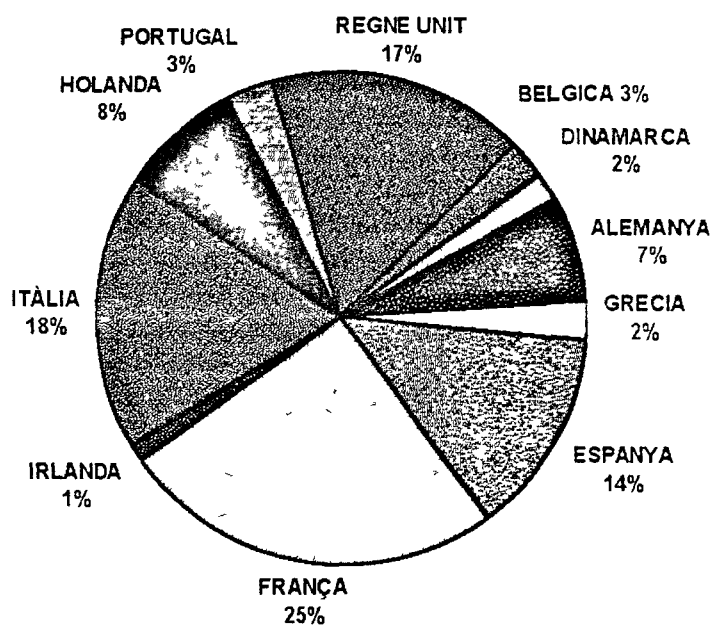

CEE	6.124
BÈLGICA	154
DINAMARCA	128
ALEMANYA	425
GRÈCIA	153
ESPANYA	828
FRANÇA	1.557
IRLANDA	70
ITÀLIA	1.094
HOLANDA	498
PORTUGAL	183
REGNE UNIT	1.033
CATALUNYA	253

Font: Eurostat. Statistiques trimestrelles production animale. 1990.

Gràfic 33: Percentatges de carn d'aviram dels països comunitaris en relació al total comunitari.

Font: Elaboració pròpia a partir de Eurostat. Statistiques trimestrelles production animale. 1990.

Com es pot veure en el gràfic, els països que tenen més importància en la producció de carn són França 25%, Itàlia 18%, Regne Unit 17%, Espanya 14%, Holanda 8%, Alemanya 7% i els altres no arriben al 3%.

El cens total d'aviram a Catalunya (36.604.000 caps) suposa un 30.5% del cens global d'Espanya i el 4.5% del cens de la CE.

13.5 PROBLEMÀTICA DE L'AVICULTURA DE CARN.

Segons les dades que la Direcció General de Política Alimentària ha publicat recentment, **el consum de carn de pollastre en Espanya ha baixat** de 20,5 kg/habitant/any en 1987 a 19,5 kg en 1988 i 18.6 kg en 1989.

L'avicultura de carn en Espanya es basa, principalment, en el pollastre de carn, que suposa el 89% del total de la carn d'au. Li segueixen les gallines, que es sacrifiquen al final de la seva vida productiva i suposen el 5% del total de carn d'au, i els galls dindi que representen una mica menys del 3%.

La nostra entrada en la C.E.E. es produeix de cop, en un sol dia, sense període d'adaptació, sense montants compensatoris i amb una avicultura que, com l'europea, estava acostumada a exportar. França és el primer exportador del món i Holanda és també un gran exportador. Resultat: 5% del nostre mercat consumeix productes de la C.E.E. però que no són produïts a Espanya.

Com en Espanya s'estima consumir pollastre fresc de qualitat, aquest es converteix en un article perible i, per tant, de difícil ajust entre oferta i demanda, provocant **caigudes molt espectaculars de preu**.

Les mitges dels preus de la C.E.E. al consumidor, comparats amb els d'Espanya, van ser superiors en un 16% des de 1986 a 1989 i **els nostres costos de producció** (per raons de qualitat de la carn produïda) són de **un 5 a un 7% més elevats**.

En l'estructura financera del procés productiu ens trobem que la majoria de les matèries primeres han de pagar-se al comptat. en canvi els escorxadors paguen a 30 dies o més. un producte que el detallista cobra al consumidor d'immediat.

El sector ha de suportar, per tant, al llarg de tot el cicle, **el cost financer i el risc d'aquesta activitat**, que s'està convertint en insostenible a l'augmentar el termini de pagament dels clients.

Unes **capacitats productives instal·lades molt superiors** a la demanda del mercat, un **consum decreixent i la progressiva penetració de productes avícoles de la C.E.E.** forcen al sector avícola espanyol a evolucionar cap a productes més elaborats per atendre millor una demanda que està modificant els seus gustos.

La producció de carn d'aus va registrar l'expansió més grossa passant la seva participació en el total mundial del 16.6 al 22.9% entre 1969-71 i 1988-89, fet que s'ha d'atribuir, fonamentalment, a **Estats Units pel seu fort creixement en la producció de carn de pollastre i gall dindi** des de la dècada de 1970. Altres països registraren igual creixement en les seves produccions de carn d'aus degut als **canvis experimentats pels gustos dels consumidors que prefereixen ara consumir més carn d'au pel seu menor contingut en grasses i la seva facilitat de preparació.** Les primeres tendències cap el consum d'aquest tipus de carn van aparèixer a Estats Units imitant-lo a continuació altres nacions.

Respecte l'oferta i en comparació amb la ramaderia de carn de boví, la d'aus ofereix l'avantatge que **no necessita molta terra**, pel que aquests tipus de carn **pot produir-se prop dels grans centres de consum.** Al tractar-se d'una producció intensiva no necessita de grans espais oberts, per tant els **costos de transport són més baixos** i té també altres

avantatges en el capítol de costos i, conseqüentment, dels preus de venda en comparació amb els altres tipus de carn.

Un altre aspecte atractiu de l'avicultura per carn és la seva **bona conversió del pinso**. En comparació amb altres espècies de bestiar, les aus converteixen el pinso en més carn amb una mitjana més alta.

Aquest fet suposa igualment un avantatge, des del punt de vista del cost total, en comparació amb altres carns.

El seu baix preu de venda fa que les carns d'aus tingui preferència en els consumidors. Dins de la C.E.E. destaquen Portugal, França, Regne Unit i Itàlia, pels seus creixements en la producció de carns d'aus. Però la producció espanyola ha crescut menys i la seva participació en el total de la C.E.E. baixa del 15.6% en 1979 al 13.5% en 1988-89.

Com vulgui que aquesta producció ha millorat en la majoria dels països que abans eren grans importadors de carn d'aus, el comerç mundial d'aquesta carn va experimentar un fort descens.

13.6 PROBLEMÀTICA DELS OUS.

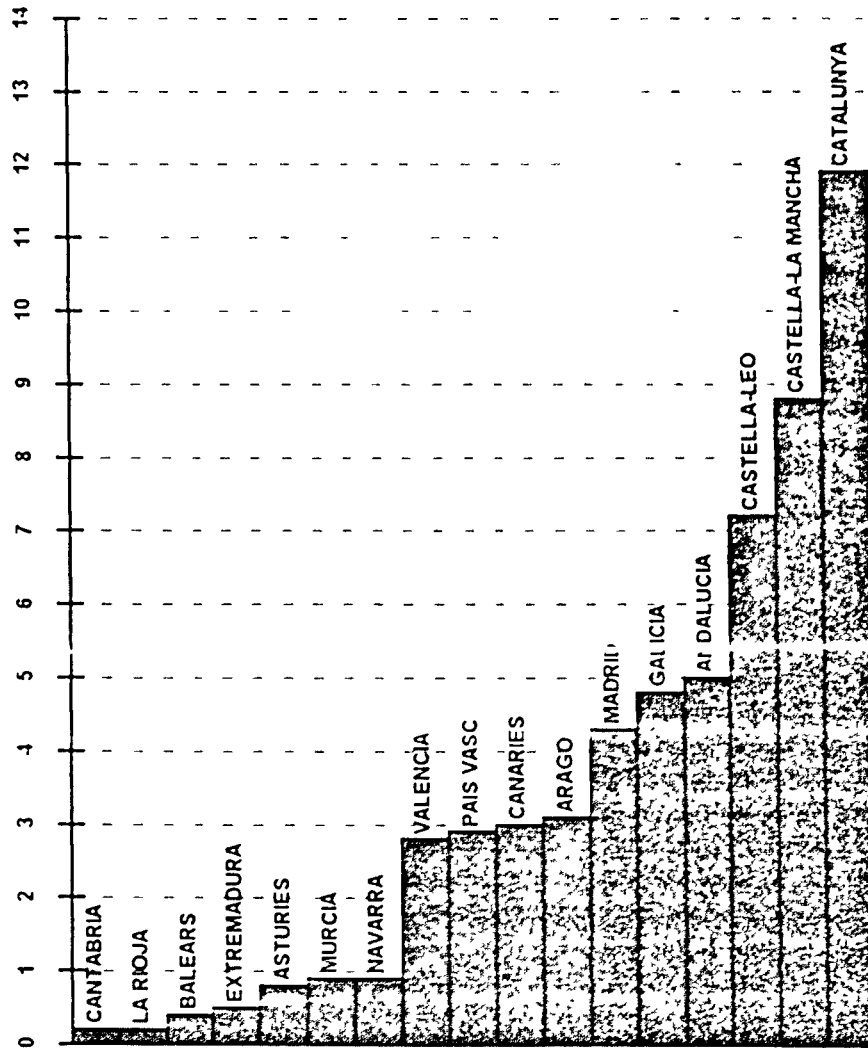
Durant el període 1980-1989, la **posta total d'ous es va reduir** en 28.000 tones que en termes relatius equival a un descens del 3.8%. això és, uns 58 milions de dotzenes menys de posta que al començament del decenni de 1.980.

Al llarg dels últims deu anys, el sector espanyol productor d'ous va haver de superar tres grans crisis: en 1982, 1986 i 1988, quan en aquets anys **es venien els ous pràcticament a preu de cost**, va fer que les granges menys competitives fessin fallida i haguessin de tancar al ser pràcticament impossible d'arribar a un acord satisfactori amb els seus creditors. Especialment arrel de l'ingrés d'Espanya en la C.E.E., **amb l'augment de la competència** dels ous de França, Bèlgica i Països Baixos, que presenten una agressivitat comercial major que els ous nacionals, la situació s'ha tornat dramàtica per les explotacions de gallines de posta que, per una o altra causa, no han pogut evolucionar i modernitzar-se.

El gràfic adjunt reflecteix les reduccions experimentades al llarg del període 1981-1989 per les postes d'ous de les diferents comunitats. Es pot comprovar que totes les comunitats autònomes han fracassat en els seus intents de sortir de la crisi d'aquest sector productor d'un aliment tan conegut com és l'ou.

Actualment ens troben en **l'escasa fiabilitat de les estadístiques existents**, la falta de disposicions de dades en aquest sector emana tant de les deficiències cròniques dels sistemes de recollida d'informació com del propi productor espanyol, al mostrar-se sumament remís a l'hora de facilitar alguna informació.

Gràfic 34: Reduccions en la producció d'ous per autonomies.
 Milions de dotzenes. 1981-1989

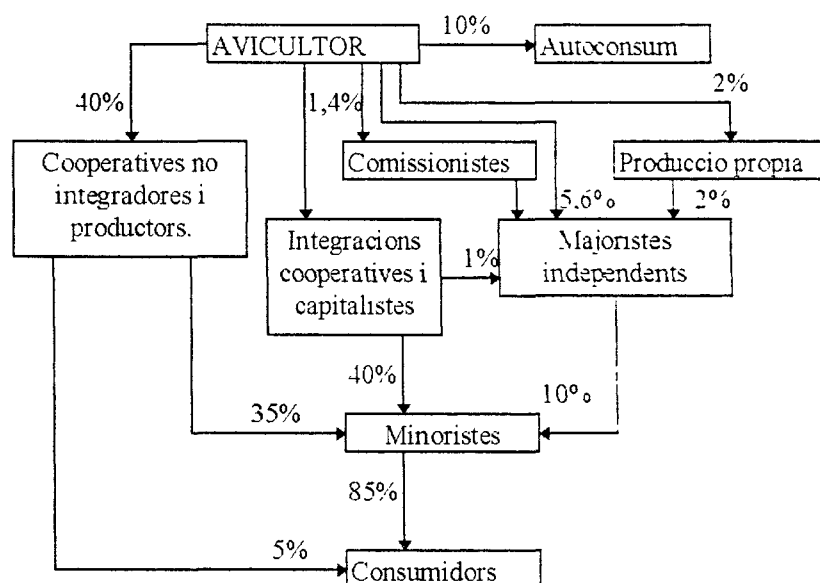
Font: MAPA. Madrid.

Des del punt de vista històric, convé assenyalar que el sector va sofrir la seva major transformació a partir del Pla d'Estabilització de 1959, quan es van lliberalitzar les importacions d'estirpes selectes i determinades primeres matèries per la producció d'ous -panís i soja, especialment-. Però, el desorbitat creixement que va tenir en els anys següents fou causa de diverses crisis per falta d'ajust entre l'oferta i la demanda, provocant-se en cadascuna d'elles el tancament de les granges pitjor preparades per resistir la competència. D'aquesta forma es va enfortir la posició de les supervivents, que augmentaven de tamany i es modernitzaven, fins que anys més tard es va tornar a repetir el cicle pendular.

En els moments actuals, el sector té una producció lleugerament excedentària, igual que en varis països de la CEE. Però, el pitjor és el fet que algunes d'aquestes nacions -Països Baixos i França, especialment- **tinguin uns costos de producció inferiors que els espanyols**, a causa del menor preu dels seus pinsos, la qual cosa facilita l'exportació dels seus excedents d'ous a Espanya en nombroses ocasions. En aquest aspecte del comerç exterior, Espanya ha tingut una política molt irregular, efectuant operacions d'exportacions esporàdiques a alguns països europeus -Suïssa, Alemanya Federal, ...- Nord d'Àfrica, Orient Mig, etc. Però, es troba **a falta una clara vocació exportadora**, encara que en això tenen molt a veure els elevats costos de producció ja anomenats.

Els canals de distribució de l'ou, es troben reflectits en la Figura següent, són llargs i complexos.

Gràfic 35: Canals comercials per la distribució d'ous a Espanya l'any 1987

Font: Ministeri d'Economia i Hisenda. Madrid 1987

En un mercat lliure, hauria de regir la llei de l'oferta i la demanda, encara que en la pràctica no sigui així. En teoria, els preus que haurien de cobrar els productors són els marcats per les Llotges de contractació (Reus, Bellpuig, Madrid, etc...) en els quals ells intervenen al mateix temps que els majoristes. Però, **els preus aprovats en aquestes Llotges són subjectius i no reals**, no essent tampoc nets sinó que estan subjectes a unes deplorables concessions que a cops ha arribat fins a les 30 ó 40 pessetes dotzena.

El determinant de la demanda d'ous en qualsevol país és el seu consum "per càpita". el que a la seva vegada depèn de nombrosos factors: el nivell de renda, l'estructura de la població, els hàbits de vida, etc.

La taula següent mostra algunes dades sobre l'evolució del consum d'ous en Espanya.

QUADRE 64: EVOLUCIÓ DEL CONSUM D'OUS "PER CÀPITA" I ANY A ESPANYA

ANYS	Unitats
1955	70
1960	145
1965	182
1970	235
1975	283
1980	274
1985	300
1986	310
1987	302
1988	287
1989	259

Font: ANSA i IEC

Es pot comprovar **el descens del consum d'ous** que es produeix en els últims anys en el nostre país. Aquest no és un fet casual, sinó que ja s'ha produït en altres nacions desenvolupades. Exemple típic són els Estats Units, que el seu màxim consum es va produir l'any 1945, amb 403 unitats per persona i any, i va anar disminuint a 311 l'any 1970 i

continuant aquesta tendència imparable fins arribar als 242 unitats l'any 1988.

El descens en el consum d'ous està originat per:

a). Les **intoxicacions per salmonel·la** que de forma esporàdica ha salpicat el sector, més per falta d'higiene en la manipulació dels ous que a causa d'aquests.

b). L'**elevat contingut en colesterol**. Una part de la classe mèdica d'alguns països (especialment els Estats Units) han aconsellat reduir el consum d'ous.

c). Els **diferent hàbits de vida** de la societat actual, pel treball de la dona fora de casa, la utilització d'aliments substitutius en l'esmorzar, els menjars fora de casa, la reducció del tamany de les famílies, etc.: tots els quals han jugat en contra de la utilització d'ous en la cuina.

Altres problemes són els derivats dels **residus de les granges**, majoritàriament la gallinassa. La creixent extensió dels nuclis urbans, la utilització de fertilitzants inorgànics i la major preocupació de les autoritats sanitàries per la defensa del medi ambient fan que l'eliminació de la gallinassa de les granges constitueixi, en molts casos, un veritable mal de cap per a l'avicultor, i també un cost extra.

13.7 POLLASTRE.

He fet dues possibilitats en estudi:

- 1.- Pollastre per carn per compte propi.
- 2.- Pollastre per carn en integració.

13.7.1 ESTUDI ECONÒMIC DEL POLLASTRE PER CARN. COMPTE PROPI.

En aquest tipus d'activitat és el granger el que corre amb tot el risc, essent ell el propietari dels pollastres i venent-los a preu de mercat.

Característiques:

He considerat per l'estudi dues naus de 2.400 m² cadascuna, amb un total de 4.800 m², amb una capacitat de 12 pollastres per m² i 5.5 cries a l'any.

El nombre de baixes durant les cries és d'un 6% de mitjana.

$4800 \text{ m}^2 \times 12 \text{ poll.} \times 5,5 \text{ cries} = 316.800 \text{ poll/any criats}$

$316.800 - 6\% = 316.800 - 19.008 = 297.792 \text{ poll any sortits}$

La inversió es pot considerar a unes 11.900 ptes m². que aplicat a la granja en estudi és una inversió de 57.000.000 ptes. que divideixo entre 34.000.000 ptes. en obra civil i 23.000.000 ptes. en instal·lacions. això representa un 60% i un 40% respectivament.

Una persona dedicada al 100%

Es considera el cicle de la granja d'un any.

Costos:

Compra	9.504.000
Pinso	43.150.060
Medicaments	1.742.400
Calefacció	1.584.000
Llum	792.000
Aigua	30.413
Palla-viruta	475.200
Reparacions	427.500
Recollida	1.191.168
Neteja	475.200
Autònoms	289.476
Amortitzacions	4.000.000
Total	63.661.417

Al total de despeses si hauria d'afegir les despeses financeres ocasionades pel finançament del circulat si és que aquest no es realitza al comptat.

Valor brut de la producció: 66.407.616

316.800 poll. x 0,94 baixes x 2 Kgs. = 595.584 quilos.

595.584 quilos x 111,5 ptes. = **66.407.616 ptes.**

Els preus⁷³ s'han obtingut com a mitjana de les liquidacions dels ramaders en els anys 1989, 1990, 1991, 1992 i 1993.

0,94 és el coeficient regulador per aplicar el ‰ de les baixes anuals per cada pollastre criat.

Els pollastres es crien. entre 45 i 48 dies. i pesen una mitjana de 2 quilos. produint-se la seva venda a l'escorxador al preu que marca el mercat. en viu.

La merma que sofreix en el pes quan surten de l'escorxador desplomats és entre un 18% i un 20%. Per tant solen arribar al consumidor amb un pes de 1,6 quilos.

El preu del quilo en viu està subjecte a un mercat molt fluctuant.

Resum:

Valor brut de la producció	66.407.616
Costos	63.661.417
Marge Net	2.746.199

---

⁷³ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona

Estudiem una explotació ramadera de pollastres per compte propi. El càlcul resultant del marge net dóna un valor positiu. Aplicarem, per tant, l'equació de la ramaderia esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2.

Supòsits:

Capacitat granja: 57.600 pollastres

Sou: 1.750.000

Inversió: 57.000.000

Rendiment: 2.746.199

$$1.750.000 - 10\% \text{ s/} 57.000.000 = 7.450.000$$

$$7.450.000 > 2.746.199$$

NO RENDIBLE (-4.703.801)

La cria de pollastre per compte propi ens dóna que la suma del sou i els interessos de les inversions és de 7.450.000 davant un benefici de 2.746.199, amb un diferencial negatiu de 4.703.801.

No és rendible la cria de pollastre per compte propi, a no ser que la granja ja estigui amortitzada i es disminueixi alguna de les despeses del cicle.

13.7.1.1 Desglossament de les despeses.

Compra: **9.504.000**

4.800 m² x 12 poll./m²   57.600 poll. cria

57.600 poll.x 5.5 cries   316.800 poll. any

316.800 poll.x 30 ptes.   9.504.000 ptes.

Els càlculs estan fets amb una capacitat de 12 pollastres per m² i un promig de 5,5 cries al llarg de l'any. El preu promig del pollastre és de 30 ptes.

Pinso: **43.150.060**

595.584 kg.sortits x 2.1 conversió   1.250.726 Kgs.

1.250.726 Kgs. x 34.5 ptes. kg   43.150.060 ptes.

L'índex de transformació es determina, en 2.1 quilos per cada quilo de carn; això és 2.1 x 2 quilos = 4.2 quilos que consumeix el pollastre per poder pesar 2 quilos.

Els 4,2 quilos que consumeix es distribueixen al llarg de la seva vida de la següent manera:

.- Fins als 7 dies 300 grams.

.- De 8 a 42 dies 3.100 grams

.- De 43 dies a endavant 800 grams

4.200 grams

A les 34,5 pessetes del preu del pinso hi ha inclosa 1 pta. de més pel seu transport.

Medicaments: 1.742.400

316.800 pollastres x 5,5 ptes.

Tractament que es dóna al pollastre durant el seu cicle de vida pels còlics, refredats, etc

Calefacció: 1.584.000

316.800 pollastres x 5 ptes.

El preu és de 5 ptes. per pollastre entrat; el pollet a l'entrar a la granja necessita una temperatura mitjana de 33 graus i aquesta va baixant conforme va creixent. fins que es converteix en broiler i necessita una temperatura de 22 graus.

En èpoques d'hivern és quan més es necessita aquesta despesa. contrariament de l'estiu.

Llum: 792.000

316.800 poll. x 2,5 ptes.

És una despesa important i imprescindible, ja que els pollastres estan tota la nit amb la llum oberta per que puguin menjar.

Aigua: 30.413

316.800 poll. x 8 l. x 0.012 ptes./l.

El pollastre consumeix uns 8 litres d'aigua durant tota la seva vida.

S'ha considerat el preu de l'aigua a 12 ptes. el m3.

Palla-viruta: 475.200

316.800 poll. x 1.5 ptes.

Es necessita perquè pugui dormir a una temperatura adequada i aïllar-lo de la humitat del terra.

Reparacions: 427.500

0,75% s/ 57.000.000

Percentatge que s'aplica sobre el total invertit: aquesta quantitat és la mitjana del que es gasta durant l'any ja sigui en reparacions o per manteniment.

Recollida: **1.191.168**

297.792 poll. x 4 ptes.

Les colles que s'encarreguen de recollir i carregar els pollastres als camions per transportar-los a l'escorxador cobren a 4 ptes./pollastre.

Neteja: **475.200**

316.800 poll. x 1,5 ptes.

Inclou la neteja de la granja i la seva desinfecció.

Autònoms: **289.476**

24.123 x 12 mesos

Són les quotes mensuals que es paguen al Règim General d'Autònoms per part del titular de l'explotació.

Amortització: **4.000.000**

. Obra civil: 34.000.000 x 5% **1.700.000**

. Instal·lacions: $23.000.000 \times 10\%$ 2.300.000

Percentatges que s'apliquen en funció de la seva vida útil.

TOTAL DESPESES 63.661.417

13.7.2 ESTUDI ECONÒMIC DEL POLLASTRE PER CARN. INTEGRACIÓ.

En aquest tipus d'activitat existeixen dos parts, una l'empresa integradora que és la que corre amb el risc i té la propietat dels pollastres (sól ser una cooperativa avícola o una Societat Anònima), i soporta el cost d'aquestos, les pèrdues per baixes i el cost d'alimentació i medicaments. I l'altra part és el granger, propietari de les instal·lacions que gestiona l'engreix i té cura dels pollastres.

Característiques:

He considerat per l'estudi les mateixes característiques que a la cria per compte propi: dos naus de 2.400 m^2 cadascuna, amb un total de 4.800 m^2 , amb una capacitat de 12 pollastres per m^2 i 5,5 cries a l'any.

El nombre de baixes durant les cries és d'un 6% de mitjana.

$4800 \text{ m}^2 \times 12 \text{ poll.} \times 5,5 \text{ cries} = 316.800 \text{ poll/any criats}$

$316.800 - 6\% = 316.800 - 19.008 = 297.792 \text{ poll/any sortits}$

La inversió es pot considerar a unes 11.900 ptes. m². que aplicat a la granja en estudi és una inversió de 57.000.000 ptes. que divideixo entre 34.000.000 ptes. en obra civil i 23.000.000 ptes. en instal·lacions, això representa un 60% i un 40% respectivament.

Una persona dedicada al 100%

Es considera el cicle de la granja d'un any.

Costos:

Calefacció	1.584.000
Llum	792.000
Aigua	30.413
Palla-viruta	475.200
Reparacions	427.500
Recollida	1.191.168
Neteja	475.200
Autònoms	289.476
Amortitzacions	4.000.000
Total	9.264.957

Valor brut de la producció: 8.933.760

316.800 poll. x 0,94 baixes = 297.792 pollastres sortits

297.792 pollast. x 30 ptes. = **8.933.760 ptes.**

0,94 és el coeficient regulador per aplicar el percentatge de les baixes anuals per cada pollastre criat.

La quantitat que rep el granger és de 30 ptes.⁷⁴ per pollastre. per cuidar-lo durant la cria.

Resum:

Valor brut de la producció	8.933.760
Costos	9.264.957
Marge Net	-331.197

Estudiem una explotació ramadera de pollastres en integració. El càlcul resultant ens dona un marge net negatiu. Aquest fet fa que únicament puguem aplicar alguns dels valors de l'equació de la ramaderia, esmentada en el capítol 2on., apartat 2.4.2, i per aquesta raó no es pot efectuar el càlcul final de la mateixa.

Supòsits:

Capacitat granja: 57.600 pollastres

Sou: 1.750.000

Inversió: 57.000.000

Rendiment: -331.197

$$1.750.000 + 10\% \text{ s/}57.000.000 = 7.450.000$$

---

⁷⁴ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona.

$$7.450.000 > -331.197$$

RENDIMENT NEGATIU

En el sector aviram la cria de pollastres en integració, l'estudi dona un rendiment negatiu de 331.197, això vol dir que els ingressos van per sota de les despeses, en aquesta opció ja no ens plantegem la rendibilitat.

No és rendible la cria de pollastre en integració, a no ser que la granja ja estigui amortitzada i es disminueixi alguna de les despeses del cicle.

13.7.2.1 Desglossament de les despeses.

Calefacció: **1.584.000**

316.800 pollastres x 5 ptes.

El preu és de 5 ptes. per pollastre entrat; el pollet a l'entrar a la granja necessita una temperatura mitjana de 33 graus i aquesta es redueix conforme va creixent, fins que es converteix en broiler i necessita una temperatura de 22 graus.

En èpoques d'hivern és quan més es necessita aquesta despesa, contrariament de l'estiu.

Llum: **792.000**

316.800 poll. x 2,5 ptes.

És una despesa important i imprescindible. ja que els pollastres estan tota la nit amb la llum oberta perque puguin menjar.

Aigua: **30.413**

316.800 poll. x 8 l. x 0,012 ptes./l.

El pollastre consumeix uns 8 litres d'aigua durant tota la seva vida.

S'ha considerat el preu de l'aigua a 12 ptes. el m3.

Palla-viruta: **475.200**

316.800 poll. x 1,5 ptes.

Es necessita perque pugui dormir a una temperatura adequada i aïllar-lo de la humitat del terra.

Reparacions: **427.500**

0,75% s/ 57.000.000

Percentatge que s'aplica sobre el total invertit: aquesta quantitat és la mitjana que es gasta durant l'any ja sigui en reparacions o per manteniment.

Recollida: **1.191.168**

297.792 poll. x 4 ptes.

Les colles que s'encarreguen de recollir i carregar els pollastres als camions per transportar-los a l'escorxador cobren a 4 ptes./pollastre.

Neteja: 475.200

316.800 poll. x 1,5 ptes.

Inclou la neteja de la granja i la seva desinfecció.

Autònoms: 289.476

24.123 x 12 mesos

Són les quotes mensuals que es paguen al Règim General d'Autònoms per part del titular de l'explotació.

Amortització: 4.000.000

. Obra civil: 34.000.000 x 5% 1.700.000

. Instal.lacions: 23.000.000 x 10% 2.300.000

Percentatges que s'apliquen en funció de la seva vida útil.

TOTAL DESPESES 9.264.957

13.8 GALLINES.

13.8.1 ESTUDI ECONÒMIC DE LES GALLINES Ponedores.

Característiques:

He considerat una granja amb instal·lació moderna, amb una nau de 1.260 m², semifosca, amb una capacitat per 39.000 polletes.

La inversió es calcula en 39.960.000 pessetes dividides en 10.710.000 pessetes en obra civil (1.260 m² x 8.500 ptes./m²) i 29.250.000 pessetes en instal·lacions (39.000 gallines x 750 ptes./gallina).

Una capacitat de 39.000 polletes amb un percentatge del 12% de baixes: 39.000 - 4.680 = 34.320 gallines. Es calcula una mitjana de 23 dotzenes que ponen mentre dura el cicle. 34.320 gallines x 23 dotzenes = 789.360 dotzenes.

Les gallines es compren amb 20 setmanes de vida.

El cicle de les gallines, des de l'entrada a la granja, és de 15 mesos i per tornar a començar ha d'haver-hi el marge d'un mes per neteja i desinfecció, per tant el cicle seria de 16 mesos.

Ho porta una sola persona amb ajuda per la recollida d'ous.

Costos:

Compra	16.770.000
Pinso	52.347.750
Medicaments	409.500
Llum	468.000
Aigua	46.800
Reparacions	399.600
Arribada i Recollida	312.000
Neteja	195.000
Personal	1.620.000
Autònoms	385.968
Amortitzacions	4.614.000
Total	77.568.618

Al total de despeses s'hi hauria d'afegir les despeses financeres ocasionades pel finançament del circulat si és que aquest no es realitza al comptat.

Valor brut de la producció: 71.050.980

. Ous: 789.360 dotz. x 88 ptes./dotz. = 69.463.680

. Venda gallines: 34.320 gallines x 1,850 kg x 25 ptes. = 1.587.300

Els ous surten de fer els següents càlculs: (39.000 gallines - 12% de baixes) x 23 dotzenes = 789.360 dotzenes.

88 pessetes⁷⁵ és la mitjana de preu de la dotzena d'ous en els anys 1989, 1990, 1991, 1992 i 1993.

La producció d'ous s'inicia a les 25 setmanes de vida de la gallina (es compren amb 20 setmanes i tenen una adaptació de 5 setmanes). Des que s'inicia la posta, aquesta va creixent fins a les 33-34 setmanes que es quan arriba al seu màxim, encara que aquest no passa del 85%, estant un mes en aquest màxim i baixant un 1% cada setmana fins arribar la producció mínima al final del cicle.

La venda de les gallines és a l'acabar el cicle productiu. en aquest període solen pesar 1,850 quilos i el seu preu de mercat sol ser d'unes 25 ptes./quilo.

Resum:

Valor brut de la producció	71.050.980
Costos	77.568.618
Pèrdua cicle 16 mesos	-6.517.638
Marge Net any	-4.888.228

En el cas d'una explotació ramadera de gallines ponedores, el marge net resultant és negatiu. Conseqüentment només podem aplicar alguns dels valors de l'equació de la ramaderia, esmentada en el capítol 2on.. apartat 2.4.2, i per aquesta raó no es pot efectuar el càlcul final de la mateixa.

Supòsits:

---

⁷⁵ Informació facilitada per COPAGA i la Cooperativa de Guissona.

Capacitat granja: 39.000 polletes

Sou: 1.750.000

Inversió: 39.960.000

Rendiment: -4.888.228

$$1.750.000 + 10\% \text{ s/ } 39.960.000 = 5.746.000$$

$$5.746.000 > -4.888.228$$

RENDIMENT NEGATIU

En el sector aviram la producció d'ous en l'estudi dona un rendiment negatiu de 4.888.228 pels ous, això vol dir que els ingressos van per sota de les despeses, en aquesta opció ja no ens plantejem la rendibilitat.

13.8.1.1 Desglossament de les despeses.

Compra: 16.770.000

39.000 polletes recriades x 430 ptes.

La compra d'aquestes polletes és a les 20 setmanes. i aquestes ja estan recriades. El preu mitjà és de 430 ptes.

Pinso: **52.347.750**

39.000 gallines x 45,5 quilos x 29,5 ptes.

És el que consumeixen durant els 15 mesos que les tenim a un preu mitjà de 29,5 ptes.

El pinso utilitzat és sempre el mateix.

Medicaments: **409.500**

39.000 gallines x 10,5 ptes.

Tractament que es dona a la gallina durant el seu cicle de vida per medicaments i vacunes.

Llum: **468.000**

39.000 gallines x 12 ptes.

Es una despesa important i imprescindible, ja que les gallines estan tota la nit amb la llum oberta.

Aigua: **46.800**

39.000 gallines x 100 l. x 0.012 ptes..l.

S'ha considerat el preu de l'aigua a 12 ptes. el m3.

Reparacions: **399.600**

1% s/ 39.960.000

Percentatge que s'aplica sobre el total invertit; aquesta quantitat és el promig que es gasta durant l'any ja sigui en reparacions o per manteniment.

Arribada i Recollida: **312.000**

39.000 gallines x 8 ptes.

Quantitat que s'ha de pagar per a descarregar-les a l'arribar a la granja i carregar-les per transportar-les a l'escorxador.

Neteja i Desinfecció: **195.000**

39.000 gallines x 5 ptes.

Inclou la neteja de la granja i la seva desinfecció.

Personal: **1.620.000**

2 auxiliars x 3 h/dia x 1.200 ptes. x 225 dies

És la mà d'obra que es necessita a part del titular de la granja per recollir els ous en les èpoques més altes de posta.

Autònoms: **385.968**

24.123 x 16 mesos

Són les quotes mensuals que es paguen al Règim General d'Autònoms per part del titular de l'explotació.

Aquesta quantitat està calculada amb 16 mesos (15 del cicle de les gallines i un mes de neteja i desinfecció de la granja.

Amortització: **4.614.000**

. Obra civil: 10.710.000 x 5% 714.000

. Instal.lacions: 29.250.000 x 10% 3.900.000

Percentatges que s'apliquen en funció de la seva vida útil.

Les quantitats que surten d'aplicar els percentatges d'amortització sobre l'immobilitzat ja estan calculats en un període de 16 mesos.

TOTAL DESPESES **77.568.618**

CAPÍTOL 14

14. PROPOSTES A LA SITUACIÓ ACTUAL.

14.1 INTRODUCCIÓ.

Catalunya sempre ha estat un país amb vocació agrícola i ramadera. Moltes de les nostres comarques són conegudes, històricament, pels productes agraris o ramaders. Al final del segle XX moltes d'aquestes produccions canvien per ajustar-se a la demanda del mercat consumidor. Els recents acords del GATT i els ja assumits acords de la PAC també generen dubtes sobre la continuïtat de diferents cultius o sectors.

Si fem una anàlisi geogràfica s'evidencia que, a Catalunya, l'agricultura cobreix una superfície relativament petita: no arribem a 1.050.000 hectàrees de conreu, si fa o no fa una tercera part del territori. Cal recordar que Catalunya és un país majoritàriament forestal. Aquesta zona forestal abraça pràcticament el 58% del territori català. Pel que fa a

la superfície arbrada, aquesta suposa un 45% del territori. El mateix creixement urbà i de les estructures de serveis cobreixen la resta de Catalunya.

També veiem que la nostra agricultura és molt diversificada, i compta amb la pràctica totalitat de cultius mediterranis i amb la majoria de cultius continentals.

Respecte la ramaderia, tenint en compte la nostra superfície, som una de les primeres regions d'Europa en producció i transformació de productes ramaders.

Separant els productes agrícoles dels ramaders, veiem una gran diferència de comportament del nostre mercat i dels exteriors. En el primer cas (fruites, hortalisses, cereals, etc.), en general el nostre mercat és deficitari i necessitem fer importacions força importants, tant de la resta de comunitats autònomes com de països estrangers, sobretot de França i Holanda, i en el cas dels cereals, de les oleaginoses, de les proteginoses, del mercat americà.

En el segon cas, la situació és inversa. La nostra gran capacitat de producció ramadera ha fet, al llarg dels anys, que Catalunya sigui clarament l'abastidora de la resta de l'Estat espanyol en productes carnis, i recentment hem obert mercats importants a Europa.

També en aquesta anàlisi hem de comptar amb el que significa aquesta producció agrària respecte a altres sectors com són la indústria i el sector serveis. Si bé el sector agrari és relativament petit, al voltant del 2.8% del Producte Interior Brut, i la seva ocupació es troba al voltant del 3.5%

d'ocupats respecte a l'ocupació total, tothom. de ben segur, té en compte que aquesta producció agrària afecta les nou desenes parts del territori.

El 2.8% del Producte Interior Brut s'incrementa quan passa per la indústria agroalimentària. veiem que es multiplica el seu valor per gairebé tres, i si continuem analitzant com augmenta fins que arriba al consumidor, veiem que el sector agroalimentari (productor, elaborador, transformador, comercialitzador) significa prop d'una quarta part del Valor Afegit Brut de Catalunya.

14.2 ALTERNATIVES A L'AGRICULTURA.

Quin és el futur del nostre sector agrari?

Una resposta global de vegades és difícil, però, genèricament crec que es pot tenir confiança en el futur.

Aquesta **confiança en el futur està acompanyada pels acords del GATT**, malgrat els dubtes que pugui plantejar el desenvolupament de la seva aplicació. són globalment positius per a l'agricultura catalana. **una forta industrialització agroalimentària**, que és un altre factor positiu i **el retorn a la moda de la dieta mediterrània** i el reconeixement de la seva bondat en qüestions que ens preocupen tant com el colesterol o la problemàtica cardiovascular ens donen un marge de competitivitat més alt que a altres zones agràries.

Tots aquests factors han de venir acompanyats per:

1. Un augment en el consum dels productes agraris. un exemple. és en la fruita fresca, en lloc de llençar la fruita que es retira -ja que llençar-la té poc sentit des del punt de vista social i mediambiental- es podria transformar en suc per la seva repartició a les escoles. d'aquesta manera es promocionaria el consum dels suc entre els més joves.

2. La nostra agricultura ha d'optar per la **competitivitat** i aquesta es dona a partir de la **qualitat**. i només s'aconsegueix amb una bona presentació. que el producte estigui en bones condicions. que es conegui l'origen, el calibre i la qualitat. Un pot convertir un producte molt bo en un producte molt dolent amb una mala qualitat comercial. Estem consumint productes d'una qualitat intrínscica més baixos que els nostres. i en canvi pagant-los més cars, perquè venen ben presentats. Els nostres seran més madurs, però tots de diferents tamanys. alguns verds i alguns inclús podrits.

La qualitat està integrada per diferents components característics per cada varietat i que. segons el mercat de destí. poden ser variables amb la seva importància. Entre aquests components hi ha el tamany. color. aroma. gust. duresa. etc.

El nostre mercat dóna una gran importància al tamany i és molt necessari que els fruits tinguin una bona duresa per resistir a les manipulacions, el transport. i fins i tot la conservació.

Aquestes dues característiques tenen molt a veure amb l'aclariment i amb la relació reg-nutrició.

Amb l'entrada en vigència del Mercat Únic, s'ha posat de manifest una sèrie de greus defectes del nostre sector hortofrutícola. El principal. sens

dubte, és l'abandonament a que ha estat sotmes el mercat interior. que es tradueix fonamentalment en la no aplicació en el mateix de les normes de qualitat. Això contrasta amb l'elevada normalització de que són objecte les fruites espanyoles quan són destinades a l'exportació.

La forta competitivitat i la exigència creixent de productes de qualitat. fan necessari adaptar-se a aquestes noves condicions.

La qualitat no és només el valor intrínsec del producte. Si a més no està ben presentat. normalitzat i tipificat, el producte perd valor. Aquest és un dels nostres grans errors.

3. Ens falta a tots una mica de **patriotisme agroalimentari**. En general. la gent creu que el de fora és el millor. quan en realitat no és així. Influeixen altres aspectes: concentració d'oferta. imatge de marca i la presentació.

Les solucions proposades pel Departament d'Agricultura. Ramaderia i Pesca (D.A.R.P.) són: **agrupar la producció i millorar la qualitat en tots els conceptes** (producció. comercialització i serveis) **i diferenciar el producte perquè el consumidor el reconegui i l'aprecii.**

4. A part de la qualitat del producte. la singularització d'aquest producte enfront d'altres i l'accés cada vegada més important del productor en les fases posteriors a la producció. s'ha d'arribar a la **presència permanent dels nostres productes agroalimentaris en els mercats de la Unió Europea i de l'exterior.** recordant la importància de defensar els mercats perquè són difícils de guanyar i fàcils de perdre.

Hi ha una sèrie d'actituds tradicionals nostres que s'haurien de millorar, i ens van en contra, com el gran individualisme i la sobredimensió dels nostres mitjans productius (maquinària, utillatge, etc.). Dintre d'aquestes actituds tradicionals que ens resten competitivitat, cal esmentar, d'una manera molt especial, la **despreocupació del sector productor per la resta del procés fins a arribar al consumidor.**

L'agricultura té uns problemes que cal resoldre i donar-li solucions:

1. En la fruita ens trobem que el consum anual augmenta un 0,5% cada any, en canvi la producció cada any augmenta en un 2%. hi ha una diferència d'un 1,5% que només ens porta a dues opcions. La primera és **disminuir la producció** la qual cosa implica:

-donar subvencions als agricultors per que facin cultius alternatius.

-produir fruita en menys quantitat i millor qualitat.

La segona opció és **augmentar la producció** produint fruita en quantitat, que no requerís tots els tractaments fitosanitaris, i que anés a la producció de sucs. Aquesta segona opció hauria d'anar acompanyada de campanyes que afavorissin el consum de sucs.

Per tant, ens trobem amb dos classes de fruita, una de qualitat excel·lent i que tindria un preu amb el que el pagès pogués viure dels fruits i l'altra que seria en producció industrial, molts quilos però que tots anirien directament a la producció de sucs.

2. Davant l'**envelliment dels caps de les explotacions**, ens podem trobar en pocs anys amb un abandonament de les explotacions, per poder evitar

que la terra quedi erma i el titular tingui ingressos. **proposo dues opcions:**

a) Convertir les terres en zones forestals.

Un total de 139 municipis de Lleida podran beneficiar-se dels ajuts del pla de forestació de Catalunya, que es desenvoluparà fins l'any 1997, però es preveu ajuts fins l'any 2017.

El programa beneficiarà a més de la meitat dels 230 municipis de la província, i especialment aquells inclosos dins de les zones desfavorides, segons la tipologia comunitària. Podran acollir-se a ell els agricultors propietaris de 40.000 hectàrees de Catalunya, que en total rebran ajuts per valor de 10.394 milions de la Unió Europea durant el quinquenni 1993-1997.

Els agricultors interessats en convertir les seves terres en superfície forestal podran rebre una subvenció d'entre 175.000 i 440.000 pessetes, més una sèrie de primes de manteniment i compensació. La quantia exacta dependrà del tipus de cultius i en funció de si han sol·licitat l'ajut de forma individual o col·lectiva. Queden excloses les explotacions d'una superfície menor a les 25 hectàrees i les ubicades en zones que tinguin vigent un pla de millora agrària programat per inversions públiques. Seràn prioritàries les superfícies que donin continuïtat a una zona forestal ja constituïda i les incloses dins el Pla d'Espais d'Interès Natural, entre d'altres.

En aquest pla de forestació -conversió de zones agràries en forestals- no s'ha establert cap limitació entre els municipis, atenent a si estan ubicats

en zones desfavorides o no. Així, tots els municipis catalans podran acollir-se al mateix tipus d'ajudes.

La relació de municipis beneficiats són:

ALT URGELL: Tots els municipis.

RIBAGORÇA: Tots.

CERDANYA: Bellver, Lles. Montellà i Martinet. Prats i Sansor i Prullans.

GARRIGUES: Tots menys Juneda.

NOGUERA: Ager, Alòs de Balaguer, Avellanes. La Baronia de Rialb, Camarasa, Os de Balaguer. Tèrmens, Tiurana. Vallfogona. Vilanova de Meià.

P.JUSSA: Tots.

P.SOBIRA: Tots.

P. D'URGELL: Bellvís i Linyola.

SEGARRA: Biosca, Estaras, Montoliu, Montornes, Ribera d'Ondara, Sant Guim de Freixenet i Talavera.

SEGRIA: Alcanó. Alcarràs. Alfés. Almatret. Alpicat. Aspa. Llardecans. Lleida. Maials. Massalcoreig. Sarroca de Lleida. Seròs. Soses. Sunyer i Torrebesses.

SOLSONES: Tots.

URGELL: Els Omells de Na Gaia i Vallbona de les Monges.

VAL D'ARAN: Tots.

b) Plantar xops.

Aquesta alternativa dona una mitjana d'unes 250.000 ptes a l'any per hectàrea de benefici i porta poca feina i mínimes despeses. a part de la inversió inicial.

ESTUDI ECONOMIC DELS XOPS

Característiques:

He considerat per l'estudi una hectàrea de xops plantats a 5 m. x 5 m. = 25 m², que equival a 400 xops per hectàrea.

La duració de la plantació és entre 8 i 10 anys, essent el més normal una duració mitjana de 10 anys, que és quan el xop té un perímetre d'entre 105 i 110 cms.

Costos:

Preparació del terreny	7.000
Arbres	92.000
Plantació	14.000
Adobat	50.000
Poda	50.000
Llaurar	30.000
Reg	70.000
Total	313.000

Valor brut de la producció:

400 arbres x 750 kgs. x 9 ptes/kg	2.700.000
Ajudes plantació	80.000
Ajudes poda i gradeig	48.000
Total	2.828.000

Quan els arbres tenen un perímetre de 105 a 110 cms. és pot treure un pes aproximat de 750 quilos per xop i aquest es paga a unes 9 ptes quilo.

La Generalitat dóna unes ajudes de 80.000 ptes hectàrea per la plantació de xops i 24.000 ptes/hectàrea i any durant 2 anys per podar-los i gradejar-los.

Resum:

Valor brut de la producció	2.828.000
Costos	313.000
Marge Net	2.515.000

Benefici: 2.515.000/10 anys = 251.500

Desglosament de les despeses.

Totes les despeses que es relacionen a continuació fan referència a la duració de la plantació de 10 anys. Per tant per saber la mitjana anual s'ha de dividir per 10.

Preparació del terreny: 7.000

Cost per deixar el terreny en condicions per poder ser plantat de xops.

Arbres: 92.000

400 arbres x 230 ptes	92.000
-----------------------	--------

En una hectàrea hi cap 400 arbres (plantats a una distància de 5 x 5) i a un cost unitari de 230 ptes.

Plantació:	14.000
-------------------	---------------

Cost de plantació dels 400 xops.

Adobat:	50.000
----------------	---------------

500 quilos x 10 ptes/kg. x 10 anys	50.000
------------------------------------	--------

S'adoba cada any amb 500 quilos d'amoníac per hectàrea a un cost de 10 ptes/quilo, aquest adobat també es pot combinar amb purín si hi ha granges de porcs als voltants (aquest cost es podria reduir o anul·lar).

Poda:	50.000
--------------	---------------

25.000 x 2 anys	50.000
-----------------	--------

El xop es poda només al 3er i 4art any i a partir d'aquí ja no es torna a podar, per tant, 2 anys de poda a un cost de 25.000 ptes per any.

Llaurar:	30.000
-----------------	---------------

3.000 x 10 anys	30.000
-----------------	--------

3.000 pessetes és el cost de llaurar una hectàrea. i es fa un cop a l'any. generalment a l'hivern.

Reg: **70.000**

7.000 x 10 anys 70.000

Cost de l'aigua durant els 10 anys que dura la plantació.

Aquesta plantació és sol regar només a l'estiu i cada 15 dies.

TOTAL DESPESES **313.000**

14.3 ALTERNATIVES A LA RAMADERIA.

Quin és el futur del nostre sector ramader?

Respondre aquesta pregunta implica tenir en compte una sèrie de factors i de situacions que a continuació enumeraré:

1. La situació de l'immensa generalitat de les explotacions ramaderes espanyoles és molt delicada i el **dèficit del comerç** exterior de productes ramaders arriba ja a una xifra molt elevada. a l'haver d'importar quantitats voluminoses de carn, llet i ous. I és molt important tenir en compte que aquest dèficit suposa un increment de l'atur en les àrees rurals i en les urbanes.

Quan s'importen articles alimenticis de primera necessitat -perquè s'han deixat d'obtenir en el propi país en quantitat suficient- equival a permetre que altres realitzin l'esforç que nosaltres no estem disposats a fer, important més atur convertit en productes alimentaris. Pel contrari, l'exportació d'aquests mateixos productes té unes conseqüències molt més beneficioses ja que crea llocs de treball en el camp, en les indústries de capçalera i de transformació, en el comerç, en el transport, etc.

2. Augmentar la producció ramadera només pot aconseguir-se mitjançant la continua **evolució i modernització de les estructures**.

Amb una ramaderia aflorant no només s'aconsegueix un abastiment regular dels mercats nacionals i estrangers sinó que al mateix temps es contribueix a integrar i consolidar l'agricultura en el seu conjunt.

3. Mentre no es realitzi la concentració parcel·laria i s'acabi i normalitzi l'electrificació rural, la instal·lació de telèfon, etc., en totes les comarques espanyoles que lògicament demanden aquests serveis, no podrà **millorar la situació de les petites explotacions** dedicades a la producció de llet i, **la dedicació també a la cria del seu propi bestiar** per la reposició i l'engreixament dels seus vedells fins el moment del seu sacrifici seguirà essent impossible, tot contribuirà a no augmentar el nivell d'ocupació de l'empresari agrari, perdent-se una nova oportunitat per la millora del seu nivell de vida. Amb un nivell de rendes baix, que no guarda cap relació amb el nombre d'hores de treball dedicades a l'empresa ramadera pròpia, el **prestigi social del ramader** tampoc podrà **augmentar**.

4. Per un altre costat, si s'exceptuen les ramaderies més modernes, encara en la majoria de les explotacions de tamany mitjà i petit, els **costos de producció** no són competitius amb els habituals en els països

de la C.E.E., on tant els preus pels farratges com els dels pinsos, maquinària, energia i serveis, resulten **més baixos que a Espanya.**

S'ha de tenir en compte també que per tractar-se de ramaderies lligades a la terra, és a dir, per disposar les explotacions d'una base territorial més ampla que en Espanya, **la proporció del farratge propi produït i consumit en l'explotació és molt més elevada que en Espanya** i el recurs als pinsos és el mínim imprescindible per mantenir alts els índexs de producció de llet.

A nivell de xifres, a Europa, les 3/4 parts de l'aliment és del prat (propi) i 1/4 part és pinso: aquí el 100% és pinso.

Als Estats Units moltes explotacions són totalment **autosuficients en la producció d'aliments.** El desavantatge són les condicions climàtiques.

5. A més, per la seva major cohesió entre ells i amb la indústria transformadora dels seus productes, els ramaders d'Alemanya, França, Països Baixos, etc., compten amb **majors ajuts mutus i de l'Administració** per les seves accions de millora que els ramaders espanyols (millora ramadera, dels equipaments, d'estructures, serveis sanitaris i altres).

6. Tenint en compte tots aquests detalls, es pot explicar les dificultats que es troben els ramaders espanyols per competir en Europa, i inclús en el seu propi país, en els mercats de llet i carn de boví, que desgraciadament desanimen tant als ramaders com a la indústria alimentària utilitzadora dels seus productes.

7. Tenint en compte la situació actual i l' escenari previsible a mig termini, el sector haurà de conjugar, amb vistes al futur, dos factors bàsics que de vegades poden ser contraposats: **disminuir els costos de producció i aconseguir una carn de qualitat** que pugui atreure i estimular el consumidor. Poder oferir aquesta bona carn mitjançant el funcionament i alimentació adequats conduiria també a que la oferta interior en Espanya, i en tota la Comunitat, es faci més petita, ajustant-se millor al consum que, a la vegada, pot mantenir-se i inclús augmentar-se per aquesta via.

Pel que respecta a la cria de vedells per l'engreix, tant si procedeix d'explotacions de producció de llet com de les especialitzades en carn, resulta necessari, si es pretèn ser competitiu amb l'exterior, aconseguir una millor conformació que condueixi a un **més elevat rendiment** en carn.

Aquestes tres consideracions són fonamentals pel futur de la ramaderia bovina.

8. El sector porquí, està depenen massa de les fluctuacions que es produeixen en els preus, això fa que hi hagi **cicles molt pronunciats** en aquest sector.

Ens trobem que en comparació amb la resta de països de la Comunitat Europea, estem al mateix nivell de producció, però aquí les granges semblen "palaus" comparades amb la resta de la Comunitat, per tant seria hora de plantejar-nos una **disminució en les inversions** en immobilitzat.

9. En el **sector oví** les **previsions són molt dolentes**, ja que quan va entrar Anglaterra a la Comunitat Econòmica Europea va signar un acord per importar 300.000 tones anuals de Nova Zelanda i Austràlia i això fa que els preus a nivell comunitari s'enfonsin.

10. Una qüestió comú a tota la ramaderia és el **preu més elevat del pinso a Espanya que a la resta d'Europa**, aquest cost més elevat és degut:

a) Es substitueix la cibada i el blat de moro per la **mandioca**, essent aquesta més econòmica.

b) La major part de soja que es consumeix a nivell europeu, entra pel **Port de Rotterdam** i aquest port té dues avantatges, per una part una gran infraestructura i per l'altra, que en aquest port hi poden entrar vaixells amb gran tonatge; aquestes dues avantatges fan que el preu de la soja disminueixi en comparació a un altre port.

c) El transport del pinso i les seves matèries primes als altres països es fa per ferrocarril o via fluvial, amb un cost molt més baix que el transport terrestre que és el que hem de fer aquí, i aquest transport per camió s'encareix encara més degut a que les carreteres i la infraestructura són bastant dolentes.

d) La productivitat agrícola és més baixa comparada amb els altres països, degut al clima i al sol, això fa que la producció sigui la meitat que la d'altres països amb una climatologia més plujosa.